PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLI PIASTA I I SKORUPY W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC PIASTOWSKIEJ I PODLASKIEJ – ETAP I

opracowanie:

mgr inż. Kamila Misiewicz

Kamila Misiewicz

mgr inż. Elżbieta Drożdżal

Elżbieta Drożdżal

Białystok, 30 września 2026 r.

Urząd Miejski w Białymstoku

Departament Urbanistyki

Referat Prac Studialny

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI 5
1.1. Zawartość projektu planu i jego główne cele 5
1.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami 8
1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku 8
1.2.2. Inwentaryzacja przyrodnicza w rejonie osiedli Skorupy i Piasta I o pow. ok. 16,2 ha w Białymstoku wraz z wytycznymi do zagospodarowania terenu 11
1.2.3. Plan ogólny miasta Białegostoku 15
1.2.4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego 17
1.2.5. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 19
1.2.6. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej 19
1.2.7. Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025–2030 z perspektywą na lata 2031-2034 20
1.2.8. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 21
1.2.9. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego 22
1.2.10. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego 23
1.2.11. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 23
1.2.12. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych 25
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 25
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 26
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 27
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU 27
5.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym projektem planu 27
5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu planu 42
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 42
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 44
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS JEGO OPRACOWYWANIA 47

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO 53

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU 56

10.1. Ustalenia projektu planu miejscowego ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie ludzi 57

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych w projekcie planu rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi 62

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU) 67

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 68

WYKORZYSTANE MATERIAŁY 74

SPIS RYSUNKÓW 77

SPIS TABEL 77

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW 78

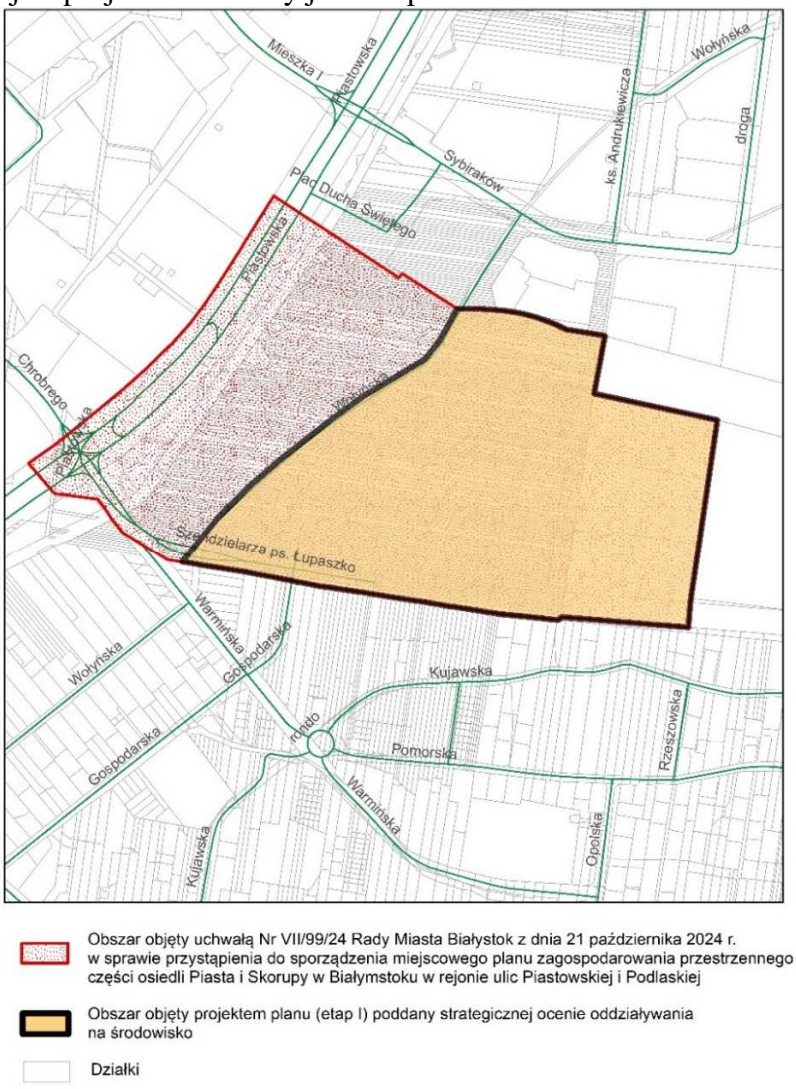
Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) 79

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Zawartość projektu planu i jego główne cele

Zawartość miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2404).

Teren przedmiotowego projektu planu (rys. 1) poddawanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dotyczy części obszaru objętego uchwałą Nr VII/99/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej. Z uwagi na złożoną problematykę opracowania oraz wniosek dotyczący uwzględnienia w Planie ogólnym miasta Białegostoku ustaleń planu obowiązującego, nastąpiła potrzeba etapowania projektu planu. Aktualnie procedowany jest projekt oznaczony jako etap I.

Obszar objęty uchwałą Nr VII/99/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej

Obszar objęty projektem planu (etap I) poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko

Działki

Rysunek 1 Zakres obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i podlaskiej – etap I

źródło: Opracowanie własne

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane na podstawie art. 46 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.). Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 13,56 ha, graniczący od północy z terenem parafii rzymskokatolickiej pw. Ducha Świętego w Białymstoku, zabudową mieszkaniową wielorodzinną przy ul. Sybiraków nr 4a i 6, od wschodu z działkami nr ewid. 466/27 i 467, od południa ulicami: Podlaską i mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko oraz ograniczony od zachodu ulicą Wołyńską.

Na obszarze objętym planem przeważają tereny otwarte, w tym fragment przebiegającej doliny Dolistówki wraz z ciekiem.

Sąsiedztwo omawianego terenu od strony zachodniej stanowi dolina Dolistówki wraz z przepływającym ciekiem. Za wschodnią granicą opracowania znajduje się Rodzinny Ogród Działkowy „Skorupy". Pozostałe sąsiedztwo stanowią tereny zurbanizowane, głównie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Część takiej zabudowy została już zrealizowana we wschodniej części projektu planu.

Na przedmiotowym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Piastowskiej i Ciołkowskiego), uchwalonego uchwałą Nr VI/37/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 17 stycznia 2011 r., zmienionego uchwałą Nr XIV/202/15 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2015 r.

Potrzeba sporządzenia planu wynikała z konieczności ponownego przeanalizowania rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych w kontekście obecnego i projektowanego zagospodarowania terenów sąsiednich, z uwzględnieniem uwarunkowań ekofizjograficznych i położenia w sąsiedztwie cieku Dolistówki.

Niezbędna była weryfikacja zapotrzebowania na usługi publiczne, w tym z zakresu edukacji. Konieczne było także określenie zasad kształtowania przestrzeni publicznych, wnętrz urbanistycznych, obsługi komunikacyjnej oraz wskaźników miejsc postojowych, zieleni urządzonej oraz waloryzacja istniejącego drzewostanu i uwzględnienie historycznego przebiegu ulicy Wołyńskiej.

W projekcie planu utrzymano główne przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z minimalnym udziałem usług w parterach budynków od strony przestrzeni publicznych (1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U, 8MW) oraz rozszerzono przeznaczenie terenu usług z zakresu sportu i rekreacji o usługi edukacji (1UE-US-ZP). Równocześnie określono sposób zagospodarowania wnętrz urbanistycznych i terenów zieleni urządzonej (tereny 1KOR, 1KOR-ZP, 2KOR-ZP i 1WS-ZP), z uwzględnieniem osi widokowej na kościół pw. Ducha Świętego w Białymstoku oraz ogólnodostępnych ciągów pieszych i pieszo-rowerowych.

Przewidziane funkcje terenów w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:
- tereny oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U i 7MW-U**: podstawowa klasa przeznaczenia to **teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,

- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **8MW:** podstawowa klasa przeznaczenia to **teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **1UE-US-ZP:** podstawowa klasa przeznaczenia to **teren usług edukacji lub usług: sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: garażu, parkingu i infrastruktury technicznej,
- tereny oznaczony na rysunku planu symbolami **1KOR-ZP i 2KOR-ZP:** podstawowa klasa przeznaczenia to **teren placu lub rynku lub zieleni urządzonej,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji pieszo rowerowej oraz infrastruktury technicznej,
- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **1KOR:** podstawowa klasa przeznaczenia to **teren placu lub rynku,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren komunikacji pieszej, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **1WS-ZP:** podstawowa klasa przeznaczenia to **teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji pieszej, komunikacji pieszo – rowerowej i infrastruktury technicznej,
- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **1KDZ:** podstawowa klasa przeznaczenia to **teren drogi zbiorczej,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- tereny oznaczone na rysunku planu symbolami **1KDD i 2KDD:** podstawowa klasa przeznaczenia to **teren drogi dojazdowej,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji pieszej, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,

Na całym obszarze objętym planem wyklucza się następujące klasy przeznaczenia terenu:
1) teren usług rzemieślniczych takich jak:
   a) warsztaty: samochodowe, blacharsko-lakiernicze, mechaniczne, wulkanizacyjne,
   b) warsztaty: stolarskie (w tym wyrób trumien), ślusarskie, kamieniarskie (w tym wyrób nagrobków),
2) teren usług handlu wielkopowierzchniowego;
3) teren usług kultu religijnego takich jak: domy pogrzebowe i krematoria;
4) teren obsługi produktów naftowych;
5) teren gospodarowania odpadami;
6) teren magazynu gazu.

Na całym terenie zakazuje się lokalizacji:
1) garaży typu „blaszak”;
2) budynków zamieszkania zbiorowego;
3) wolno stojących systemów fotowoltaicznych, w tym wiat fotowoltaicznych oraz systemów fotowoltaicznych nad miejscami do parkowania typu „carport".
4) tymczasowych obiektów budowlanych – z zastrzeżeniem ustaleń szczegółowych oraz obiektów wymienionych w § 13 ust. 3 pkt 1 (dot. projektu uchwały).

Istnieje możliwość realizacji inwestycji gminnych zawartych w omawianym projekcie planu miejscowego ze środków własnych Gminy Białystok z wykorzystaniem funduszy UE oraz środków zewnętrznych, jednak trudne jest to do dokładniejszego sprecyzowania na obecnym etapie procedury planistycznej.

1.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej – etap I powiązany jest z następującymi dokumentami:

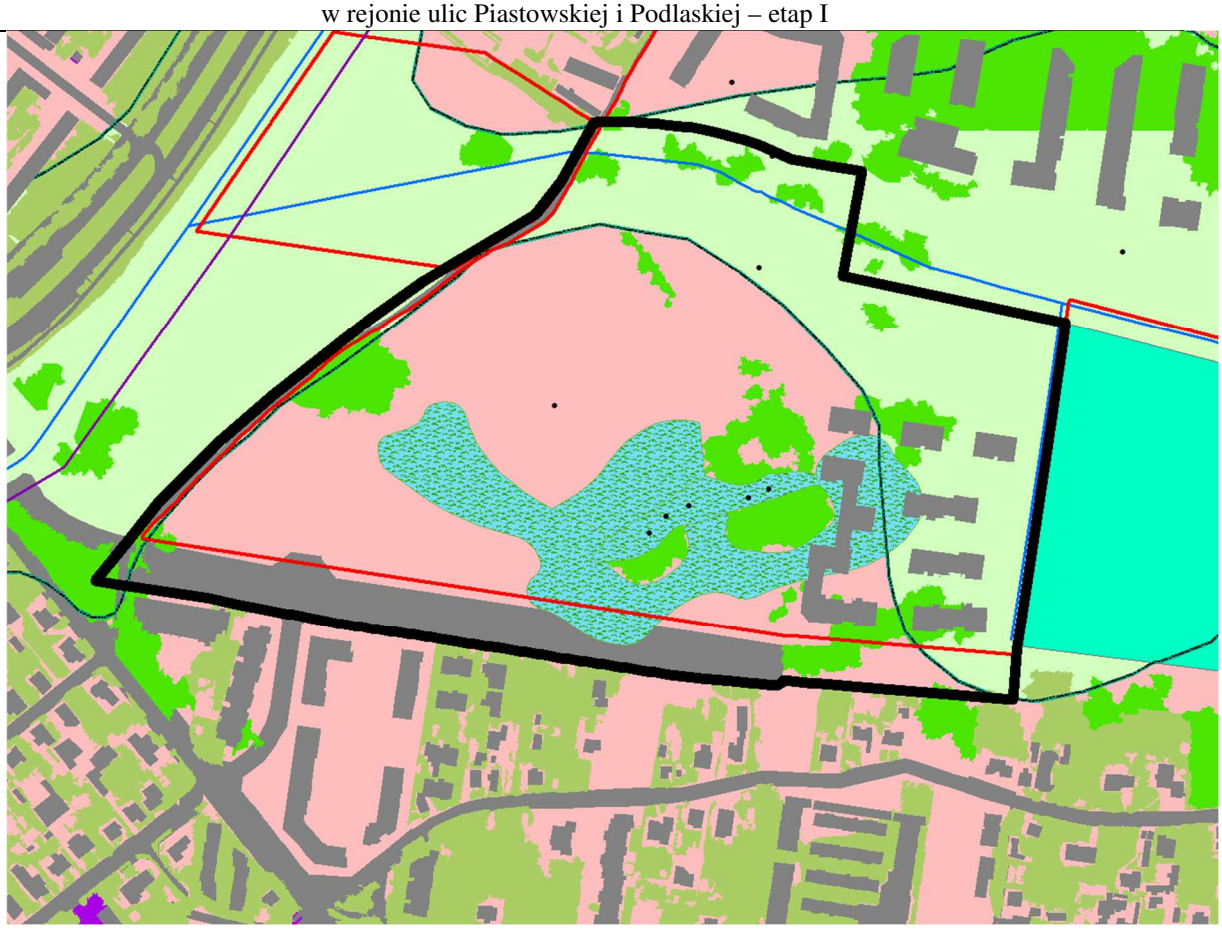
1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku

Wnioski wynikające z uwarunkowań ekofizjograficznych dotyczące omawianego obszaru:

- Według mapy: Przydatność terenu do funkcji użytkowych (rys. 3) północno-wschodnią część terenu zajmuje dolina rzeczna – preferowana do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo- rekreacyjnych. Wyznacza ona maksymalny zasięg terenów budowlanych. Część ten doliny na zachodzie została obecnie zabudowana. Pozostała część terenu to tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. W środkowej części znajdują się naturalne ekosystemy do wykorzystania w ochronie konserwatorskiej i w charakterze zieleni urządzonej. Są to również miejsca występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Obecne są również płaty drobnopowierzchniowych terenów z zaawansowaną sukcesją leśną, dla których proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej. Poza tym na większości omawianego obszaru została zaproponowana forma ochrony przyrody. Zieleń komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się na prawie całym terenie na poziomie od 0-1 m p.p.t. Zaś we wschodniej części poziom ten jest nieco wyższy i wynosi od 1-2 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.
- Obecnie w największym stopniu zagrożona jest roślinność na terenach dolin rzecznych. Rozwój urbanizacji stwarza potrzebę pozyskiwania nowych terenów pod budownictwo różnego typu. W wyniku tego procesu pojawiają się naciski skierowane na zabudowę wszystkich otwartych przestrzeni, jakie pozostały jeszcze w mieście. Jest to podyktowane istniejącą w tych miejscach lub w ich pobliżu infrastrukturą techniczna, która czyni inwestycje budowlane tańszymi. Pomimo, iż tereny są niedogodne do zabudowy z powodu nienośnych gruntów, obecności płytkiej wody gruntowej i możliwości zalewu powierzchniowego, to ich główna zaleta wiąże się z położeniem i atrakcyjnymi cenami gruntów.
- Potrzebna i możliwa jest adaptacja i przystosowania na potrzeby rekreacyjne znajdujących się na terenie miasta obiektów przyrodniczych. Za pomocą zieleni należy uzyskać powiązania między kompozycjami osiedli z otaczającym je krajobrazem. Rozwiązaniem mogłoby być przystosowanie do celów rekreacyjnych znajdujących się na w pobliżu nowych osiedli dolin rzecznych. Propozycja jest zgodna z tezą, że zbiorowiska roślinne mają nie tylko walor ekologiczny i estetyczny, ale są czynnikiem wpływającym na poprawę warunków życia ludności.
- W ostatnich latach nastąpiła gwałtowna rozbudowa osiedli mieszkaniowych, często połączona z ich nieracjonalną lokalizacją. Pod szczególną presją znalazły się doliny rzeki Białej z dopływami. Zabudowa wielkich osiedli zeszła do samej krawędzi doliny Białej, a w wielu miejscach ją przekroczyła. Proces uszczuplania powierzchni dolin jest bardzo szybki i dobrze udokumentowany. Doliny rzeczne stanowią ostatnie refugia, mateczniki, gdzie przetrwały jeszcze fragmentarycznie siedliska z oryginalną roślinnością, rzadkimi

gatunkami roślin, zwierząt i ptaków. Ubytek tych terenów z punktu widzenia mieszkańców stanowi poważne zagrożenie utraty potencjalnych obszarów zielonych: bulwarów, parków, terenów rekreacyjnych i edukacyjnych, ze względu na ich walory przyrodnicze.

- W związku z konsekwentną zabudową wszystkich terenów włączanych do obszaru Białegostoku dramatycznie wzrosła w ostatnich latach powierzchnia nieprzepuszczalna dla opadów atmosferycznych. Na terenie miasta dominują dziś obszary, które charakteryzuje odpływ sztuczny, jest to proces przyczyniający się do przyspieszenia obiegu wody i pośrednio wpływający na zagrożenia występowania zalewów w dolinie Białej. Obszar z dominującym procesem odpływu sztucznego obejmuje w zasadzie wszystkie tereny ze zwarta zabudową, gdzie woda opadowa odbierana jest systemem kanalizacji deszczowej. Pozostałe obszary cechują się zróżnicowanymi właściwościami hydrologicznymi. W zależności od cech środowiska, w różnym stopniu przyczyniają się one do hamowania negatywnego procesu odpływu sztucznego wód opadowych. Kluczowe znaczenie dla funkcjonowania hydrologicznego w mieście mają te procesy, które przyczyniają się do zachowania zasobów wodnych (retencji), w tym zasilania wód podziemnych i odnowy tych zasobów, a także tereny sprzyjające spowolnieniu obiegu wody (ograniczenie odpływu sztucznego).
- Reżim hydrologiczny Białej kształtowany jest przez szybkie odpływy wód opadowych przez system sieci kanalizacyjnej, co przejawia się w postaci dużej częstości występowania przepływów, stanów i głębokości wody o bardzo niskich wartościach oraz gwałtownego wzrostu przepływów w rzece bezpośrednio po wystąpieniu opadu – czas reakcji rzędu kilkudziesięciu minut. Taka zmienność jest typowa dla zlewni górskich, głównie ze względu na duże spadki terenu. W Białymstoku jest to efekt nieracjonalnego (nie ekologicznego) gospodarowania terenami otwartymi, co doprowadziło do nadmiernej zabudowy zlewni powierzchniami nieprzepuszczalnymi z jednoczesnym, poważnym ograniczeniem powierzchni chłonnych i retencyjnych, w tym również tarasów rzecznych.
- Ochrona terenów czynnych biologicznie jest równoznaczna z zachowaniem powierzchni o zdolnościach retencyjnych i opóźniających spływ wód opadowych oraz roztopowych. Powierzchnie te w dolinach rzecznych pełnią jednocześnie rolę odbiorników wód z kanalizacji sanitarnej. Utrzymanie i powiększanie takich terenów jest najprostszą metodą na poprawę/nie pogarszanie sytuacji związanej z niewydolnością systemu kanalizacji sanitarnej w trakcie opadów nawalnych.
- Otwarte tereny łąk i pastwisk, obniżone i podmokłe dna dolin i tarasów rzecznych, z płytką wodą gruntową i okresowym zalewem powierzchniowym, słabo nośnymi gruntami z wkładkami pyłów i namułów organicznych są nieprzydatne do zabudowy z powodu niekorzystnych warunków fizjograficznych. Są to powierzchnie niekorzystnych zjawisk biotopoklimatycznych: nadmiernej wilgotności powietrza, występowania zjawisk inwersyjnych, spływów zimnych mas powietrza, zmrozowisk itp.
- Konieczne jest podjęcie szybkich i intensywnych działań w celu zapewnienia trwałości ekosystemów naturalnych na terenie miasta i utrzymanie jeszcze relatywnie wysokiej różnorodności biologicznej.
- Ochrona ptaków w mieście powinna koncentrować się na zachowaniu siedlisk, w których najrzadsze, a przez to najcenniejsze gatunki gniazdują.

Tereny całkowicie wyłączone z przeznaczenia pod zabudowę

Obszary z dominującą funkcją ochrony konserwatorskiej

Tereny objęte ochroną prawną lub do takiej ochrony wskazane, z przewagą funkcji naukowo - dydaktycznych

Projektowane formy ochrony pryrody

Obszary kształtowania systemu przyrodniczego miasta na bazie naturalnych walorów przyrodniczych środowiska

Obszary z dominacją funkcji ochronnych i turystyczno - rekreacyjnych, o wysokich walorach ekologicznych z dominacją funkcji glebochronnej, wodochronnej i krajobrazowej.
Obszary aktywnego kształtowania i renaturalizacji środowiska, dopuszczalne zainwestowanie rekreacyjne o charakterze drobnych, drewnianych form architektonicznych

Drobnopowierzchniowe tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną, dla których proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystanie w charakterze urządzonej zieleni wysokiej

Tereny zalewowe i podmokłe dolin rzecznych z naturalnymi ekosystemami do wykorzystania w ochronie konserwatorskiej i w charakterze zieleni urządzonej

Granica systemu korytarzy ekologicznych - maksymalny zasięg terenów budowlanych

Obszary ograniczonego zainwestowania budowlanego (obiekty obsługujące tereny zielone, publiczne i specjalne)

Tereny urządzonej zieleni miejskiej

Parki spacerowo-wypoczynkowe, skwery, ogrody działkowe, cmentarze

Tereny kształtowania funkcji uzupełniających system przyrodniczy

Fragmenty dolin rzecznych - preferowane do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych

Zieleń osiedlowa, komunikacyjna i ochronna

Potencjalne tereny inwestycyjne

Tereny o dobrych warunkach fizjograficznych do zabudowy

Tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

Obszary zabudowane

Zabudowa i ciągi komunikacyjne

Obszary potencjalnych konfliktów i zagrożeń

Linia energetyczne o napięciu 110 i 220 kV

Miejsca występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt

Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych
źródło: Ekofizjografia Białegostoku (Kwiatkowski i Gajko 2012)

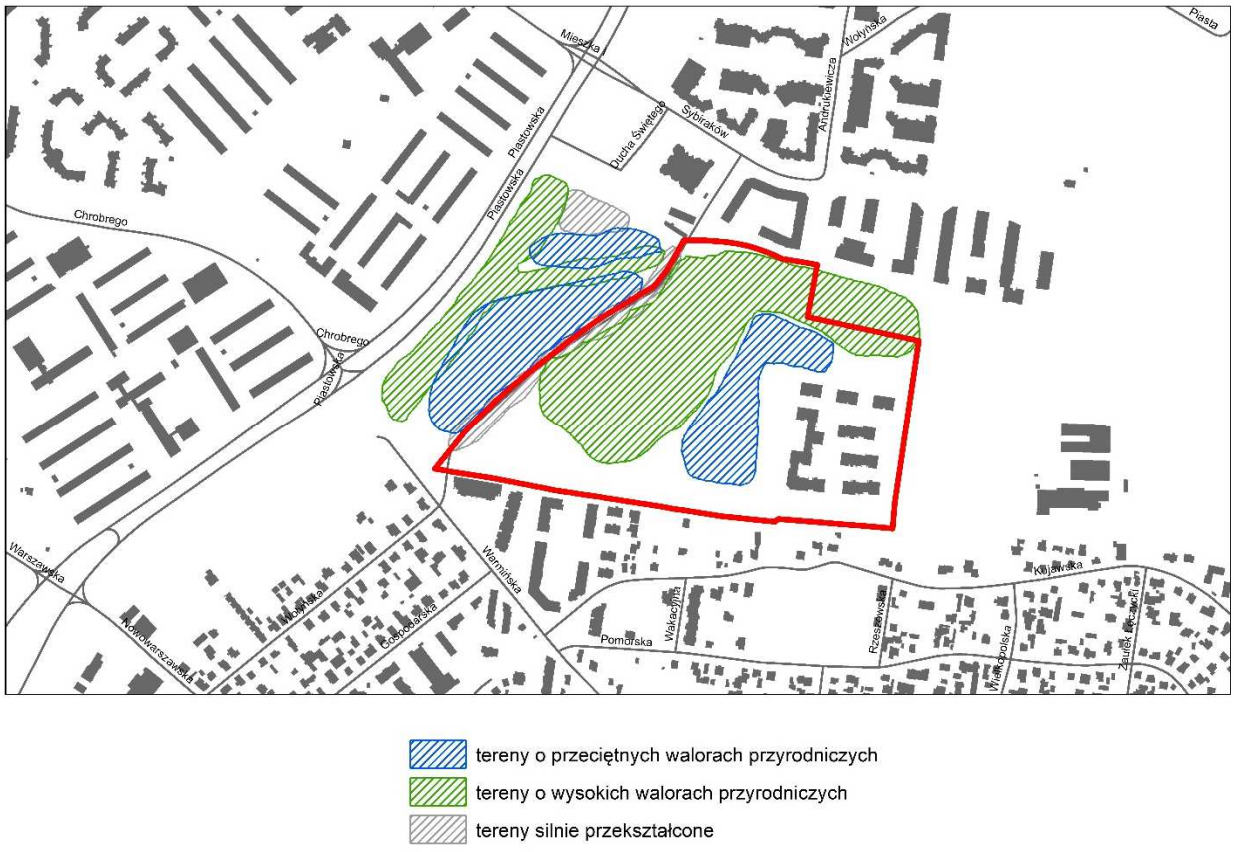
1.2.2. Inwentaryzacja przyrodnicza w rejonie osiedli Skorupy i Piasta I o pow. ok. 16,2 ha w Białymstoku wraz z wytycznymi do zagospodarowania terenu

Wnioski wynikające z powyższego opracowania:

- Pomimo ograniczeń wynikających z urbanizacji wokół terenu badań, teren wykazuje umiarkowaną wartość przyrodniczą i może pełnić funkcję uzupełniającą w strukturze miejskiej sieci ekologicznej, stanowiąc mikrorefugium dla wielu grup organizmów. Obecność fragmentów wilgotnych siedlisk, zadrzewień i krzewów, a także roślinności kwitnącej i szuwarów, pozwala na zachowanie różnorodności biologicznej oraz pełnienie funkcji klimatycznych, retencyjnych i rekreacyjnych w skali lokalnej.
- W kontekście planistycznym teren posiada potencjał do zachowania i wzmocnienia jego funkcji ekologicznych poprzez utrzymanie istniejących elementów przyrodniczych, ograniczenie ingerencji w siedliska wrażliwe oraz wprowadzenie działań wspierających bioróżnorodność. Zaleca się całkowite zaniechanie wycinki drzew i krzewów, szczególnie w okresie lęgowym ptaków, ograniczenie koszenia roślinności do dwóch pokosów rocznie z pozostawieniem pasów niekoszonych jako mikrohabitatów, instalację budek lęgowych dla ptaków i skrzynek dla nietoperzy, ochronę siedlisk wilgotnych i cieków wodnych dla herpetofauny, unikanie stosowania pestycydów w pobliżu siedlisk zapylaczy oraz ograniczenie sztucznego oświetlenia nocnego w rejonie korytarzy ekologicznych. Zachowanie starych drzew oraz fragmentów szuwarów i zadrzewień przyczynia się do utrzymania lokalnej różnorodności biologicznej i funkcji ekologicznych, minimalizując presję antropogeniczną i umożliwiając naturalną sukcesję ekologiczną. Teren powinien pozostać wolny od zabudowy, pełniąc rolę miejskiego refugium przyrodniczego, strefy retencji wód, mikroklimatycznego bufora oraz miejsca wspierającego migracje i aktywność lokalnej fauny, jednocześnie włączając się w sieć zieleni i korytarzy ekologicznych miasta.
- Analizowany obszar w delikatnej mierze zdegradowany i przekształcany przez antropopresję, wykazuje cechy środowiska o znaczeniu ekologicznym, które uzasadniają rozważenie uzupełnienia sieci ochrony przyrody jako użytek ekologiczny łąki źródliskowe w okolicy ulicy Wołyńskiej. Obecność fragmentów roślinności ruderalnej, zadrzewień i krzewów, wilgotnych siedlisk przy ciekach wodnych oraz bogatej fauny, w tym gatunków objętych ochroną prawną, wskazuje na funkcję mikrorefugium miejskiego, pełniącego rolę lokalnego korytarza ekologicznego. Zachowanie tego typu fragmentów zieleni w strukturze miejskiej pozwala na utrzymanie lokalnej bioróżnorodności, wsparcie procesów zapylania, kontrolę populacji owadów, a także zapewnia schronienie dla płazów, gadów, nietoperzy i ssaków naziemnych. Uzupełnienie sieci ochrony przyrody poprzez włączenie takiego terenu w system ochrony lokalnej mogłoby wzmocnić spójność ekologicznej sieci miejskiej oraz zwiększyć odporność ekosystemów na dalszą fragmentację i presję urbanizacyjną.
- Potencjalne sposoby zagospodarowania obszarów wskazanych do ochrony, powinny uwzględniać zarówno ochronę istniejących wartości przyrodniczych, jak i funkcje rekreacyjne oraz retencyjne. Priorytetem jest zachowanie wilgotnych fragmentów siedlisk, szuwarów, cieków wodnych oraz zadrzewień i krzewów, które pełnią funkcje schronieniowe i żerowe dla lokalnej fauny. W przypadku siedlisk wilgotnych warto zastosować działania poprawiające retencję wody i ochronę jakości Dolistówki, np. poprzez stworzenie pasów buforowych i naturalnych stref filtrujących spływy miejskie. W kontekście planistycznym takie podejście pozwala na funkcjonowanie terenu jako strefy ochronnej w strukturze miasta, integrując cele ochrony przyrody z przestrzenią miejską i jednocześnie minimalizując konflikty z funkcjami użytkowymi. Zachowanie fragmentów nieprzekształconych, w połączeniu z monitoringiem gatunków wskaźnikowych, umożliwia utrzymanie ciągłości eko-

logicznej w lokalnym krajobrazie oraz zwiększa odporność przyrody miejskiej na dalsze zagrożenia, w tym fragmentację, zanieczyszczenia i presję inwestycyjną. Tereny wskazane do ochrony mogą zatem pełnić zarówno funkcje ekologiczne, jak i edukacyjne czy rekreacyjne, tworząc model zrównoważonego zagospodarowania w granicach miasta.

- Na podstawie wykonanej inwentaryzacji wyróżniono kilka obszarów na analizowanym terenie, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze z większą lub mniejszą wartością, ze względu na ich wartość ekologiczno-przyrodniczą oraz potencjał do podtrzymywania bioróżnorodności i ochrony gatunków rzadkich, chronionych i zagrożonych wyginięciem. Najcenniejszymi fragmentami są przede wszystkim wilgotne obniżenia terenu wzdłuż cieku Dolistówka wraz z przyległymi szuwarami trzcinowymi, pasami turzyc i innych roślinności higrofilnej, w tym szpalerami wierzby kruchej i olszy czarnej. Te miejsca tworzą specyficzne siedliska wodno-lądowe, które są istotne dla rozrodu płazów i gadów oraz dla owadów zapylających, w tym trzmieli i pszczół. Kolejnymi obszarami o wysokiej wartości przyrodniczej są fragmenty zadrzewień i krzewów, szczególnie w pobliżu nieużytków i terenów ruderalnych, które pełnią funkcję schronienia i miejsc żerowania dla ptaków lęgowych, nietoperzy oraz drobnych ssaków. Niektóre enklawy roślinności ruderalnej, zwłaszcza z udziałem gatunków nitrofilnych i rzadkich grzybów (np. fałdówka kędzierzawa), również mogą stanowić mikrorefugia dla bezkręgowców oraz innych organizmów wrażliwych na presję antropogeniczną.

Rysunek 3 Mapa terenów o różnych walorach przyrodniczych
Źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza w rejonie osiedli Skorupy i Piasta I o pow. ok. 16,2 ha w Białymstoku wraz z wytycznymi do zagospodarowania terenu (Mięsikowski i in.)

- Na podstawie przeprowadzonej analizy środowiskowej oraz oceny stanu i funkcjonowania przyrody na badanym terenie można sformułować kierunki zagospodarowania przestrzennego, które powinny uwzględniać zarówno ochronę wartości przyrodniczych, jak i możliwość racjonalnego wykorzystania części powierzchni pod zabudowę i inne funkcje miejskie. Obszar badań, choć zdominowany przez roślinność ruderalną i przekształcone siedliska miejskie, pełni istotną rolę ekologiczną jako lokalne refugium bioróżnorodności i element struktury korytarzy ekologicznych, umożliwiając migrację zwierząt oraz utrzymanie mikrohabitatów dla gatunków chronionych i wrażliwych. Szczególną wartość mają fragmenty wilgotne wzdłuż Dolistówki, zadrzewienia i krzewy, a także nieużytki o charakterze ruderalnym, które stanowią miejsce żerowania, schronienia i rozrodu dla ptaków, bezkręgowców, ssaków i herpetofauny.
- Zasadnym jest przyjęcie zróżnicowanego kierunku zagospodarowania przestrzennego, uwzględniającego wyraźny podział terenu na strefy o różnym przeznaczeniu. Obszary o najwyższej wartości przyrodniczej, obejmujące szuwary, fragmenty wilgotnych łąk, pasy zadrzewień przy ciekach wodnych oraz mikrostanowiska roślinności ruderalnej, powinny być pozostawione w stanie naturalnym lub użytkowane w sposób minimalnie ingerujący, pełniąc funkcje przyrodnicze i retencyjne, wspierając lokalną bioróżnorodność i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. W tych strefach należy całkowicie zaniechać wycinki drzew i krzewów, ograniczyć koszenie do niezbędnego minimum, zachować miejsca lęgowe ptaków i siedliska nietoperzy oraz chronić wilgotne fragmenty terenu i brzegi Dolistówki przed degradacją i zanieczyszczeniem. W pozostałych częściach obszaru, gdzie wartość przyrodnicza jest niższa – czyli na terenach ruderalnych, z dominacją gatunków pospolitych, niską bioróżnorodnością oraz ograniczonym znaczeniem dla migracji gatunków – można rozważyć możliwe inwestycje miejskie, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przykładem takich działań może być częściowa zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, infrastruktura usługowa lub ograniczone formy rekreacji miejskiej. W tych strefach inwestycje powinny być projektowane z uwzględnieniem zieleni towarzyszącej, zachowania korytarzy ekologicznych oraz minimalizacji negatywnego wpływu na sąsiednie tereny o wysokiej wartości przyrodniczej. Konieczne jest także stosowanie barier ekologicznych, takich jak pasy zieleni buforowej wzdłuż cieków wodnych i dróg, aby ograniczyć fragmentację siedlisk i umożliwić przemieszczenie się organizmów miedzy enklawami zieleni.

Rysunek 4 Mapa z propozycją pozostawienia terenów zieleni w nieużytku oraz możliwością wprowadzenia inwestycji miejskiej
Źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza w rejonie osiedli Skorupy i Piasta I o pow. ok. 16,2 ha w Białymstoku wraz z wytycznymi do zagospodarowania terenu (Mięsikowski i in.)

- Utrzymanie terenów zieleni oraz zachowanie obszarów doliny rzecznej, które dotychczas pozostają wolne od zabudowy, jest kluczowe dla dalszego funkcjonowania środowiska przyrodniczego i utrzymania równowagi ekologicznej w mieście. Dolina Dolistówki, wraz z przyległymi wilgotnymi łąkami, szuwarami oraz zadrzewieniami i krzewami, pełni funkcje retencyjne, pozwalając na naturalne magazynowanie i regulację wód opadowych oraz ograniczanie ryzyka lokalnych podtopień. Zachowanie naturalnej rzeźby terenu i ciągłości roślinności wzdłuż cieku wspiera również utrzymanie mikroklimatu miejskiego, łagodząc skutki nagrzewania się powierzchni, wspomagając przewietrzanie i ograniczając efekt miejskiej wyspy ciepła.
- Funkcje biologiczne terenów zieleni i dolin rzecznych są równie istotne. Fragmenty roślinności wilgotnej i zadrzewienia stanowią siedliska dla gatunków chronionych oraz rzadkich, takich jak płazy, nietoperze, ptaki lęgowe czy bezkręgowce zapylające. Utrzymanie tych terenów w stanie nieprzekształconym umożliwia migrację i przemieszczenia organizmów w obrębie lokalnych korytarzy ekologicznych, co sprzyja zachowaniu bioróżnorodności w miejskim krajobrazie. Wolne od zabudowy doliny pozwalają także na zachowanie funkcji korytarza ekologicznego, łączącego enklawy przyrodnicze w mieście z większymi kompleksami leśnymi i obszarami chronionymi w regionie. Utrzymanie terenów zieleni i doliny rzecznej wolnej od zabudowy jest niezbędne dla podtrzymania funkcji retencyjnych, klimatycznych i biologicznych, a także dla zapewnienia ciągłości ekologicznej i ochrony różnorodności biologicznej w miejskim krajobrazie Białegostoku.

1.2.3. Plan ogólny miasta Białegostoku

Ustalenia *Planu ogólnego miasta Białegostoku* są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych. Stanowi on akt prawa miejscowego.

W planie ogólnym miasta Białegostoku uchwalonego uchwałą Nr XXVII/453/26 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 2703) na obszarze, na którym opracowywany jest projekt planu wyznaczono następujące strefy planistyczne:
- strefa zieleni i rekreacji (SN),
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW),
- strefa komunikacyjna (SK).

Ponadto w granicy opracowania planu, wskazano jeden obszar uzupełnienia zabudowy.

Strefa zieleni i rekreacji (SN) została wyznaczona na terenach współtworzących obszary systemu przyrodniczego miasta o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, rekreacyjnych i estetycznych, w tym wchodzących w skład: ogólnodostępnych terenów zieleni i rekreacji (m.in. parki, zieleń osiedlowa, ogrody zoologiczne, tereny rekreacyjno-sportowe, plaże), zieleni towarzyszącej zabudowie (ogrody przydomowe), rodzinnych ogrodów działkowych, wód powierzchniowych, niewielkich lasów i zadrzewień. To strefa cenna pod względem przyrodniczym na terenie miasta, pełniąca funkcje korytarza ekologicznego, funkcję aerosanitarną, retencyjną, biologiczną, klimatyczną, rekreacyjną. Strefa ta o zalecanym podwyższonym udziale powierzchni biologicznie czynnej utrzymuje powiązania ekologiczne na terenie miasta Białegostoku oraz w obszarze funkcjonalnym miasta.

Utrzymanie terenów wyłączonych spod zabudowy, z dużym udziałem zieleni, wpływa korzystnie na termikę otoczenia, wentylację miasta, poprawia jakość i regenerację powietrza, zwiększa zdolność retencyjną zlewni, zabezpiecza przed podtopieniami terenów zabudowanych oraz zabezpiecza przed skutkami nagłych powodzi.

Dla każdej ze stref planistycznych został określony profil funkcjonalny oraz parametry i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania, stanowiące gminne standardy urbanistyczne, w tym: maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. I tak w projekcie planu:
- dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW):
  - profil funkcjonalny to: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód,
- dla strefy zieleni i rekreacji (SN):
  - profil funkcjonalny to: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, na części teren zieleni naturalnej, teren lasu, a na innym fragmencie dodatkowo teren usług sportu i rekreacji, teren usług edukacji,
- dla strefy komunikacyjnej (SK):
  - profil funkcjonalny to: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, teren drogi zbiorczej, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód.

Na wyznaczonych w planie ogólnym strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (621SW, 627SW, 642SW, 630SW) przewiduje się odpowiednio przeznaczenie pod tereny zabudowy wielorodzinnej lub usług (1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U), teren zabudowy wielorodzinnej (8MW),komunikację drogową dojazdową (1KDD i 2KDD) oraz teren placu lub rynku lub zieleni urządzonej (1KOR-ZP, 2KOR-ZP).

Strefy zieleni i rekreacji (396SN, 405SN) przeznaczono odpowiednio pod teren placu lub rynku (1KOR), teren wód śródlądowych lub zieleni urządzonej (1WS-ZP) oraz teren usług edukacji lub usług sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej (1UE-US-ZP).

Na obszarze objętym projektem planu występuje także strefa komunikacyjna (42SK), którą przewidziano jako teren drogi zbiorczej (1KDZ).

Wyznaczone w projekcie planu tereny są zgodne z profilami funkcjonalnymi odpowiadających im stref, a przyjęte wskaźniki i parametry w zakresie intensywności i powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do poszczególnych terenów są zgodne z ustaleniami planu ogólnego miasta Białegostoku w tym zakresie.

Rysunek 5 Wyrys z Planu ogólnego miasta Białegostoku

1.2.4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na przedmiotowym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Piastowskiej i Ciołkowskiego), uchwalonego uchwałą Nr VI/37/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 17 stycznia 2011 r., zmienionego uchwałą Nr XIV/202/15 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2015 r. Projekt planu dotyczy następujących terenów z obowiązującego planu:
- terenów oznaczonych symbolami: **12.2MW, 13MW, 14.2MW** przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wraz z urządzeniami towarzyszącymi, miejscami postojowymi i zielenią urządzoną,
- terenu oznaczonego symbolem **12.3US** przeznaczonego pod usługi z zakresu sportu i rekreacji wraz z urządzeniami towarzyszącymi,
- terenem oznaczonym symbolem **14.1UO** przeznaczonym pod usługi z zakresu oświaty, ochrony zdrowia, opieki społecznej lub socjalnej wraz z urządzeniami towarzyszącymi, miejscami postojowymi i zielenią urządzoną,
- terenem oznaczonym symbolem **15ZP,WS** przeznaczonym pod zieleń urządzoną oraz wody śródlądowe wraz z urządzeniami towarzyszącymi,
- tereny dróg publicznych – **KD.**

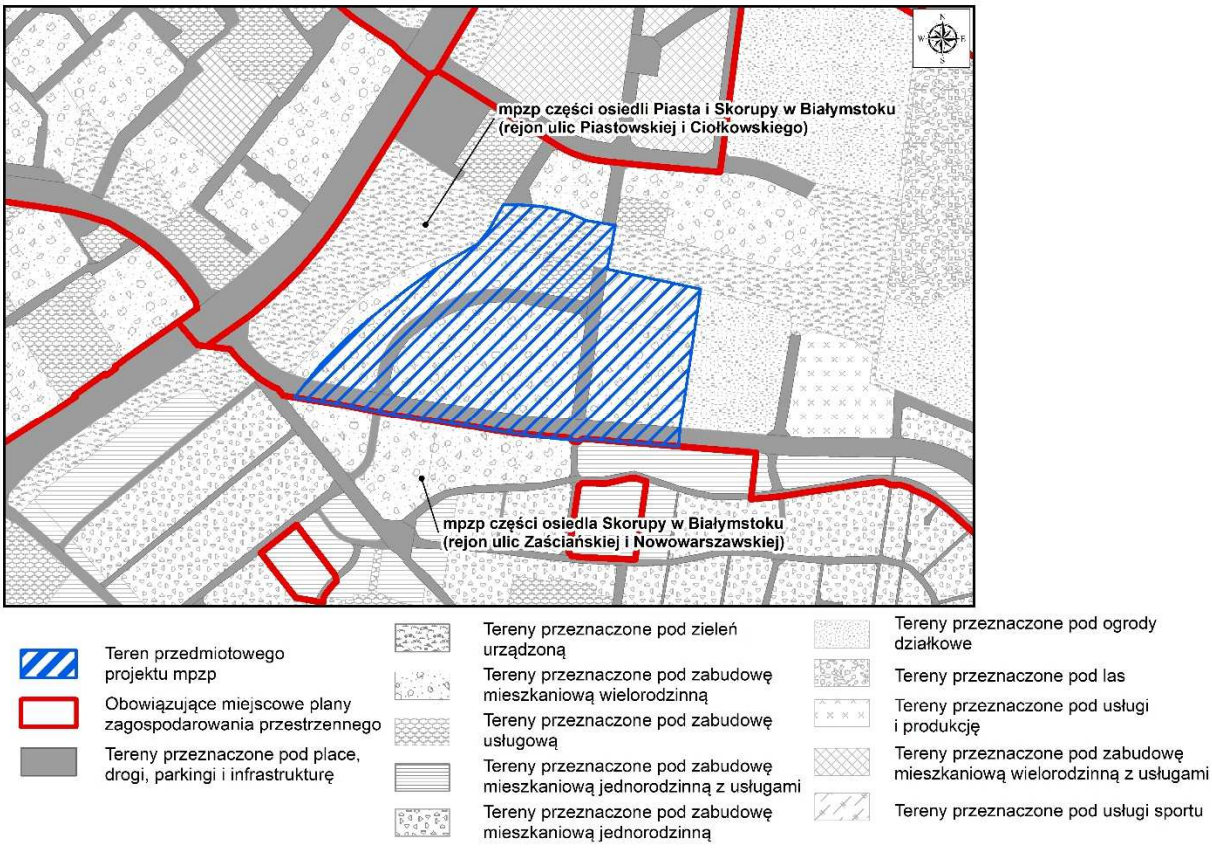
Projekt planu sąsiaduje natomiast z takimi terenami z powyższej uchwały jak:
- również z terenem oznaczonym symbolem **15ZP,WS** przeznaczonym pod zieleń urządzoną oraz wody śródlądowe wraz z urządzeniami towarzyszącymi,
- 1.2UOS – przeznaczonym pod usługi z zakresu kultu religijnego wraz z urządzeniami towarzyszącymi, miejscami postojowym i zielenią urządzona,
- 2MW - przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wraz z urządzeniami towarzyszącymi, miejscami postojowymi i zielenią urządzoną,
- 3.2UO przeznaczonym pod usługi z zakresu oświaty, ochrony zdrowia, opieki społecznej lub socjalnej wraz z urządzeniami towarzyszącymi, miejscami postojowymi i zielenią urządzoną,
- 12.1ZD – przeznaczonym pod ogrody działkowe wraz z urządzeniami towarzyszącymi i miejscami postojowymi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, do wyżej wymienionego, obowiązującego planu, podaje, iż kwestia którą należałoby rozważyć jest brak wyłączenia w całości z zabudowy zachowanej dotychczas i mało zmienionej morfologicznej doliny rzeki Dolistówki. Powinno się zachować jak najwięcej terenów otwartych zieleni łąkowej, gotowych do przejęcia wody opadowej i jej magazynowania, co byłoby zgodne z naturalnym obiegiem wody w przyrodzie, a tym samym zapewnienie terenów retencyjnych na obszarze zlewni, a nie tylko w dolinach rzek. Prognoza przewiduje również, nieodwracalną zmianę stosunków wodnych terenu (w tym głównie doliny rzecznej) spowodowaną trwałą, kilkukondygnacyjną zabudową kubaturową oraz utwardzeniem powierzchni. Widoczne, znaczące oddziaływanie na środowisko, w wyniku realizacji ustaleń planu będzie związane z ingerencją w podłoże podczas fazy realizacji inwestycji oraz utwardzeniem i osuszeniem znacznej części przedmiotowego terenu. Ustalenia obowiązującego planu w znacznym stopniu zmniejszą dotychczasową powierzchnię biologicznie czynną, co będzie miało odzwierciedlenie w procesach infiltracyjnych. Silne zurbanizowanie terenu, a głównie wprowadzenie nieprzepuszczalnych powierzchni spowoduje spływ wody do kanalizacji deszczowej i odbiór bezpośredni przez Dolistówkę, a następnie rzeką Białą. Dodatkowy wylot deszczówki spowoduje zwiększenie przepływu w rzece podczas nagłych i gwałtownych opadów deszczu. W związku z tym należy zachować jak największą powierzchnię retencyjną wód opadowych mając na uwadze mały stopień powierzchni chłonnych wód opadowych w stosunku do zlewni rzeki Dolistówki. Ponadto zmniejszenie dotychczasowej powierzchni otwartej zieleni z

dużym udziałem zakrzaczeń wpłynie na emigrację gatunków ptaków, które dotychczas na tym terenie bytowały, jak np. derkacz. Jest to ptak prawnie chroniony.

Obowiązujący plan nie uwzględnia w pełni uwarunkowań przyrodniczych, środowiskowych ukazanych w opracowaniu ekofizjograficznym. Nie zachowano wystarczającej powierzchni retencyjnej, nie zaadoptowano odpowiedniego terenu pod zieleń urządzoną (zaproponowany został minimalny korytarz ekologiczny, wyłączając z analizy lasy i ogrody działkowe). Wprowadzono zabudowę wielokondygnacyjną na teren nieprzydatny pod zabudowę ze względu na wysoki poziom wód gruntowych (do 2 m p.p.t.) oraz występowanie gruntów mineralno-organicznych.

Za południową granicą opracowania projekt planu graniczy z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Zaściańskiej i Nowowarszawskiej) uchwalonym uchwałą Nr VII/54/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 28 lutego 2011 r. Sąsiaduje z następującymi terenami:
- 9.1MN – przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- 5.1MW i 5.2MW – przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wraz z urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzona,
- 6MWn – przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową typu willa miejska wraz z urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- 7.9U,MN – przeznaczonym pod zabudowę usługową i mieszkaniową jednorodzinną wraz z urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną.

Rysunek 6 Projekt planu miejscowego na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku

1.2.5. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie podlaskim obejmuje przede wszystkim prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła" przez właścicieli nieruchomości, przetwarzanie odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym z wykorzystaniem sortowni odpadów selektywnie zebranych, kompostowni do zagospodarowania odpadów zielonych i innych bioodpadów, instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji do przetwarzania, unieszkodliwiania odpadów oraz odzysku surowców, jak również wytwarzania paliwa alternatywnego. Odpady tzw. resztkowe trafiają do instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w Białymstoku (ZUOK Białystok) - spalarni oraz do instalacji komunalnych do składowania odpadów.

Cele główne w zakresie gospodarki odpadami w województwie podlaskim na lata 2023 – 2028 są następujące:

- Ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów
- Wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- Wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego gromadzenia odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Zapisy projektu planu miejscowego nie wpływają negatywnie na dążenie do osiągnięcia celów *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028*.

1.2.6. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej

W 2022 r. uaktualniono obowiązujący *Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka* (POP) z 2013 r. o wskazanie przyczyn powstania przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz określono działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości powietrza. Termin realizacji *Programu* w zakresie działań niezbędnych do przywracania poziomu docelowego benzo(a)pirenu ustalono na dzień 30 czerwca 2028 r. Termin realizacji *Programu* w zakresie działań niezbędnych do przywracania poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{10} i $PM_{2,5}$ zakończył się 31 grudnia 2023 r. Najważniejsze działania naprawcze koncentrują się na ograniczeniu emisji ze źródeł komunikacyjnych oraz emisji pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego.

W zakresie planowania przestrzennego wskazuje się uwzględnianie w politykach strategicznych i dokumentach planistycznych sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłów poprzez działania polegające na:

- ustalaniu minimalnego współczynnika zieleni na poziomie 20 % w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- wprowadzaniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miast (place, skwery),
- tworzenie tzw. zielonej infrastruktury,
- tworzenie „zielonych" miejsc wypoczynku dla dzieci i osób starszych,

- zachowaniu istniejących terenów zieleni i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miasta,
- ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie,
- zalecanie podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym,
- planowanie rozbudowy miast w sposób zapobiegający zbytniemu „rozlewaniu się miast".

1.2.7. Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025–2030 z perspektywą na lata 2031-2034

Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki polityki w zakresie ochrony środowiska prowadzonej przez miasto Białystok. Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku* powiązane z projektem planu miejscowego

Obszar interwencji	Cel
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza wraz ze wzrostem efektywności energetycznej
Klimat akustyczny	Zapewnienie dobrego klimatu akustycznego na terenie miasta
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym
Gospodarowanie wodami	Gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu jednolitych wód powierzchniowych i podziemnych występujących w granicach miasta
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej celem poprawy jakości wód w granicach miasta
Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
Gleby	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania gleb
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Efektywna gospodarka odpadami komunalnymi
Zasoby przyrodnicze	Zwiększenie powierzchni, modernizacja i ochrona przed degradacją miejskich terenów zieleni Ochrona obiektów i obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych Ochrona różnorodności biologicznej
Zagrożenia poważnymi awariami i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Minimalizacja skutków zdarzeń o znamionach poważnej awarii lub nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

Omawiany projekt planu miejscowego podejmuje, poprzez ustalenia planistyczne, spełnienie wyżej wymienionych celów.

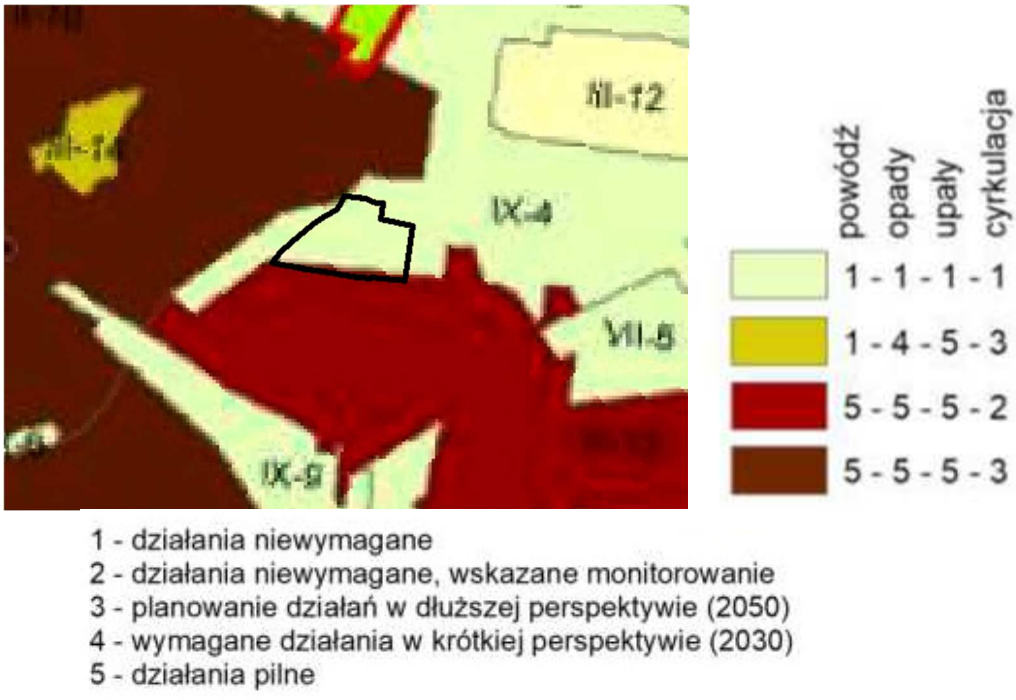
1.2.8. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030

Celem nadrzędnym *Planu adaptacji miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* (MPA) jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Białystok zapewniającego wdrażanie zrównoważonego rozwoju i osiągnięcie wysokiej jakości życia. Cele strategiczne *Planu adaptacji* powiązane z analizowanym projektem planu to:

- Adaptacja do zagrożeń termicznych
- Adaptacja do zagrożeń związanych z opadem i powodziami/podtopieniami
- Uwzględnienie zmian klimatu w planowaniu przestrzennym.

Największymi zagrożeniami klimatycznymi dla Białegostoku są wzrostowe trendy zarówno opadów (sumy i ich intensywności powodujące wezbrania i nagłe powodzie lokalne typu flash flood), upałów (w tym temperatur maksymalnych i liczby fal upałów) jak i susz (w szczególności długość okresów bezopadowych). Pomimo tendencji spadkowej nie należy również lekceważyć przymrozków, które mogą powodować istotne skutki wiosną w okresie kwitnienia roślin oraz oblodzenia groźne o każdej porze roku. Zjawiska te mogą stanowić poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców.

Jednym ze sposobów przeciwdziałania skutkom zmian klimatu jest odpowiednie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym terenów zieleni, które regulują klimat lokalny, retencjonują wodę łagodząc zarówno skutki suszy jak i powodzi. Odpowiednia, z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, struktura przestrzenna to wyższy komfort życia mieszkańców, wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz mniejsze straty materialne związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Rysunek 7 Przestrzenny rozkład ryzyka związanego z zagrożeniami klimatycznymi w sektorze Gospodarka przestrzenna
Źródło: Opracowanie na podst. Planu adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do 2030 roku (2019 r.)

Według analiz przeprowadzonych w MPA, biorąc pod uwagę zagrożenia klimatyczne (np. powódź, upały, susze, chłody, przymrozki, opady, cyrkulacje), na całym omawianym

terenie objętym opracowaniem, nie stwierdzono konieczności wdrożenia działań w sektorach: gospodarka przestrzenna, gospodarka wodna, transport, zdrowie publiczne.

Cel MPA jest zgodny z głównym celem *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA2020), czyli zapewnieniem zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Wynikiem działań dotyczących polityki przestrzennej uwzględniającej konsekwencje zmian klimatycznych dla miast powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymiana szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

1.2.9. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Celem strategicznym polityki przestrzennej zagospodarowania województwa podlaskiego jest: „Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego".

Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:

- Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,
- Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,
- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,
- Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.

Zasady ogólne polityki przestrzennej województwa podlaskiego mają charakter stały i dotyczą wszelkich form działalności w przestrzeni:

1) Ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju, wynikają z niej następujące zasady planowania publicznego:
   - zasada racjonalności ekonomicznej,
   - zasada preferencji regeneracji,
   - zasada przezorności ekologicznej,
   - zasada kompensacji ekologicznej,
2) Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewniają:
   - zasada hierarchiczności celów,

- zasada dynamicznego strefowania,
- zasada partycypacji społecznej,
- zasada harmonijnego wpisania dziedzictwa kulturowego w struktury przestrzenne,
- zasada odchodzenia od monofunkcyjności przeznaczenia terenu,
- zasada poprawy funkcjonowania struktur i układów przestrzennych,
- zasada tworzenia rezerw terenowych.

1.2.10. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji.

Na terenie Białegostoku nie ustanowiono obszarów cichych oraz stref przemysłowych w rozumieniu zapisów ustawy POŚ.

Programem objęto wszystkie źródła hałasu zobrazowane w opracowaniu strategicznej mapy hałasu – drogi o ruchu ponad 1000 poj., linie kolejowe, lotnisko w Krywlanach.

W ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w indywidualnych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należy przeciwdziałać powstawaniu konfliktów przestrzennych, wynikających z narażenia na oddziaływanie hałasu terenów, które zalicza się do chronionych przed hałasem w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska, poprzez niedopuszczanie do zagospodarowania takich terenów w obszarach o niekorzystnym klimacie akustycznym.

Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania tzn. wprowadzania określonego typu zabudowy i zagospodarowania terenu w zależności od występującego lub potencjalnego poziomu hałasu, może zawczasu ograniczyć uciążliwość związaną z ponadnormatywnym hałasem. Należy dążyć do właściwego strefowania akustycznego. Polega ono na tym, aby w odpowiednim układzie przestrzennym sąsiadowały ze sobą obszary o konkretnych funkcjach.

Podstawowe założenia strefowania, to:
- oddalanie zabudowy wymagającej ochrony akustycznej od źródeł hałasu oraz zmienność parametrów tej zabudowy (intensywności, wysokości itp.),
- ekranowanie źródeł hałasu zabudową niewymagającą ochrony akustycznej,
- wprowadzanie zwartej zieleni izolacyjnej i kształtowanie rzeźby terenu,
- wprowadzanie ekranów akustycznych w pasach drogowych (tylko w ostateczności).

1.2.11. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Najważniejszym przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód.

Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plany gospodarowania wodami (PGW) są narzędziem planistycznym, które ma usprawnić proces osiągania celów środowiskowych. Stanowić one

będą fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. PGW będą miały wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki, w tym: przemysł, rolnictwo, leśnictwo, gospodarkę komunalną, transport, rybołówstwo czy turystykę. To dokument który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów RDW w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Obszar opracowania (biorąc pod uwagę podział hydrograficzny zlewni topograficznych) znajduje się znajduje się w zlewni Dolistówki, przynależącej do zlewni rzeki Białej (a następnie w kolejności: Supraśli, Narwi i Wisły).

Północna oraz wschodnia część projektu planu znajduje się w dolinie Dolistowki. Jedna z odnóg Dolistówki przepływająca na północy, uchodzi do rzeki Białej.

Przepływającą poza granicami projektu planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Dolistówka znajduje się w obszarze, który wg typologii JCW oznaczony jest kodem PLRW2000172616899.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052, z monitoringu określono dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny. Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrożona.

1.2.12. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Celem *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. AKPOŚK 2017 została opracowana zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 91/271/EWG, który zobowiązuje do stosowania podwyższonego usuwania biogenów na wszystkich oczyszczalniach ścieków w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM.

Białystok został uznany za aglomerację priorytetową dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego. Aglomeracja (wg Prawa wodnego) oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Część obszaru aglomeracji nie obsługiwana systemem kanalizacyjnym powinna mieć wg *AKPOŚK* zapewnione odprowadzenie i oczyszczanie ścieków przy wykorzystaniu systemów indywidualnych na odpowiednim poziomie ochrony środowiska.

Kolejne aktualizacje *KPOŚK* (w 2005 r., 2010 r., 2011 r., 2016 r., 2017 i 2022 r.) dotyczyły głównie weryfikacji wykazu aglomeracji oraz planowanych inwestycji w zakresie ich wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej oraz oczyszczalnie ścieków.

Wnioski z *Prognozy oddziaływania na środowisko* wskazują, że realizacja celów *AKPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska, poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (m.in. rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej – etap I wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie do projektu planu został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (znak: WPN.411.1.21.2025.MS2 z dnia 19.03.2025 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (znak: NZ.0522.13.2025 z dnia 24.02.2025 r.).

Zakres terytorialny opracowania obejmuje część obszaru objętego uchwałą Nr VII/99/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 października 2024 r. i jego tereny sąsiednie, na którym mogłaby skutkować realizacja ustaleń analizowanego projektu planu.

Stan środowiska omawianego terenu i zagrożenia wynikające z realizacji ustaleń projektu planu przedstawiono w formie graficznej (załącznik 1 i załącznik 2) oraz opisowej, zawartej w niniejszym opracowaniu.

Celem opracowania „prognozy oddziaływania na środowisko” jest identyfikacja

i przewidywanie oddziaływania zamierzeń o implikacjach środowiskowych na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne, a co za tym idzie zinterpretowanie i skuteczne przekazanie informacji o tych oddziaływaniach. Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami. Oprócz zależności przyczynowo - skutkowych uwzględnia się powiązania łącznie z wtórnymi przyczynami i skutkami oraz proponuje działania zaradcze i korekcyjne. Zadaniem prognozy jest ocena całościowa i obiektywna przedmiotowego terenu.

Do oceny interakcji między człowiekiem a środowiskiem, w prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Dla zbadania stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie bezpośrednich badań terenowych.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby kontrolować praktyczne skutki zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym Białegostoku, zarówno z punktu widzenia ich zgodności z ustaleniami zawartymi w projekcie planu, jak i ich potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz implementacji zaleceń i sugestii zawartych w niniejszej prognozie, niezbędne jest prowadzenie systemu monitorowania planu, czyli sprawdzania postępów z jego realizacji. Monitoring powinien umożliwić korygowanie działań, które nie przynoszą planowanych efektów i rezultatów, reagowanie na zmiany sytuacji w mieście.

Monitoring skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej – etap I prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta. Wyniki analizy Prezydent Miasta przekazuje co najmniej raz w kadencji Radzie Gminy.

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zostanie poszerzona o ocenę skutków realizacji ustaleń wszystkich obowiązujących planów miejscowych z dokładnym przeanalizowaniem przyjętego zagospodarowania m.in. na tle morfologicznej doliny rzecznej, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218, terenów szczególnego zagrożenia powodzią, istniejących obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody i terenów proponowanych do jej ustanowienia, gruntów rolnych i leśnych, terenów zieleni urządzonej, w szczególności ogrodów działkowych oraz ogólnodostępnych parków. Ponadto wykazane zostaną zmiany w infrastrukturze komunikacyjnej i technicznej ważne z punktu widzenia realizacji planów na jakość życia mieszkańców oraz poprawy jakości środowiska i adaptacji miasta do zmian klimatu. Do ww. analizy zostaną wykorzystane ortofotomapy Białegostoku, mapy ewidencji gruntów i budynków oraz inne dostępne opracowania z zakresu wspomnianych zagadnień.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej – etap I oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne z realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

5.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym projektem planu

budowa geologiczna, geomorfologia oraz powierzchnia terenu

W szerszym układzie przyrodniczym, teren objęty opracowaniem położony jest na Nizinie Północnopodlaskiej i w całości należy do zachodniej części mezoregionu Wysoczyzny Białostockiej. Budulcem pokrywy glebowej są utwory czwartorzędowe zlodowacenia środkowopolskiego.

Obszar projektu planu znajduje się we wschodniej części Białegostoku. Najwyższy punkt to 136,7 m n.p.m. położony na południowym- wschodzie omawianego obszaru, najniższy – to 133,2 m n.p.m. znajdujący się w części północnej, w obniżeniu morfologicznej doliny Dolistówki.

Na mapie stanowiącej kompilację arkuszy Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1 : 50 000, arkuszy Białystok (Kmieciak 2004) i Wasilków (Laskowski 2002), prawie cały obszar to dno doliny rzecznej zbudowane z piasków humusowych i namułów den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowych. Natomiast niewielki fragment na południu to zagłębienie wytopiskowe złożone z piasków, mułków i żwirów wytopiskowych.

Natomiast na podst. map opracowanych przez W. Kwiatkowskiego (Geomorfologia i Geologia) w 2004 r., która to jest ostateczną mapą geomorfologiczną, uwzględniającą dodatkowe opracowania dokumentacyjne i topograficzne, większość obszaru to równinne dno niecki wytopiskowej, zbudowane z piasków, żwirów, mułków, glin wytopiskowych oraz na fragmencie glin wytopiskowych na glinach. Pozostała: północna, zachodnia część to forma pochodzenia rzecznego - taras zalewowy, dno doliny i rozlewisk złożone z piasków humusowych i namułów dolin i zagłębień okresowo przepływowych.

Obszar opracowania charakteryzuje się głównie średnią przepuszczalnością gruntów (piaski średnio i gruboziarniste). Na wschodzie, przepuszczalność jest zmienna – występują grunty organiczne. Warunki gruntowo – wodne przydatności terenu do zabudowy są ściśle związane z budową geologiczną.

Warunki gruntowo – wodne przydatności terenu do zabudowy są ściśle związane z budową geologiczną. Niekorzystne warunki fizjograficzne do posadowienia budynków panują na obszarze dolinnym - okresowo podmokłym. Pozostała część ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Poziom wody gruntowej od powierzchni terenu kształtuje się na prawie całym terenie na poziomie od 0-1 m p.p.t. Tylko częściowo na zachodzie poziom ten jest nieco wyższy i wynosi od 1-2 m p.p.t.

Analizowany obszar jest w większości wolny od zabudowy. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna zlokalizowana jest we wschodniej części opracowania.

warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny zlewni topograficznych zauważa się, że omawiany obszar znajduje się w zlewni Dolistówki, przynależącej do zlewni rzeki Białej (a następnie w kolejności: Supraśli, Narwi i Wisły). Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych, na niezagospodarowanych gruntach, odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu, ku przepływającej w granicach planu Dolistówce. Z terenów utwardzonych, komunikacyjnych woda odprowadzana jest w sposób sztuczny, tzn. kierowana w odpowiedni sposób do studzienek, kolektorów, by nie powodować zakłóceń z korzystania z danej infrastruktury podczas nagłych opadów.

Północna oraz wschodnia część projektu planu znajduje się w dolinie Dolistowki. Jedna z odnóg Dolistówki przepływająca na północy, uchodzi do rzeki Białej.

Przepływającą poza granicami projektu planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Kontrolowany jest stan czystości rzeki Białej w profilu ujściowym w m. Nowe Aleksandrowo (poniżej ujścia ścieków z oczyszczalni komunalnej). Ocena jakości wód rzeki Białej na podstawie badań z lat 2019-2024 (GIOŚ 2025) przedstawia się następująco:

- klasyfikacja potencjału ekologicznego - wody zakwalifikowano do III klasy – potencjał umiarkowany (nastąpiła poprawa w porównaniu do badań z 2018 r., w którym potencjał określono jako V klasę – potencjał poniżej dobrego),
- klasyfikacja stanu chemicznego – wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywną wartość: difenyloeterów bromowanych, rtęci i jej związków, benzo(a)pirenu, benzo(g,h,i)perylenu (stan w 2018 r. określono także jako stan poniżej dobrego),
- stan wód będący wypadkową potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP wskazała zły stan wód.

Ogólna ocena stanu wód Białej jest od wielu lat zła, na co ma wpływ wielkość oddziaływania aglomeracji i mały przepływ naturalny wód w stosunku do ilości odprowadzanych, dobrze oczyszczonych ścieków. W ocenie jakości uwidacznia się wpływ związków biogen-

nych powodujących eutrofizację wód wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Dolistówka znajduje się w obszarze, który wg typologii JCW oznaczony jest kodem PLRW2000172616899.

Obręb doliny rzecznej to tereny z dominacją procesu retencji i odpływu naturalnego, gdzie obok odpływu naturalnego korytem rzeki, znaczny udział utworów organicznych i mineralno-organicznych, przyczynia się do retencjonowania wód opadowych w glebie. Na pozostałej niezabudowanej części obszaru dominują tereny z procesem infiltracji oraz procesem intercepcji i infiltracji. Tereny te są związane z utworami przepuszczalnymi z roślinnością niską łąk, pokryte częściowo zaroślami i kępami drzew. Są to swoiste okna hydrologiczne, poprzez które zachodzi zasilanie wód gruntowych i podziemnych. Powierzchnie dachów, ulic, chodników i wszystkie inne grunty pokryte sztuczną nawierzchnią, cechuje całkowity brak infiltracji, praktycznie cała woda opadowa i roztopowa jest szybko odprowadzana do kanalizacji.

Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się na prawie całym terenie na poziomie od 0-1 m p.p.t. Zaś we wschodniej części poziom ten jest nieco wyższy i wynosi od 1-2 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Obecność terenów zieleni i wody sprzyja retencji wód deszczowych (retencja w miejscu opadu), co jest szczególnie pożądane w sytuacji mocnego zasklepiania powierzchni miasta (zrównoważone gospodarowanie wodą w mieście).

Obszar objęty projektem mpzp jest położony w strefie leja depresyjnego. Jest to obszar, w którym wskutek odwodnienia nastąpiło obniżenie zwierciadła wód podziemnych pierwszego poziomu.

Omawiany obszar znajduje się w znacznej odległości od Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśl.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052 o dobrym stanie ilościowym i dobrym stanie chemicznym. W monitoringu diagnostycznym (przeprowadzonym przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ) stanu chemicznego JCWPd w 2022 r. w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie miasta Białystok oznaczono klasę końcową jakości wody jako klasę II, czyli wody dobrej jakości (dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, marzec 2023 r.). Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrożona.

Teren opracowania nie znajduje się w obszarach zagrożonych powodzią od rzeki Supraśl wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w 2015 r.

<u>jakość powietrza</u>

Klasyfikacja strefy aglomeracja białostocka (kod strefy PL2001), w której znajduje się miasto Białystok, uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2023 rok (GIOŚ 2024) w odniesieniu do substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi przedstawia się następująco:

- z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), tlenku węgla (CO), benzenu (C_6H_6), pyłu zawieszonego PM10, ołowiu (Pb) w pyle zawieszonym PM10 - klasa wynikowa A; dla pyłu zawieszonego

PM2,5 – klasa wynikowa A1 (brak przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego II fazy) oraz klasa A (brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego I fazy),
- z uwzględnieniem poziomów docelowych określonych dla arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 - klasa wynikowa A,
- z uwzględnieniem poziomu docelowego i długoterminowego dla ozonu – odpowiednio klasa A i D2.

Jakość powietrza w województwie podlaskim, pod względem zanieczyszczeń pyłowych, na przełomie ostatnich 10 lat (2014-2023) uległa zdecydowanej poprawie. Spadkowy trend notowanych stężeń zauważalny jest na każdym stanowisku pomiarowym. W aglomeracji białostockiej zarejestrowano największą poprawę jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 na stacji przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica wartości średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM10 z roku 2014 i 2023 wyniosła 13 $\mu g/m^3$. W 2023 roku, pozostałe stanowiska w województwie podlaskim odnotowały również rekordowo niskie stężenia pyłu zawieszonego PM10. W 2023 roku na wszystkich stanowiskach pomiarowych zarejestrowano wyraźnie niższe w stosunku do lat ubiegłych, stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5. Najbardziej widoczne było to m.in. na stacji pomiarowej w Białymstoku przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 z 2014 i 2023 roku wyniosła 11 $\mu g/m^3$. Na występowanie coraz niższych stężeń zanieczyszczeń pyłowych mają wpływ: zmieniający się na cieplejszy klimat Polski, poszerzenie świadomości społeczeństwa w zakresie dbania o środowisko oraz programy i inwestycje mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W 2023 r. na terenie województwa podlaskiego pomiary pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej (20 $\mu g/m^3$) zarówno na obszarze aglomeracji białostockiej, jak i strefy podlaskiej. W aglomeracji białostockiej najwyższa średnia roczna ze stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 wystąpiła na stacji komunikacyjnej przy al. Piłsudskiego i wyniosła 14 $\mu g/m^3$, co stanowi 70% dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. Pozostałe stacje znajdujące się w obrębie aglomeracji białostockiej odnotowały znacznie niższe wartości stężeń średniorocznych: ul. 42 Pułku Piechoty – 12 $\mu g/m^3$, ul. Warszawska – 11 $\mu g/m^3$ i ul. Waszyngtona - 11 $\mu g/m^3$.

Głównym źródłem emisji w województwie podlaskim, mającym wpływ na mierzone stężenia pyłu zawieszonego PM10, jest emisja z sektora komunalno-bytowego. Również wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM2,5 wskazują na źródła grzewcze jako główną przyczynę nadmiernego zanieczyszczenia powietrza. W wyniku przeprowadzonych analiz serii pomiarowych, zarówno dla PM10 jak i PM2,5, stwierdzono, ze pomiary w okresie zimowym (październik-marzec) są wyższe od pomiarów w okresie letnim (kwiecień-wrzesień).

Jako przyczynę przekraczania poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, wskazano lokalną emisję prekursorów oraz występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) a także napływ tego zanieczyszczenia i jego prekursorów spoza granic województwa.

Ozon troposferyczny (przyziemny) jest zanieczyszczeniem wtórnym. Powstaje on w wyniku reakcji fotochemicznych tlenków azotu (spalanie paliw do celów komunikacyjnych i energetycznych) i lotnych związków organicznych (głównie nie spalone paliwo i rozpuszczalniki organiczne) i posiada zdolność przenoszenia się na duże odległości. Ozon jest silnym utleniaczem fotochemicznym, który powoduje poważne problemy zdrowotne, niszczy materiały i uprawy rolne. Narażenie człowieka na niewielkie podwyższone stężenia ozonu może prowadzić do reakcji zapalnych oczu, dróg oddechowych, a także zmniejszenia wydolności płuc. Jest powodem występowania objawów senności, bólu głowy i znużenia oraz powoduje spadek ciśnienia tętniczego krwi. Przy wyższych stężeniach występują objawy

złego samopoczucia, nasilają się bóle głowy, rośnie pobudliwość, zmęczenie i wyczerpanie, objawy apatii.

W 2023 roku, w porównaniu do lat ubiegłych, na wszystkich stanowiskach pomiarowych zanotowano zmniejszenie się wartości stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10. Wyraźny trend spadku stężeń widoczny jest od 2020 roku w aglomeracji białostockiej i od 2021 roku na stanowiskach pomiarowych w strefie podlaskiej. W aglomeracji białostockiej pomiary benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 wykonywane są najdłużej i tu przekroczenie poziomu docelowego wystąpiło w latach 2013-1015, 2017-2018 oraz w 2020 roku. W ostatnich trzech latach nie zanotowano przekroczeń. Na poprawę jakości powietrza w zakresie tego zanieczyszczenia, podobnie jak w przypadku zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi, miały wpływ działania na rzecz ochrony powietrza takie jak: wymiana indywidualnych źródeł ciepła, zabiegi termomodernizacyjne zwiększające efektywność cieplną ogrzewanych budynków oraz warunki meteorologiczne panujące w 2023 roku: m.in. ciepła zima oraz korzystne warunki przewietrzania.

fauna

W granicach obszaru opracowania stwierdzono (Mięsikowski i in. 2025 r.) obecność fauny bezkręgowców o umiarkowanym stopniu zróżnicowania, lecz niewielkim bogactwie gatunkowym. Wśród zaobserwowanych taksonów przeważały gatunki pospolite, dobrze przystosowane do siedlisk typowych dla środowisk ruderalnych. Na szczególne podkreślenie zasługuje obecność dwóch gatunków objętych ochroną — trzmiela ziemnego (*Bombus terrestris*) oraz czerwończyka nieparka (*Lycaena dispar).* Ich obecność wskazuje na znaczącą rolę badanego terenu jako miejsca wspierającego procesy zapylania, lokalnych refugiów przyrodniczych. Oba gatunki pojawiły się na terenach, gdzie zachowana została półnaturalna roślinność oraz dostępność pokarmu w postaci nektaru i pyłku.

W trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji herpetologicznej (Mięsikowski i in. 2025 r.) odnotowano obecność gatunku płazu – żaby trawnej *(Rana temporaria)*, objętej ochroną częściową. Żaba trawna to gatunek płaza preferujący wilgotne łąki, podmokłe zarośla i niewielkie zbiorniki i cieki wodne. Jego obecność wskazuje, że w granicach badanego terenu znajdują się fragmenty środowisk o podwyższonej wilgotności. Okres ich aktywności przypada głównie na wczesną wiosnę, kiedy odbywają gody w płytkich, dobrze nasłonecznionych zbiornikach i wilgotnych miejscach. Gatunek ten odgrywa istotną rolę w ekosystemach jako element łańcuchów pokarmowych oraz regulator liczebności bezkręgowców. Poza granicą opracowania, w bliskim sąsiedztwie stwierdzono obecność również innego płaza – ropuchy szarej *(Bufo bufo),* a spośród gadów- jaszczurki zwinki (*Lacerta agilis).* Oba gatunki są również objęte ochroną częściową.

Przeprowadzona przez Mirskiego i in. inwentaryzacja ornitologiczna w okresie od marca do września 2025 roku pozwoliła na określenie składu gatunkowego ptaków występujących na przedmiotowym obszarze. Stwierdzono obecność wielu gatunków ptaków, w tym zarówno gatunków lęgowych, jak i przelotnych oraz żerujących, co świadczy o wysokim stopniu zróżnicowania awifauny w środowisku silnie przekształconym przez człowieka. Obserwowane gatunki obejmowały zarówno ptaki lęgowe, wykorzystujące krzewy i drzewa jako miejsca gniazdowania, jak cierniówka (*Curruca communis*), sroka (*Pica pica),* muchołówka szara (*Muscicapa striata*) oraz sierpówka (*Streptopelia decaocto*), jak również ptaki przelotne i oportunistyczne, takie jak: sroka (*Pica pica*), wrona siwa (*Corvus corone*), korzystające z terenu głównie w celach żerowych lub przelotowych. Obserwacje gatunków drapieżnych, takich jak myszołów (*Buteo buteo*), wskazują na obecność naturalnych szlaków żerowania dla większych ptaków drapieżnych, co podkreśla ekologiczne znaczenie terenu w kontekście miejskiej bioróżnorodności. Ponadto gatunki związane z drzewostanem i

krzewami, takie jak kowalik (*Sitta europaea*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), raniuszek (*Aegithalos caudatus*) oraz sikora uboga (*Poecile palustris*), wykorzystywały gęstą roślinność zarówno jako miejsca żerowania, jak i schronienia, co podkreśla konieczność zachowania drzewostanu na przedmiotowym obszarze. Wyniki badań wskazują, że teren badań pełni funkcję istotnego fragmentu miejskiej sieci ekologicznej, zapewniając miejsca lęgowe, żerowiska oraz korytarze przelotowe dla ptaków. Gatunki miejskie i oportunistyczne charakteryzują się wysoką zdolnością adaptacji, co ogranicza potencjalny wpływ na ich populacje. Jednocześnie obecność ptaków lęgowych wymaga pozostawienia drzew i krzewów oraz, w razie potrzeby, wprowadzenia budek lęgowych, aby zachować możliwość rozmnażania się tych gatunków.

Przeprowadzona przez Mirskiego i in. inwentaryzacja teriologiczna pozwoliła na identyfikację ssaków naziemnych oraz nietoperzy, w tym gatunków objętych częściową ochroną. Do zinwentaryzowanych ssaków naziemnych należą:

- Sarna (*Capreolus capreolus*) – gatunek przechodni/żerujący. Obserwacje wskazują na sporadyczne wykorzystanie badanego obszaru jako żerowiska.
- Lis rudy (*Vulpes vulpes*) – gatunek oportunistyczny, obecny w niewielkiej liczbie, korzystający głównie z przyległych terenów zielonych.
- Dzik (*Sus scrofa*) – stwierdzony sporadycznie, korzystający z inwentaryzowanego terenu jako miejsca przejściowego.
- Wiewiórka (*Sciurus vulgaris*) – gatunek żerujący w drzewostanie obszaru; liczebność niewielka.
- Kret (*Talpa europea*) – gatunek podziemny, którego aktywność nie koliduje z planowaną zabudową.

Wśród nietoperzy zinwentaryzowano dwa gatunki: Nocek duży (*Myotis myotis*) i Mroczek późny (*Eptesicus serotinus*) – gatunki wykazujące sporadyczną aktywność na terenie badań, głównie w formie przelotów i żerowania.

Zachowana ciągłość roślinności wzdłuż Dolistówki wpływa na zachowanie siedlisk teriofauny.

„Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białegostoku" wykonana przez Mirskiego i współautorów w 2011 roku wykazała obecność na danym obszarze derkacza *Crex crex*. Derkacz *Crex crex* lubi otwarte i półotwarte tereny o wysokiej roślinności – najczęściej doliny rzeczne i inne wilgotne obszary, w tym ekstensywnie użytkowane łąki, nieużytki, ziołorośla. Inwentaryzacja ta wykazała również obecność gąsiorka *Lanius collurio*. Wymogi siedliskowe gąsiorka to tereny półotwarte i krzewiaste, najczęściej dobrze nasłonecznione. Często zasiedla przydrożne zakrzaczenia, śródpolne miedze, zarastające krzewami doliny rzeczne i zdziczałe ogrody. Oba gatunki ptaków objęte są ochroną ścisłą. Również „Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku,, (2011) dokonana przez Chętnickiego i współautorów dostarczyła informacji o zasięgu występowania w północno-wschodniej części opracowania jeża wschodniego *Erinaceus roumanicus*, który występuje powszechnie na terenie całego miasta za wyjątkiem ścisłego centrum. Wszystkie gatunki jeżowate *Erinaceidae* są objęte ochroną częściową. Jeże można spotkać w ogrodach, w pobliżu siedzib ludzkich. Gniazda budują na ziemi, pod korzeniami drzew i stosem gałęzi lub wśród krzewów. Należą do zwierząt o typowo zmierzchowo-nocnej aktywności dobowej.

Niezagospodarowany obszar objęty planem, obszar doliny rzecznej tworzy korzystne warunki do występowania wielu gatunków fauny i awifauny. Obszar doliny Dolistówki pełni funkcję wymiany gatunkowej zwierząt, stanowi ona lokalny korytarz ekologiczny.

Tabela 2 Wykaz gatunków zwierząt występujących w obszarze projektu planu, w tym chronionych na podstawie prawa polskiego i Unii Europejskiej

gatunki zwierząt	gatunki objęte ochroną ścisłą na podst. rozp. MŚ*	gatunki objęte ochroną częściową na podst. rozp. MŚ*	gatunki ujęte w Dyrektywie Ptasiej **	gatunki ujęte w Dyrektywie Siedliskowej ***	gatunki ujęte w konwencji berneńskiej ****
Bezkręgowce					
Trzmiel ziemny *Bombus terrestris*		+			
Czerwończyk nieparek *Lycanea dispar*	+			+ II i IV Załącznik	
Herpetofauna					
Żaba trawna *Rana temporaria*		+		+ V Załącznik	
Awifauna					
bażant *(Phasianus colchicus)*			+ II Załącznik		
bogatka (*Parus major*)	+				
cierniówka (*Sylvia communis*)	+				
dzięcioł duży *(Dendrocopos major)*	+		+ I Załącznik		
gil (Pyrrhula pyrrhula)	+				
grzywacz (*Columba palumbus*)			+ I, II i III Załącznik		+ III Załącznik
kawka (*Corvus monedula)*	+		+ II Załącznik		
kos (*Turdus merula*)	+		+ II Załącznik		
kowalik (*Sitta europea)*	+				
kruk *(Corvus corax)*		+			
mazurek *(Passer montanus)*	+				
modraszka (*Cyanistes caeruleus*)	+				
myszołów *(Buteo buteo)*	+				
muchołówka szara *(Muscicapa striata)*	+				
pełzacz ogrodowy *(Certhia brachydactyla)*	+		+ I Załącznik		
pliszka siwa *(Motacilla alba)*	+				
raniuszek (*Aegithalos caudatus)*	+				
sierpówka *(Streptopelia decaocto)*	+		+ II Załącznik		
sikora uboga *(Poecile palustris)*	+				
sójka *(Garrulus glandarius)*	+		+ II Załącznik		+ III Załącznik
sroka *(Pica pica)*		+	+ II Załącznik		+ III Załącznik
wrona siwa *(Corvus cornix)*		+			+ III Załącznik
Teriofauna					

Dzik *Sus scrofa*					
Kret *Talpa europea*		+			
Lis *Vulpes vulpes*					
sarna *Capreolus capreolus*					+ III Załącznik
Wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris*		+			+ III Załącznik
Nietoperze					
Nocek duży *Myotis myotis*	**+** wymaga ochrony czynnej			**+** II Załącznik	
Mroczek późny *Eptesicus serotinus*	**+** wymaga ochrony czynnej				

* Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380)

** Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.UE.L.10.20.7)

*** Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.92.206.7, Dz.U.UE-sp.15-2-102 z późn. zm.)

**** Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Dz.U.UE.L. z 1982 Nr 38, poz. 3 oraz Dz.U.UE-sp. z 2011 Nr 14, poz. 282)

szata roślinna

Przedmiotowy teren, poza wschodnią częścią opracowania jest wolny od zabudowy kubaturowej, z dominacją terenów biologicznie czynnych, z przebiegającą na części doliną Dolistówki.

Wykonana inwentaryzacja botaniczna przez Mirskiego i in. w 2025 roku podaje, że na danym obszarze przeważa roślinność trawiasto-ziołoroślowa, synantropijna ruderalna i spontaniczny nalot drzew i krzewów.

Pospolitym i lokalnie zróżnicowanym typem fitocenoz są zbiorowiska synantropijne czyli takie, które utrzymują się dzięki działalności człowieka i towarzyszą mu w pobliżu jego siedzib, a także na zmienionych przez niego siedliskach. Na inwentaryzowanym terenie roślinność synantropijna reprezentowana jest głównie przez zbiorowiska ruderalne. Reprezentowane są głównie w klasie *Artemisietea vulgaris* oraz *Stellarietea mediae* (rząd *Sisymbrietalia*). Roślinność ruderalna występuje powszechnie na powierzchniach przekształconych przez człowieka, nierzadko pozbawionych sztucznie pokrywy roślinnej. Zajmuje ona różne siedliska, często jednak pojawia się w wyniku przekształceń środowiska, które wiążą się z podwyższoną zawartością fosforanów, jonów potasu, a przede wszystkim azotanów. Najczęściej spotykanym jest zespół bylicy i wrotycza pospolitego *Artemisio-Tanacetetum*. Spektrum możliwości jego występowania w krajobrazie jest bardzo szerokie. Obserwowane płaty charakteryzowały się typową dominacją wysokich nitrofilnych hemikryptofitów: wrotycza pospolitego *Tanacetum vulgare* i bylicy pospolitej *Artemisia vulgaris* oraz zwartą, wielopoziomową strukturą. Oprócz wymienionych pojawiały się liczne rośliny typowe dla zbiorowisk związku *Onopordion acanthii*, wśród których wyraźną rolę odgrywały pyleniec pospolity *Berteroa incana*, marchew zwyczajna *Daucus carota* i cykoria podróżnik *Cichorium intybus* czy żmijowiec zwyczajny *Echium vulgare*, Poza wymienionymi, licznie w zbiorowiskach ruderalnych występuje dziewanna drobnokwiatowa *Verbascum thapsus,* oset nastroszony *Carduus acanthoides* oraz oset kędzierzawy *C. crispus,* a miejscami wierzbówka kiprzyca *Chamaenerion angustifolium.* Punktowo, zwłaszcza w sąsiedztwie istniejącej infrastruktury drogowej obserwowano jednogatunkowe skupienia jęczmienia płonego *Hordeum murinum* (zespół *Hordeetum murini).* Obserwowano także

powierzchnie z dominacją obcej inwazyjnej nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis* (zespół *Rudebeckio-Solidaginetum),* obcego inwazyjnego słonecznika bulwiastego *Helianthus tuberosus* (zb. z *Helianthus tuberosus*) oraz ekspansywnego trzcinnika piaskowego *Calamagrostis epigejos (*zespół *Calamagrostietum epigei*), miejscami z obfitym nalotem obcej inwazyjnej czeremchy późnej (amerykańskiej) *Padus serotina* oraz topoli osiki *Populus tremula,* wierzby iwy *Salix caprea,* głogów *Crataegus* sp. div. a miejscami orzecha włoskiego *Juglans regia* czy bzu czarnego *Sambucus nigra* (zespół *Sambucetum nigrae).*

W miejscach bardziej wilgotnych obserwowano zbiorowiska trawiaste z dominacją ekspansywnego śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa* (zb. z *Deschampsia caespitosa*), wyczyńca łąkowego *Alopecurus pratensis* (zespół *Alopecuretum pratensis*) i licznym udziałem situ rozpierzchłego *Juncus effusus,* ostrożenia błotnego *Cirsium palustre,* kuklika zwisłego *Geum rivale,* rzadziej wiązówki błotnej *Filipendula ulmaria* (zespół *Filipendulo-Geranietum*). Tu wśród drzew i krzewów dominuje wierzba szara *Salix cinerea* i czeremcha ptasia *Padus avium.* Te fragmenty stanowią prawdopodobnie relikty dawnych łąk.

W granicach objętych opracowaniem przepływa ciek – Dolistówka. W jego sąsiedztwie wzrasta udział pospolitych gatunków higrofilnych. – mozgi trzcinowatej *Phalaris arundinacea,* krwawnicy pospolitej *Lythrum salicaria*, karbieńca pospolitego *Lycopus europaeus*, wierzbownicy kosmatej *Epilobium hirsutum,* pałki szerokolistnej *Typha latifolia* oraz nitrofilnej pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica,* przytulii czepnej *Galium aparine* a także turzyc *Carex* sp. div. i przetacznika bobowniczka *Veronica beccabunga.* Punktowo obserwowano szuwar trzcinowy o charakterze jednogatunkowej agregacji trzciny pospolitej *Phragmites australis.* Punktowo także agregacje tworzy wymieniona wcześniej pałka szerokolistna oraz mozga trzcinowata. Część zbiorowisk szuwarowych podlega koszeniu w ramach prac utrzymaniowych. Ciekom miejscami towarzyszy szpaler wierzby kruchej *Salix fragilis* oraz olszy czarnej *Alnus glutinosa.*

Notowano również płaty nitrofilnych i cienioznośnych zbiorowisk ze związku *Alliarion*, z dużym udziałem czosnaczka pospolitego *Alliaria petiolata*. Poza wymienionymi, dość często spotykano bluszczyk kurdybanek *Glechoma hederacea*, glistnik jaskółcze ziele *Chelidonium majus* oraz kuklik pospolity *Geum urbanum*.

Większość opisanych zbiorowisk, za wyjątkiem wodnych i nadwodnych, to fitocenozy typowe dla krajobrazu miejskiego i odporne na presje, które wiążą się z działalnością człowieka w ośrodkach miejskich.

Roślinność nieleśna, zarówno naturalna, półnaturalna jak i powstała wskutek działalności człowieka, podlega ustawicznym zmianom dynamiczno-sukcesyjnym, które powodowane przez naturalne procesy przyrodnicze i określone czynności człowieka. Największe przeobrażenia związane są ze zmianami stosunków wodnych (obniżenie lustra wód gruntowych, długotrwałe susze itp.) oraz sposobów użytkowania gruntów rolnych (zaniechanie tradycyjnych forom użytkowania – wieloletnie ugorowanie, zaniechanie koszenia, wypasu).

W ostatnich latach badany obszar nie podlega użytkowaniu, w związku z czym zarastają one spontanicznie lub zostały zdominowane przez ekspansywną trzcinę pospolitą i trzcinnik piaskowy, a także obcą inwazyjną nawłoć kanadyjską. W dalszej kolejności należy wymienić drzewiaste – czeremchę późną i klon jesionolistny.

Przemiany roślinności powodują także przeobrażenia flory. Dokonują się one w wyniku dwóch procesów – ustępowania i wymierania gatunków oraz synantropizacji flory. Ustępowanie gatunków jest zazwyczaj efektem współdziałania czynników naturalnych i antropogenicznych. W omawianym terenie szczególnie narażone są następujące grupy gatunków:
−gatunki łąk wilgotnych – zanikające wskutek zaprzestania użytkowania,
−gatunki siedlisk wodnych i nadwodnych – zagrożone zanieczyszczeniem wód.

Podsumowując na podstawie wykonanej przez Mirskiego i in. w 2025 roku inwentaryzacji można rozróżnić podstawowe zbiorowiska roślinne takie jak: zbiorowiska synantropijne ruderalne, zarastające zbiorowiska łąkowe oraz zbiorowiska szuwarowe/szpaler drzew nad korytem cieku.

Po za tym na całym obszarze, w tym w dolinie rzecznej występuje wiele drzew, które to rosną pojedynczo jak i w grupach. Są to zarówno drzewa większe, jak i mniejsze, zazwyczaj gatunki wierzby, dużo rożnych drzew owocowych, które przyciągają mieszkańców. Skupiska zadrzewień i zakrzewień towarzyszą ciekom wodnym i obniżeniom terenu, na których woda gruntowa występuje dość płytko. Dość urokliwy przyrodniczo jest historyczny przebieg wzdłuż doliny rzecznej ulicy Wołyńskiej. Występująca tu roślinność stanowi potencjał do tworzenia ogólnodostępnych terenów zieleni urządzonej.

Teren objęty planem, z występującymi siedliskami wykazuje duży potencjał przyrodniczy. W obecnym stanie wartość przyrodnicza omawianego obszaru sprowadza się do jego położenia w ciągu powiazań przyrodniczych doliny Dolistówki oraz terenów wolnych od zabudowy poza doliną, jednak cennych ze względu na występujące siedliska, w tym zwierząt podlegające ochronie.

Zbiorowiska szuwarowe są wrażliwe na zmiany stosunków wodnych. Kluczem do ich ochrony jest zachowanie naturalnych warunków wodnych, w jakich te ekosystemy się wykształciły.

Podczas inwentaryzacji wykonanej przez Mirskiego i in. w 2025 roku zinwentaryzowano 6 gatunków grzybów wielkoowocnikowych, w tym same podstawczaki. Nie stwierdzono gatunków chronionych, natomiast jeden z gatunków oznaczony w Czerwonej liście grzybów wielkoowocnikowych w Polsce posiada status rzadki. Stwierdzono również 3 gatunki porostów, jednak żaden z nich nie podlega ochronie częściowej.

Stwierdzone gatunki reprezentują zarówno organizmy związane z martwym drewnem, jak i te zasiedlające żywe drzewa oraz elementy runa leśnego.

Wśród grzybów dominują gatunki saprotroficzne, związane z procesem rozkładu martwego drewna, takie jak:

- *Trichaptum biforme* (niszczyk liściastodrzewny) – typowy rozkładacz drewna drzew liściastych, wskazujący na obecność obumarłych fragmentów drzew.
- *Schizophyllum commune* (rozszczepka pospolita) – bardzo pospolity gatunek, zasiedlający drewno o różnym stopniu rozkładu.
- *Auricularia auricula-judae* (uszak bzowy) – najczęściej rośnie na krzewach i drzewach liściastych, m.in. na bzie czarnym.

Zidentyfikowano również gatunki związane z runem i ściółką: *Paralepista flaccida* (gąsówka rudawa) – gatunek preferujący miejsca bogate w materię organiczną.

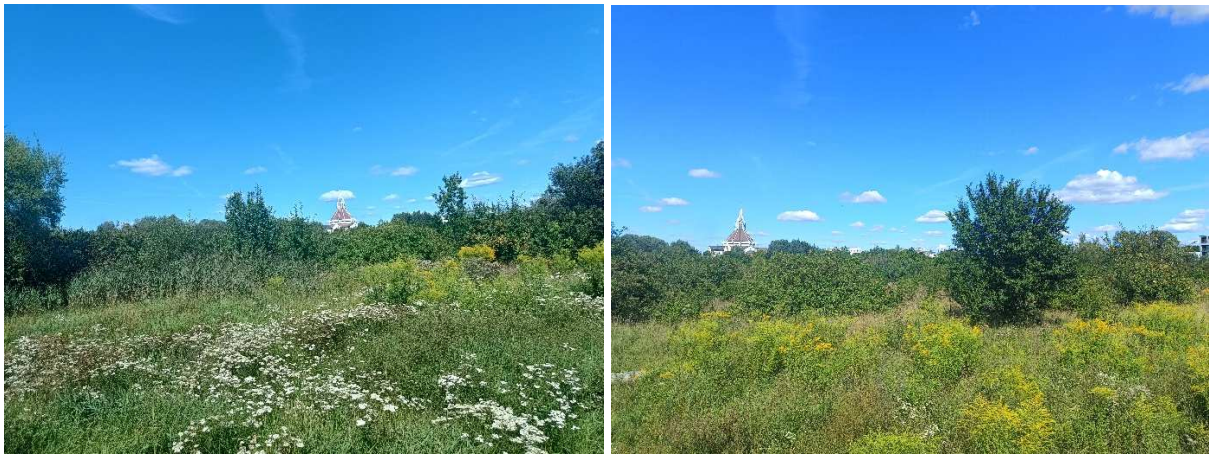
Na terenie odnotowano też gatunek rzadki (*Plicaturopsis crispa* – fałdówka kędzierzawa), co świadczy o obecności mikrostanowisk o bardziej zróżnicowanych warunkach siedliskowych, sprzyjających mniej pospolitym grzybom. Obecność *Phellinus sp.* (czyreń) wskazuje na występowanie drzew osłabionych lub martwych, stanowiących substrat dla tego rodzaju grzybów poliporoidalnych.

Stwierdzone gatunki porostów należą do powszechnych epifitów, dobrze znoszących umiarkowane zanieczyszczenie powietrza. Należą do nich:

- *Physcia tenella* (obrost drobny),
- *Physcia adscendens* (obrost wzniesiony),
- *Xanthoria parietina* (złotorost ścienny) – porost synantropijny, często występujący w miejscach nasłonecznionych.

Ich obecność wskazuje na stosunkowo typowe, umiarkowanie przekształcone warunki siedliskowe oraz brak silnych zanieczyszczeń powietrza, które eliminowałyby porosty nadrzewne.

Podsumowanie wyników wskazuje, że zinwentaryzowane gatunki grzybów i porostów są w większości typowe dla terenów z udziałem drzew liściastych oraz obszarów poddanych umiarkowanej presji antropogenicznej. Obecność gatunku rzadkiego *Plicaturopsis crispa* podkreśla lokalne zróżnicowanie siedlisk i mikroklimatów. Stwierdzone porosty stanowią wskaźnik umiarkowanej jakości powietrza oraz braku silnych zanieczyszczeń. Łącznie wyniki badań potwierdzają występowanie zróżnicowanego, choć głównie pospolitego zespołu grzybów i porostów, który odzwierciedla aktualny stan środowiska badanego terenu.

Zdjęcie 1a i 1b Tereny zieleni w centralnej części projektu planu z widokiem na kościół pw. Ducha Świętego (poza granicami planu)
Fot. Kamila Misiewicz, Anna Magnuszewska, sierpień 2026

Zdjęcie 2 Niezabudowane tereny z odnogą Dolistówki, od strony ulicy Wołyńskiej
Fot. Kamila Misiewicz, Anna Magnuszewska, sierpień 2026 r.

Zdjęcie 3a i 3b Historyczny przebieg ul. Wołyńskiej
Fot. Kamila Misiewicz, Anna Magnuszewska, sierpień 2026 r.

ochrona przyrody i powiązania przyrodnicze

Znaczna część przebiegającej przez projekt planu doliny Dolistówki, znajduje się w strefie zieleni i rekreacji (SN), wyznaczonej w *Planie ogólnym miasta Białegostoku.*

Strefa zieleni i rekreacji (SN) została wyznaczona na terenach współtworzących obszary systemu przyrodniczego miasta o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, rekreacyjnych i estetycznych, w tym wchodzących w skład m.in.: ogólnodostępnych terenów zieleni i rekreacji, zieleni towarzyszącej zabudowie, wód powierzchniowych. To strefa cenna pod względem przyrodniczym na terenie miasta, pełniąca funkcje korytarza ekologicznego, funkcję aerosanitarną, retencyjną, biologiczną, klimatyczną, rekreacyjną. Strefa ta o zalecanym podwyższonym udziale powierzchni biologicznie czynnej utrzymuje powiązania ekologiczne na terenie miasta Białegostoku oraz w obszarze funkcjonalnym miasta.

Rzeka Dolistówka jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Białej i stanowi w obrębie miasta lokalny korytarz ekologiczny. Bierze swój początek w rejonie wsi Sowlany. Płynie na południe po granicy miasta, a następnie skręca na południowy zachód i uchodzi do rzeki Białej w rejonie ulicy Branickiego. Niewielka zlewnia decyduje o tym, że występują tu duże przepływy wód wezbraniowych, a niewielkie w pozostałych okresach. W środkowym i górnym biegu Dolistówki, znajdują się niewielkie płaty zniekształconych form łęgów olszowo – jesionowych, łąk ostrożeniowych (*Cirsio-Polygonetum*) i młak niskoturzycowych. Są to jednak z reguły małe powierzchnie względnie naturalnych płatów, rozdzielone zbiorowiskami ruderalnymi i źródliskowymi, ze stanowiskiem kukułki krwistej Dactylorhiza incarnata liczącym kilkadziesiąt osobników. Większy kompleks zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych znajduje się w strefie źródłowej jednej z odnóg Dolistówki, na SE od ul. Trawiastej, gdzie stwierdzono obecność gatunków chronionych: kukułki krwistej *Dacylorhiza incarnata* i kukułki szerokolistnej *Dacylorhiza majalis.* Warto podkreślić, że jeszcze kilkanaście lat temu, na wysokości ul. Wołyńskiej występowały turzycowiska ze związku *Magnocaricion*, w których miały stanowiska lęgowe takie ptaki jak kszyk, czajka, krzyżówka. Obecnie na miejscu szuwarów występują zbiorowiska ruderalne.

Doliny rzeczne są – poza lasami – najbardziej wartościowym środowiskiem przyrodniczym, stanowiącym podstawę bytu bogatej grupy zbiorowisk roślinnych, chronionych gatunków roślin oraz organizmów zwierzęcych: owadów (motyli), ptaków, płazów, gadów i ssaków. Są to główne ostoje różnorodności biologicznej na terenie

Białegostoku. Pełnią funkcję lokalnego korytarza ekologicznego. Najważniejsza jest ochrona funkcjonalności korytarzy i niedopuszczenie do zablokowania ich ciągłości. Korytarz wzdłuż dolin rzecznych cechuje się najszerszym spektrum występowania gatunków, jest miejscem żerowania, rozrodu, schronienia dla części organizmów występujących w płatach połączonych przez korytarze ekologiczne. Korytarze ekologiczne łączą w sieć obszary cenne przyrodniczo, a tym samym umożliwiają funkcjonalne wzmacnianie struktury systemu przyrodniczego.

Ekofizjografia z 2011 r. podaje, że prawie cały obszar objęty planem powinien zostać objęty ochroną w postaci użytku ekologicznego faunistycznego.

klimat

Klimat Białegostoku jest dość surowy z wyraźnym wpływem kontynentalizmu, co przejawia się ostrymi zimami oraz gorętszymi i bardziej suchymi latami. Białystok charakteryzuje się klimatem wyraźnie chłodniejszym od innych dzielnic nizinnych. Średnia temperatura powietrza w dziesięcioleciu 2011-2020 wyniosła 8,2 ^{o}C, a w 2025 r. wyniosła 9 ^{o}C (GUS 2026). W ostatnich latach średnie roczne prędkości wiatru znajdują się w przedziale 2,1 – 2.3 m/s. Średnia suma rocznych opadów atmosferycznych na terenie Białegostoku w dziesięcioleciu 2011 - 2020 wyniosła 645 mm, a w 2025 r. – 453 mm (GUS 2026). W przebiegu rocznym opady letnie przeważają nad zimowymi. Należy zauważyć, że poprzedni rok był cieplejszy (10,2 ^{o}C) z nieco mniejszą sumą opadów – 445 mm (GUS 2026).

Wg funkcjonowania klimatycznego przedstawiającego system wymiany powietrza określonego w *Ekofizjografii Białegostoku,* obniżone, nieckowate formy terenu, płaskie fragmenty doliny rzecznej to tereny z dominacją procesu stagnacji powietrza. Ich znaczenie dla wymiany powietrza jest niewielkie i charakterystyczne są mało korzystne warunki topoklimatyczne: znaczna wilgotność powietrza, inwersje termiczne, zaleganie zimnych mas powietrza. Na pozostałej niezabudowanej części dominuje proces przewietrzania oraz częściowo regeneracji powietrza i przewietrzania. Na terenie otwartym, pokrytym roślinnością niską, panują dość korzystne warunki mikroklimatyczne. Tereny z udziałem regeneracji powietrza to tereny pokryte częściowo drzewami i zaroślami. Przeszkodą dla przepływu powietrza są znajdujące się budynki zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

W dziedzinie kształtowania mikroklimatu miejskiego zieleń odgrywa znaczącą rolę wpływając na regulację temperatury, nasłonecznienia i wilgotności. Zieleń nie nagrzewa się tak szybko jak zabudowa czy powierzchnie zabrukowane. Rośliny pochłaniają w ciągu dnia energię słoneczną, a w nocy wypromieniowują ciepło. Dzięki temu napływające powietrze jest zawsze świeże. Jest to bardzo ważne w systemie przewietrzania zabudowy miejskiej.

dziedzictwo kulturowe oraz zabytki

Obejmuje się ochroną niezabytkowy krzyż zlokalizowany w liniach rozgraniczających ulicy mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko, na działce nr. geod. 310 (obr. 19 - Skorupy).

promieniowanie elektromagnetyczne

Teren opracowania nie znajduje się w zasięgu znaczącego oddziaływania pól elektromagnetycznych od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia oraz stacji bazowych telefonii komórkowej.

Z przeprowadzonych badań w 2023 roku wynika, że zarówno pomiary wykonane w ramach stałej sieci monitoringowej, jak i te zrealizowane w ramach monitoringu badawczego, nie wykazały przekroczeń norm dopuszczalnych. W żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1. W przypadku pomiarów wykonanych w ramach stałej sieci monitoringowej, aż w 10 punktach otrzymano wartości powyżej dolnej granicy oznaczalności sondy pomiarowej. Najwyższą zarejestrowaną wartość, która wynosiła 1,7 V/m odnotowano na terenie miasta Białystok, przy ulicy Antoniu Fabryczny 5/7. Średnia arytmetyczna natężenia pola elektromagnetycznego dla województwa podlaskiego z wykonanych badań w ramach stałej sieci monitoringowej oraz monitoringu badawczego z lat 2021-2023 wyniosła 0,57 V/m. Porównanie zestawionych danych z tego krótkiego okresu pozwala stwierdzić, że obserwuje się tendencje nieznacznie wzrostową wartości PEM w odniesieniu do lat ubiegłych, nie mniej jednak, poziom zagrożenia polem elektromagnetycznym w województwie podlaskim jest nadal znikomy. W większości miejsc, w których stwierdzono wyniki powyżej dolnej czułości sondy pomiarowej w 2021 r., w 2023 r. te wartości nieznacznie wzrosły. Wyjątek stanowią pomiary wykonane na rogu ulic M. Skłodowskiej-Curie i Z. Krasińskiego w Białymstoku, gdzie w 2021 r. natężenie pola elektromagnetycznego wynosiło 1,4 V/m, a w 2023 r. sklasyfikowano jako wynik poniżej granicy oznaczalności (GIOŚ 2024).

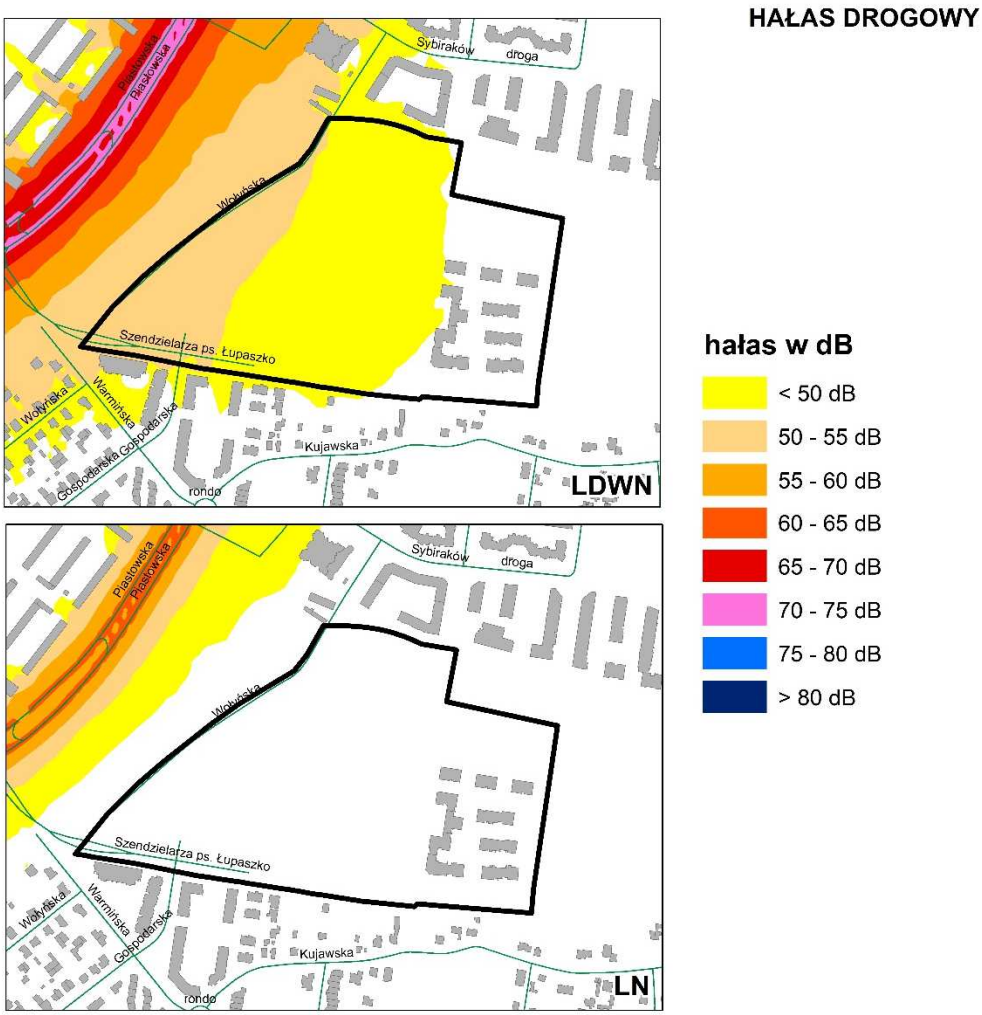
Niezależnie od działalności monitoringowej prowadzona jest działalność kontrolna w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi realizowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku. W 2023 r. Wydział Inspekcji wykonał 14 terenowych pomiarów kontrolnych, w których ponadnormatywnych wartości nie stwierdzono. W Białymstoku przeprowadzono kontrole interwencyjne trzech stacji bazowych telefonii komórkowej tj. stacji bazowej P4 Sp. z o.o., stacji bazowej Orange Polska S.A.; stacji bazowej Towerlink Poland Sp. z o.o., znajdujących się na dachu budynku przy ul. Antoniukowskiej 11. Po przeprowadzonej analizie uzyskanych wyników pomiarów stwierdzono, iż wartości natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności, gdzie wykonano pomiary, nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach. Nie stwierdzono naruszeń (GIOŚ 2024).

klimat akustyczny

Głównym źródłem hałasu na omawianym terenie, wg Strategicznej mapy hałasu *miasta Białystok* (2022 r.) jest znajdująca się poza granicami planu ulica Piastowska. Poziom hałasu od tej ulicy w ciągu dnia, w zachodniej części terenu kształtuje się na poziomie do 55 dB, zaś w środkowej części jest on jeszcze mniejszy i wynosi poniżej 50 dB. Na całym terenie nie ma obecnie przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku względem zabudowy wrażliwej akustycznie – terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Dla tych dwóch rodzajów terenów ustala się wartości dopuszczalne poziomu hałasu, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. I tak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz terenów rekreacyjno- wypoczynkowych dopuszczalny poziom hałasu od dróg w ciągu dnia wynosi 68 dB.

W porze nocnej hałas komunikacyjny na tym terenie nie występuje.

Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu kolejowego oraz przemysłowego.

Rysunek 8 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu
źródło: Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.

zanieczyszczenie światłem

Zanieczyszczenie światłem to wszelki nadmiar sztucznego oświetlenia, które rozjaśniają nocne niebo, zaburzając tym samym naturalny rytm przyrody. Rozwój urbanistyki sprawia, że rośnie liczba źródeł światła. Należy pamiętać, że nie każde źródło światła niszczy środowisko naturalne. Szkodliwy jest jego nadmiar oraz nieprawidłowe ukierunkowanie. Zanieczyszczenie światłem wpływa negatywnie na faunę i florę – rozregulowanie okresów wegetacji u roślin, zaburzenia fotosyntezy oraz wpływ na behawior i fizjologię zwierząt. Poważnym zagrożeniem dla zwierząt są problemy z orientacją przestrzenną lub zmiany kierunków migracji wywołane sztucznym światłem.

Skuteczne zapobieganie zanieczyszczeniu światłem obejmuje projektowanie precyzyjnych systemów oświetleniowych, stosowanie energooszczędnych opraw zewnętrznych oraz właściwe zarządzanie oświetleniem. Najkorzystniejsze jest zastosowanie światła o ciepłej barwie. Niestety coraz częściej wykorzystywane jest białe oświetlenie LED, jednak nie jest najlepszym wyborem dla człowieka oraz dla środowiska naturalnego. Istotną sprawą jest też, aby stosować minimalny strumień świetlny o ukierunkowanym kącie padania światła. Sztuczne światło powinno być skierowane punktowo, aby nie rozświetlało całego otoczenia. Im większa oświetlana przestrzeń, tym większe zanieczyszczenie światłem.

Problem zanieczyszczenia światłem można również ograniczyć przez posadzenie większej liczby drzew przesłaniających emisję światła w niebo (ograniczając w ten sposób tzw. rozproszenie wtórne w atmosferze, ma ono znaczenie głównie w obszarach pozamiejskich).

Zjawisko zanieczyszczenia światłem może być wyeliminowane jedynie w sytuacji, w której w ogóle nie wykorzystujemy oświetlenia elektrycznego w nocy. To niemożliwe i niezalecane - przede wszystkim ze względu na nasz komfort i względy bezpieczeństwa. Zanieczyszczenia światłem może być jednak w bardzo dużym stopniu ograniczone. Dlatego kluczowe jest zadbanie o to, by już na początku danej inwestycji wdrażać zrównoważone rozwiązania oświetlenia zewnętrznego, które charakteryzują się wysoką efektywnością energetyczną i tylko w minimalnym stopniu warunkują zanieczyszczanie światłem.

W Polsce brak jest bezpośrednich przepisów prawnych definiujących zanieczyszczenie światłem, jako zagrożenia, a obowiązujące normy np. oświetlenia dróg są jedynie zaleceniami bez mocy prawnej. Brakuje również systemowego monitoringu tego zjawiska przez instytucje państwowe.

W projekcie planu miejscowego wprowadzono ograniczenia zanieczyszczenia światłem w zakresie kształtowania terenu placu, rynku lub zieleni urządzonej, teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej oznaczonych symbolem 1WS-ZP.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu planu

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu na terenie tym nadal obowiązywałby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Piastowskiej i Ciołkowskiego), uchwalonego uchwałą Nr VI/37/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 17 stycznia 2011 r., zmienionego uchwałą Nr XIV/202/15 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2015 r.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu stan środowiska i tak uległby zmianie. Zmiany te wynikałyby z ustaleń planistycznych obowiązującego na tym obszarze mpzp, gdzie znaczna cześć dotychczas otwartej przestrzeni została przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Jednak zmiany te będą w większym stopniu uwzględniać ochronę środowiska, szczególnie historyczny przebieg ulicy Wołyńskiej i przebiegającą tam dolinę. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna zostaje cofnięta od przebiegającej za zachodnią granicą planu doliny rzecznej. Pozostawia się większy udział powierzchni przeznaczonych pod zieleń urządzoną.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Realizacja postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała oddziaływanie lokalne, ograniczające się do granic jego terenu, nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000 (znajdujące się poza granicami miasta) oraz inne powierzchniowe formy ochrony przyrody położone najbliżej granic projektu planu, tj. Rezerwat Las Zwierzyniecki w odległości ok. 2 km w kierunku południowo-zachodnim oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Sąsiedztwo omawianego terenu od strony zachodniej stanowi dolina Dolistówki wraz z przepływającym ciekiem. Część doliny wraz z odnogą cieku wchodzi w granice opracowania.

Za wschodnią granicą opracowania znajduje się Rodzinny Ogród Działkowy „Skorupy". Pozostałe sąsiedztwo stanowią tereny zurbanizowane, głównie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Na terenie opracowania powierzchnia zdominowana jest przez powierzchnie otwarte zieleni z dużym udziałem zakrzaczeń, zadrzewień, zbiorowiskami łąkowymi. Wartość przyrodnicza tego terenu sprowadza się do potencjału przyrodniczego, który stanowi obszar doliny Dolistówki w północnej części, charakteryzujący się naturalnymi warunkami przyrodniczymi i mało zmienionymi strukturami morfologicznymi oraz obszarami łąkowymi poza doliną z chronionymi gatunkami roślin i zwierząt. Walory krajobrazowe w obecnym stanie zagospodarowania stanowią wolne przestrzenie w odniesieniu do silnie zagęszczonej zabudowy sąsiedztwa. Kilkukondygnacyjna zabudowa kubaturowa oraz utwardzenie znacznej powierzchni terenu objętego projektem planu zostało już zaplanowane w obowiązującym na tym terenie planie miejscowym. Nastąpi kontynuacja już częściowo zrealizowanej na tym obszarze zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Zurbanizowanie większości omawianego terenu, wprowadzenie nieprzepuszczalnych powierzchni, spowoduje spływ wody do kanalizacji deszczowej i odbiór bezpośredni przez Dolistówkę, a następnie rzekę Białą. Spowoduje to zwiększenie przepływu w rzece podczas nagłych i gwałtownych opadów deszczu. Może nastąpić przelanie się wód z koryta Dolistówki, co może spowodować podtopienie budynków zlokalizowanych najbliżej koryta rzeki oraz inwestycji drogowych. Taka woda opadowa, która do tej pory mogła być magazynowana na terenie niezabudowanym, przystosowanym do okresowych podtopień, może znaleźć ujście na terenach sąsiednich. Takie zmniejszanie retencji wodnej, zmiana stosunków wodnych, niesie za sobą szereg niekorzystnych skutków. Tereny retencyjne należy zapewniać nie tylko w dolinach rzek, ale też obszarze zlewni.

Mając na uwadze, że projekt planu dotyczy części doliny Dolistówki, należy szerzej przedstawić jej stan środowiska. Rzeka Dolistówka jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Białej i stanowi w obrębie miasta lokalny korytarz ekologiczny. Bierze swój początek w rejonie wsi Sowlany. Płynie na południe po granicy miasta, a następnie skręca na południowy zachód i uchodzi do rzeki Białej w rejonie ulicy Branickiego. Niewielka zlewnia decyduje o tym, że występują tu duże przepływy wód wezbraniowych, a niewielkie w pozostałych okresach. W środkowym i górnym biegu Dolistówki, znajdują się niewielkie płaty zniekształconych form łęgów olszowo – jesionowych, łąk ostrożeniowych (*Cirsio-Polygonetum*) i młak niskoturzycowych. Są to jednak z reguły małe powierzchnie względnie naturalnych płatów, rozdzielone zbiorowiskami ruderalnymi i źródliskowymi, ze stanowiskiem kukułki krwistej Dactylorhiza incarnata liczącym kilkadziesiąt osobników. Większy kompleks zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych znajduje się w strefie źródłowej jednej z odnóg Dolistówki, na SE od ul. Trawiastej, gdzie stwierdzono obecność gatunków chronionych: kukułki krwistej *Dacylorhiza incarnata* i kukułki szerokolistnej *Dacylorhiza majalis.* Warto podkreślić, że jeszcze kilkanaście lat temu, na wysokości ul. Wołyńskiej występowały turzycowiska ze związku *Magnocaricion*, w których miały stanowiska lęgowe takie ptaki jak kszyk, czajka, krzyżówka. Obecnie na miejscu szuwarów występują zbiorowiska ruderalne. Dolina Dolistówki stanowi swoisty szlak komunikacyjny dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Jest to część systemu ekologicznego przyczyniająca się do zachowania równowagi przyrodniczej oraz trwałości procesów biologicznych

Ekofizjografia podaje, że mniejsze obszary otwarte, takie jak m.in. fragment doliny Dolistówki pomiędzy ulicą Sybiraków i Wołyńską, powinien zostać objęty ochroną w postaci użytku ekologicznego.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie objętym projektem planu nie występują obszary będące formami ochrony przyrody. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 5,5 km od projektu planu w kierunku wschodnim: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 7). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie Białegostoku (najbliżej granicy planu – Rezerwat Las Zwierzyniecki, odległ. ok. 2 km na południowy - zachód).

Otwarte tereny dotychczas wolne od zabudowy zostaną zastąpione krajobrazem miejskim. Stopniowo – w miarę realizowania ustaleń planu – pojawi się osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W efekcie, obszary, które mogłyby służyć łagodzeniu warunków termicznych w mieście i ograniczeniu miejskiej wyspy ciepła zostaną bezpowrotnie utracone. Część takiej zabudowy została już zrealizowana we wschodniej części projektu planu.

Takie dość znaczące zmiany w środowisku omawianego terenu zostały już przesądzone w obowiązującym na tym terenie planie miejscowym. Wprowadzenie zainwestowania na tereny do tej pory niezainwestowane wpłynie negatywnie nie tylko na walory krajobrazowe tego terenu, ale również na wiele innych czynników, w tym przyrodniczych, klimatycznych, wodnych. Opracowywany projekt planu weryfikuje niektóre ustalenia, w tym m.in. zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, z uwzględnieniem uwarunkowań ekofizjograficznych i położenia w dolinie Dolistówki, zasady kształtowania przestrzeni publicznych, terenów zieleni urządzonej. W obowiązującym planie historyczny przebieg ulicy Wołyńskiej oraz cześć doliny, wzdłuż ulicy Wołyńskiej została przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, natomiast w projekcie planu zabudowa ta zostaje odsunięta od przebiegającej doliny rzecznej, dzięki czemu zachodnia część doliny pozostaje wolna od zabudowy.

Znajdująca się na obszarze opracowania dolina rzeczna jest lokalnym korytarzem ekologicznym i jako taka powinna funkcjonować. Wskazane jest utrzymanie jej „ekologicznego" charakteru. Jest to korytarz poprzez który następuje ciągła wymiana i uzupełnianie populacji gatunków roślin i zwierząt. Potrzeba ekologicznych połączeń jest fundamentalną zasadą w planowaniu przestrzennym.

Występujące na danym terenie zbiorowiska szuwarowe, o wysokiej bioróżnorodności i naturalności wykształcają się na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych. Niebezpieczeństwem dla istnienia tych zbiorowisk jest zmiana stosunków wodnych. Każde znaczniejsze podsuszenie terenu powoduje zanikanie tych zbiorowisk i przekształcanie ich w inne, bardziej suche. Zbiorowiska tego typu stabilizują stosunki wodne i są jednym z elementów decydujących o naturalnej retencji wód. Zachowane tereny zieleni spełniają funkcje hydrologiczne. Są miejscem gromadzenia i magazynowania wody opadowej w czasie deszczy nawalnych, zapobiegając w ten sposób podtopieniom oraz stopniowo uwalniają zasoby wodne w czasie panującej suszy.

We współczesnym mieście tereny zieleni są częścią żywej tkanki miasta, miejscem równie ważnym dla jego mieszkańców jak ulice, place i budowle publiczne, powinny więc wpisywać się w jego całość. Zieleń miejska jest elementem infrastruktury miejskiej, zarówno społecznej, jak i technicznej, bez której prawidłowe funkcjonowanie miasta byłoby

niemożliwe. Zieleń, jako część infrastruktury miejskiej, pozwala na wyodrębnienie jej trzech zasadniczych ról – przyrodniczej, użytkowej i kulturotwórczej. Rola przyrodnicza zieleni miejskiej, w tym klimatyczna, hydrologiczna i biologiczna, jest wiodąca dla kształtowania jakości i stanu środowiska przyrodniczego w mieście oraz dla stanu sanitarnego miasta. Zieleń stanowi istotny element struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, marginalizowanie jej roli prowadzi do negatywnych skutków – miasto przestaje być środowiskiem przyjaznym dla jego mieszkańców.

Działania związane z przyrodą na terenie budowy powinny w pierwszej kolejności skupiać się na unikaniu ingerencji w środowisko naturalne, jeśli to nie jest możliwe, na ochronie zastanych wartości przyrodniczych, a dopiero potem na minimalizacji negatywnego wpływu inwestycji na środowisko. Kompensacja strat przyrodniczych na terenie powinna być ostatecznym krokiem i nie może być traktowana jako działanie w pełni niwelujące straty dokonane w przyrodzie. Powyższa hierarchia działań jest charakterystyczna dla zrównoważonego rozwoju, w tym także zrównoważonego budownictwa, które jest nierozerwalnie związane z dbałością o środowisko. Starania projektantów na terenach które to zostały już w obowiązującym planie przeznaczone pod zabudowę, powinny skupiać się na zwiększeniu powierzchni zajętej przez roślinność. Nowoczesne podejście do sposobów kształtowania przestrzeni w miastach powinno uwzględniać dbałość o bioróżnorodność, ochronę istniejącej zieleni, ograniczenie spływu wód deszczowych i zwiększenie jej retencji, a także kreowanie miejsc przyjaznych użytkownikom. O bioróżnorodność należy szczególnie dbać, bo jej istotne składowe zanikają w szybkim tempie w wyniku szeroko pojętej działalności antropogenicznej. Powinno się zachować jak najwięcej terenów otwartych zieleni łąkowej, gotowych do przyjęcia wody opadowej i jej magazynowania, co byłoby zgodne z naturalnym obiegiem wody w przyrodzie, a tym samym zapewnienie terenów retencyjnych na obszarze zlewni, a nie tylko w dolinach rzek.

W mieście występuje szereg czynników wzmacniających wrażliwość na skutki zmian klimatu. Należy do nich uszczelnienie gruntu, które wraz z intensywną zabudową jest uznawana za najważniejszy czynnik mający wpływ na wrażliwość miasta na skutki zmian klimatu. Każde miasto dbające o swój nowoczesny wizerunek powinno uwzględnić zrównoważoną gospodarkę wodami opadowymi. W obliczu zmian klimatycznych konieczne jest zatrzymanie wody w miejscu jej opadu, ponieważ standardowe kanalizacje ogólnospławne coraz częściej nie radzą sobie przy nawalnych deszczach z odbiorem dużej ilości wody opadowej. Istotnym elementem proponowanych rozwiązań służących adaptacji miasta do zmian klimatu są rozwiązania oparte na potencjale przyrodniczym. Rozwiązania te bazują na działaniu istniejących ekosystemów miejskich.

Pomimo, iż już w obowiązującym planie, znaczna część terenu została przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, nie mniej jednak należy pamiętać o zinwentaryzowanych na obszarze opracowania chronionych gatunkach roślin, grzybów i zwierząt. W przypadku zaobserwowania gatunków objętych ochroną na podstawie rozporządzeń dotyczących ochrony gatunkowej roślin, grzybów lub zwierząt należy zwrócić się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wskazanie odpowiednich zaleceń, działań w celu podjęcia ochrony np. ostoi, siedliska.

Pomimo ograniczeń wynikających z urbanizacji wokół terenu badań, teren wykazuje umiarkowaną wartość przyrodniczą i może pełnić funkcję uzupełniającą w strukturze miejskiej sieci ekologicznej, stanowiąc mikrorefugium dla wielu grup organizmów. Obecność fragmentów wilgotnych siedlisk, zadrzewień i krzewów, a także roślinności kwitnącej i szuwarów, pozwala na zachowanie różnorodności biologicznej oraz pełnienie funkcji klimatycznych, retencyjnych i rekreacyjnych w skali lokalnej.

Do zaleceń dotyczących ochrony ptaków na danym terenie należy zachowanie istniejących drzew i krzewów, zwłaszcza tych wykorzystywanych przez gatunki lęgowe (muchołówka), pozwala to na utrzymanie naturalnych miejsc gniazdowania oraz źródeł pokarmu. Nawet fragmenty drzewostanu tworzące korytarze ekologiczne są istotne dla przelotów i żerowania ptaków w obrębie analizowanego obszaru. Budki lęgowe dla ptaków dziuplowych, takich jak sikory, stanowią skuteczną formę kompensacji utraconych naturalnych miejsc gniazdowania. Ich odpowiednie rozmieszczenie w różnych częściach terenu pozwali ptakom szybko adaptować się do zmienionego środowiska i kontynuować proces lęgowy bez zakłóceń. Zachowanie krzewów, podszytu i trawników pozwoli ptakom na dalsze żerowanie oraz pełnienie funkcji przelotowych dla gatunków migracyjnych, takich jak jerzyk czy szpak. Nawet niewielkie enklawy zieleni w obrębie przedmiotowego obszaru mają duże znaczenie dla miejskiej bioróżnorodności.

Obecność zinwentaryzowanych nietoperzy na danym terenie potwierdza znaczenie tego terenu jako korytarza ekologicznego i miejsca żerowania dla gatunków nocnych, które odgrywają kluczową rolę w regulacji populacji owadów. Nietoperze są szczególnie wrażliwe na zanieczyszczenie świetlne i utratę miejsc schronienia, dlatego ich obecność w środowisku miejskim wymaga szczególnej uwagi. Z kolei brak odpowiednich działań w zakresie ograniczenia oświetlenia nocnego oraz hałasu może negatywnie wpływać na aktywność nocną nietoperzy i innych organizmów wrażliwych na zakłócenia antropogeniczne.

Zaleca się zachowanie istniejących zadrzewień, krzewów, stref buforowych wokół cieków wodnych oraz fragmentów roślinności ruderalnej, które pełnią funkcję siedliskową i migracyjną. Teren ten, choć miejski i zdegradowany, wykazuje potencjał jako przestrzeń wspierająca lokalną bioróżnorodność, a jego odpowiednie zagospodarowanie może nie tylko zminimalizować negatywny wpływ, ale także wzmocnić funkcje ekologiczne w skali całego miasta.

W stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą (tab. 2), z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej, wprowadza się m.in. zakaz:
- umyślnego zabijania, okaleczania lub chwytania,
- umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych,
- zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków,
- niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkadzania gniazd,
- umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca.

Wprowadzono dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Poniżej przedstawiono wybrane sposoby ochrony gatunków polegające na:
- zabezpieczaniu ostoi, stanowisk i siedlisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi,
- wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt polegających na:
  a) renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk,
  b) utrzymywania lub odtwarzania właściwych dla gatunku stosunków wodnych, stanu gleby lub wody
  c) zapobiegania sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów oraz usuwaniu biomasy.
  d) odtwarzania oraz zakładania nowych zadrzewień,

e) ochronie i odtwarzaniu zasobów martwego drewna i drzew z dziuplami w lasach i zadrzewieniach,
f) budowie sztucznych miejsc lęgowych, wodopojów,
g) dostosowania sposobów i terminów wykonywania prac agrotechnicznych, leśnych, budowlanych (w tym hydrotechnicznych), remontowych i innych tak, aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska,
h) tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy ekologicznych,
i) regulacji liczebności roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na gatunki objęte ochroną,

- wspomaganiu rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych,
- przenoszenie zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska.

Sytuowanie budynków mieszkalnych wielorodzinnych na obszarach o wysokim poziomie wody gruntowej, dotychczas niezabudowanym jest niekorzystne. Przeznaczenie takie zostało jednak już określone w obowiązującym na tym terenie planie miejscowym i częściowo zrealizowane. Jeśli nie będzie izolacji przeciw wodnej, to z gruntu stykającego się z podziemną częścią budynku będzie przenikać woda, powodując stałe zawilgocenie. Zawilgocone elementy konstrukcyjne podlegają korozji atmosferycznej, a czasem i biologicznej. Szybko ulegają zniszczeniu zwłaszcza na skutek zamarzania wody w sezonie zimowym. Do tego jeszcze dochodzi pojawienie się wody w piwnicach, zawilgocenie tynków, łuszczenie się farb. Ponadto zawilgocone elementy budowlane powodują wzrost zapotrzebowania na energię grzewczą. W wilgotnych budynkach pogarszają się warunki higieniczno – sanitarne. Wzrost wilgotności powietrza wewnętrznego wywołuje rozwój szkodliwych pleśni i grzybów, które ujemnie wpływają na zdrowie ludzi. Aby umożliwić realizację zabudowy, niezbędne jest uregulowanie stosunków wodnych, a każdy budynek powinien być odpowiednio zabezpieczony przed wilgocią i wodą gruntową. W takiej sytuacji niezbędne jest wykonanie skutecznej i efektywnej izolacji przeciwwodnej i przeciwwilgociowej oraz stosowanie coraz to nowocześniejszych i bardziej wyspecjalizowanych materiałów do wznoszenia samych konstrukcji. Działania takie mają ogromny wpływ na trwałość budynków i zdrowie przebywających w nich ludzi. Dodatkowo na terenach dolinnych odczuwalne są wpływy mikroklimatu doliny rzecznej t.j.: większe uwilgotnienie, różnice termiczne, częstsze zamglenia itp.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS JEGO OPRACOWYWANIA

W trakcie opracowywania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę plany o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym, a także takie programy jak: *Programu ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej*, *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok*, *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* oraz dane wynikające z monitoringu środowiskowego.

Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej *Polityki ekologicznej państwa 2030 (PEP2030).* Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. Rolą polityki ekologicznej jest

zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Szczególne znaczenie w osiągnięciu celów polityki ekologicznej przypisane jest jednostkom samorządu terytorialnego. W ich gestii leży racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodziami oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.

Użytkowanie zasobów przyrodniczych to prawo obywateli, a jednocześnie obowiązek władz publicznych, polegający na tym, aby zapewnić trwały dostęp do tychże zasobów przyszłym pokoleniom. Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska należy zrównoważone, oszczędne i racjonalne gospodarowanie jego zasobami naturalnymi. Podejmowanie wysiłków na rzecz zapewnienia dostępu do tych zasobów następnym pokoleniom jest szczególnie istotne w świetle postępującej urbanizacji, która, tworząc bodźce dla rozwoju gospodarczego, będzie zwiększała presje na zasoby pożywienia, wody i energii.

Dla wspierania zrównoważonego rozwoju miast kluczowe znaczenie będzie mieć dalsze wdrażanie polityki w zakresie zrównoważonego planowania i projektowania przestrzeni miejskiej, w tym zapobieganie rozlewaniu się miast. Inteligentne mechanizmy planowania i zarządzania mogą wpływać na zachowania dotyczące mobilności, popychając je w kierunku bardziej zrównoważonych form transportu i zmniejszenia zapotrzebowania na transport. Mogą one również zwiększyć efektywność energetyczną budynków, zmniejszając presję na środowisko i jednocześnie poprawiając jakość życia człowieka. Dobrze zaplanowane obszary miejskie, zapewniające łatwy dostęp do naturalnych terenów zielonych, w tym zwłaszcza terenów nadrzecznych oraz umożliwiające tworzenie zielonej i błękitnej infrastruktury miejskiej, mogą dawać korzyści dla zdrowia i jakości życia człowieka, także łagodzić odczuwalne przez mieszkańców miast skutki zmian klimatu.

Zadaniem korytarzy i klinów napowietrzających jest wentylowanie miast. Mają one pompować świeże powietrze z zielonych obszarów do centrów miast, w tym do wysp ciepła. W tym celu potrzebne są wolne od zabudowy przestrzenie prowadzące z peryferii w głąb miasta. Naturalne – jak rzeki czy tereny zielone jednocześnie oczyszczające miejskie powietrze – lub sztuczne (jak tory kolejowe czy szerokie drogi). W związku z tym konieczne jest wprowadzenie zapisów ograniczających zabudowę korytarzy i klinów napowietrzających, korytarzy ekologicznych i dolin rzecznych, szczególnie w ośrodkach miejskich. Preferowaną formą ochrony akustycznej na terenach pełniących funkcje korytarzy i klinów napowietrzających powinny być nasadzenia roślinne z roślin gęsto ulistnionych. Prawidłowe kształtowanie oraz ochrona krajobrazu mogą odegrać kluczową rolę w utrzymaniu łączności ekologicznej w środowisku. Planowanie przestrzenne uwzględniające ważne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego jest w stanie zagwarantować utrzymanie oraz odbudowywanie łączności ekologicznej w środowisku.

W najbliższych latach skutki zmian klimatu w Polsce mogą stać się coraz bardziej odczuwalne. Efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Jednym z głównych wyzwań dla zrównoważonego rozwoju w Polsce jest więc dostosowanie się do zmian klimatu poprzez poprawę odporności poszczególnych sektorów gospodarki. Obok działań adaptacyjnych Polska kontynuować powinna podejmowanie wysiłków na rzecz łagodzenia zmian klimatu i zmniejszenia koncentracji dwutlenku węgla w powietrzu. Zwrot w kierunku zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych będzie wymagał energicznych i skoordynowanych działań w różnych sektorach gospodarki, a prowadzona polityka klimatyczna będzie w dalszym ciągu stymulować korzystanie z czystych technologii.

Ustalenia planistyczne omawianego dokumentu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju uwzględniają:

- wymagania ochrony środowiska,
- wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i pól elektromagnetycznych,
- zachowanie części krajobrazu dolinnego,
- zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- zachowanie powiązań przyrodniczych, przez strefę zieleni i rekreacji wyznaczoną w Planie ogólnym,
- przeznaczenie części terenu pod wody powierzchniowe śródlądowe i zieleń urządzoną,
- projektowane szpalery drzew,

Istotą prowadzenia *Krajowej Polityki Miejskiej 2030* jest stawianie czoła wyzwaniom rozwojowym oraz budowanie warunków do wzmacniania zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do zrównoważonego rozwoju, polepszania jakości życia mieszkańców i budowania odporności na obserwowane zmiany klimatu. Dokument ten wyznacza sześć celów. Wśród nich jest m.in.

- Miasto kompaktowe – oznacza dążenie do rozwoju obszarów miejskich (w zwartości strukturalnej) w sposób zrównoważony i odpowiedzialny oraz do racjonalnego wykorzystania przestrzeni.
- Miasto zielone – oznacza przeciwstawianie się pogłębianiu kryzysu klimatycznego, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich (zwiększanie terenów zieleni oraz ciągłość ekosystemów przenikających się z obszarami zurbanizowanymi).

W realizacji wizji i celów KPM 2030, obowiązują zasady, gdzie jednym z priorytetów jest dbałość o zazielenianie obszarów miejskich, co ma bardzo korzystny wpływ na jakość życia mieszkańców. Każda inwestycja czy pakiet przedsięwzięć na danym obszarze miejskim powinien być analizowany pod kątem ochrony środowiska przyrodniczego i zwiększania powierzchni biologicznie czynnej z zielenią dającą cień oraz zielenią wysoką, która pozytywnie wpływa na odczuwanie skrajnie wysokich temperatur przez mieszkańców miast. Ponadto powinny być uwzględniane zielone dachy czy fasady oraz różne formy retencjonowania wody. W projekcie planu wskazuje się udział powierzchni biologicznie czynnej do zachowania. Wyznaczone zostały tereny zieleni urządzonej i wód powierzchniowych, szpalery istniejących i projektowanych drzew, jak również zagospodarowanie powierzchni elewacji projektowanych budynków zielenią.

Wśród kluczowych wyzwań obszarów miejskich w *KPM 2030* jest m.in.:

- Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach – wprowadzenie standardu ochrony i kształtowania zieleni w procesach inwestycyjnych, upodmiotowienie prawne „błękitno-zielonej" infrastruktury, gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym (w tym m.in. tworzenie systemów rozproszonej retencji, projektowanie pasów przydrożnych z wykorzystaniem zielonej retencji, kształtowanie zieleni w formie wklęsłej), mechanizmy finansowe, legislacyjne i organizacyjne na rzecz zwiększenia naturalnej retencji, przeciwdziałanie powodziom miejskim oraz suszom i ich skutkom poprzez zmiany legislacyjne (w tym m.in. wyeliminowanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, prowadzenie polityki informacyjnej z zakresu retencji wodnej oraz zachowania powierzchni przepuszczalnych i biologicznie czynnych), wprowadzenie planu zarządzania błękitno - zieloną infrastrukturą miasta jako realizacji rekomendacji opracowania „planu zazieleniania", zawartej w unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 (w tym m.in. plan zarządzania drzewostanem miejskim).
- Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach – zmiany legislacyjne zwiększające możliwość rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury na terenach intensywnie

zagospodarowanych (ochrona terenów zieleni przed nadmierną zabudową powierzchniami szczelnymi oraz ochrona terenów „dzikiej" zieleni, które pełnią istotną rolę w kontekście adaptacji o zmian klimatu, np. pełniąc funkcje retencyjne), ujednolicenie planowania z zakresu ochrony powietrza w miastach, niwelowanie głównych źródeł niskiej emisji w transporcie oraz ograniczenie hałasu (ograniczenie ruchu samochodowego).

Susza, obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych, ekstremalnych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę Polski. Mając na uwadze skutki suszy (ograniczenia w możliwości korzystania z wód, dostępu do usług wodnych lub możliwości prowadzenia produkcji rolnej lub leśnej), główny cel „Planu przeciwdziałania skutkom suszy"- PPSS, jakim jest „przeciwdziałanie skutkom suszy", odwołuje się do procesu kształtowania zasobów wodnych oraz racjonalnego korzystania z zasobów wodnych zgodnie z obowiązującymi normatywami. Do celów szczegółowych PPSS należą:

1) skuteczne zarzadzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
2) zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy,
3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Właściwe planowanie przestrzenne, zachowanie powierzchni nieutwardzonych to jedne z działań nietechnicznych w zakresie tworzenia, ochrony i wzmacniania retencji. Prawidłowe zagospodarowanie i użytkowanie zlewni rzecznej jest ważnym elementem ochrony zasobów wodnych. Idea konieczności zwiększania zasobów dyspozycyjnych przez powiększanie, w tym przywracanie zdolności retencyjnych poszczególnych zlewni, zarówno jest wpisana w cele planowania w gospodarowaniu wodami, jak i jest stałym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym. Stanowi także instrument planowania przestrzennego oraz ochrony ekosystemów wodnych i od wód zależnych. W katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy w PPSS znajduje się m.in. działanie polegające na retencji i zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych. Celem tego działania jest zatrzymywanie wód opadowych w miejscu ich powstania oraz wykorzystanie ich w okresach suszy atmosferycznej, a także obniżenie podatności terenów zurbanizowanych na zjawisko suszy. Działanie to obejmuje analizy możliwości zagospodarowania wód opadowych i możliwość zwiększenia udziału powierzchni przepuszczalnych na terenach zurbanizowanych, zdegradowanych oraz poprzemysłowych, rozwój tzw. zielonej i błękitnej infrastruktury i uwzględnienie odpowiednich zapisów lub zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Działanie to dotyczy także realizacji zadań inwestycyjnych związanych ze zwiększeniem retencji wód opadowych na terenach zurbanizowanych. Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia odporności terenu na ryzyko suszy poprzez zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych i powierzchni o przepuszczalnej nawierzchni na terenach zurbanizowanych, a tym samym zwiększenia retencji wód deszczowych w miejscu ich powstania. Tego typu działania oprócz łagodzenia skutków suszy przyczynią się również do lepszej adaptacji przestrzeni terenów zurbanizowanych do zmian klimatu oraz przeciwdziałania występowaniu podtopień i powodzi miejskich.

„Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030" – PPNW został opracowany w celu podjęcia działań zapobiegających występowaniu niedoborów wody w Polsce. Głównym celem Programu jest zwiększenie retencji wodnej w Polsce. Zapewnić to mają analiza i kreślenie kompleksowych działań zwiększających retencję wody. Program uwzględnia wszystkie rodzaje retencji: sztuczną i naturalną oraz wskazuje działania ukierunkowane na jej zwiększenie.

Cel główny PPNW mają wspierać 3 priorytety:
1. wskazanie i realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
2. stworzenie warunków do zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych;
3. wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania i oszczędzania wody.

Zgodnie z założeniami do PPNW, jednym z działań jest realizacja MPA (Miejski Plan Adaptacji) oraz inne działania mające na celu zwiększenie retencji w miastach (m.in. błękitno-zielona infrastruktura, retencja wód opadowych i zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnej). Działanie to obejmuje m.in. zwiększenie powierzchni terenów zieleni, zbieranie deszczówki, tworzenie rowów i muld chłonnych, zmiana powierzchni nieprzepuszczalnej na przepuszczalną, zakładanie ogrodów deszczowych. Celem zwiększenia retencji w miastach jest zagospodarowanie wód opadowych, aby ograniczyć odpływ do rzeki, zniwelować lokalne podtopienia, zapewnić wodę roślinom podczas suszy, ograniczyć zużycie wody na podlewanie roślin i cele bytowe/gospodarcze, a także ponownie wykorzystywać i oszczędzać zasoby wodne. Dzięki wprowadzeniu elementów błękitno-zielonej infrastruktury do planowania przestrzennego na terenach zurbanizowanych, możliwe jest wykorzystanie potencjału terenów zielonych do retencjonowania wody. Skutecznym działaniem mającym na celu przeciwdziałanie powodziom miejskim, zwiększeniu retencji wód na terenach zurbanizowanych oraz opóźnianiu spływu wody opadowej do kanalizacji są np. zielone dachy.

Działaniem wspierającym Miejskie Plany Adaptacji w zwiększaniu retencji w miastach jest program „Moja woda'', którego celem jest zwiększenie retencji na terenach posesji przy budynkach jednorodzinnych również na terenach zurbanizowanych.

Celem Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku jest zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, w tym jego dokuczliwości, w oparciu o ustalone priorytety. W tym celu wykorzystano *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok z 2022 r.* oraz *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* z 2024 r. W projekcie planu ustalono odnoszenie hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami w stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu edukacji ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych. Wobec tego spełniono przesłanki z *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* odnośnie zmniejszenia skali narażenia mieszkańców miasta na ponadnormatywny poziom hałasu emitowanego przez środki transportu i sektor gospodarczy.

W związku z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach. Zakazano lokalizacji wolno stojących masztów i wież (tj. nie umieszczanych na budynkach), umieszczanych na budynkach położonych bezpośrednio w pierzei dróg publicznych oznaczonych symbolami 1KDZ, 1KDD i 2KDD oraz na budynkach mieszkalnych

wielorodzinnych położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu oznaczonego symbolem 1WS-ZP.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów *Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE* w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód: przez wody powierzchniowe dobrego stanu chemicznego i ekologicznego, natomiast przez wody podziemne dobrego stanu chemicznego i ilościowego. *Plan* ten stanowi fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny zlewni topograficznych zauważa się, że omawiany obszar znajduje się w zlewni Dolistówki, przynależącej do zlewni rzeki Białej (a następnie w kolejności: Supraśli, Narwi i Wisły). Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych, na niezagospodarowanych gruntach, odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu, ku przepływającej w granicach planu Dolistówce. Północna oraz wschodnia część projektu planu znajduje się w dolinie Dolistowki. Jedna z odnóg Dolistówki przepływająca na północy, uchodzi do rzeki Białej. Pozostawione w projekcie planu tereny zielone wraz z wodami powierzchniowymi, powierzchnie biologicznie czynne na terenach inwestycyjnych będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni. Utrzymuje się drożność przepływu wód oraz utrzymania biologicznej obudowy brzegów cieku. W zakresie zagospodarowania terenów okresowo podmokłych, z wysokim poziomem wód gruntowych ustalono zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej oraz fragmentów terenów położonych pomiędzy budynkami z usługami co najmniej w parterach a liniami rozgraniczającymi przestrzeni publicznych. Zakazano również, lokalizacji kondygnacji podziemnych oraz fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń. Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań antropogenicznych w zlewni mających wpływ na wody podziemne.

Cele zawarte w *Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych* dążą do poprawy jakości wód poprzez m.in. wyposażenie aglomeracji w system kanalizacyjny. Realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności. W projekcie planu ustalono, ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej podstawowym systemem odprowadzenia ścieków komunalnych. Dopuszczono odprowadzanie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej, spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych rozwiązań zgodnych z przepisami odrębnymi.

Założenia projektu planu przy uwzględnieniu działań w *Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* przekładają się na osiągnięcie celu głównego *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Nie przewiduje się, by zamierzenia projektu planu miejscowego wpłynęły negatywnie na zmianę klimatu.

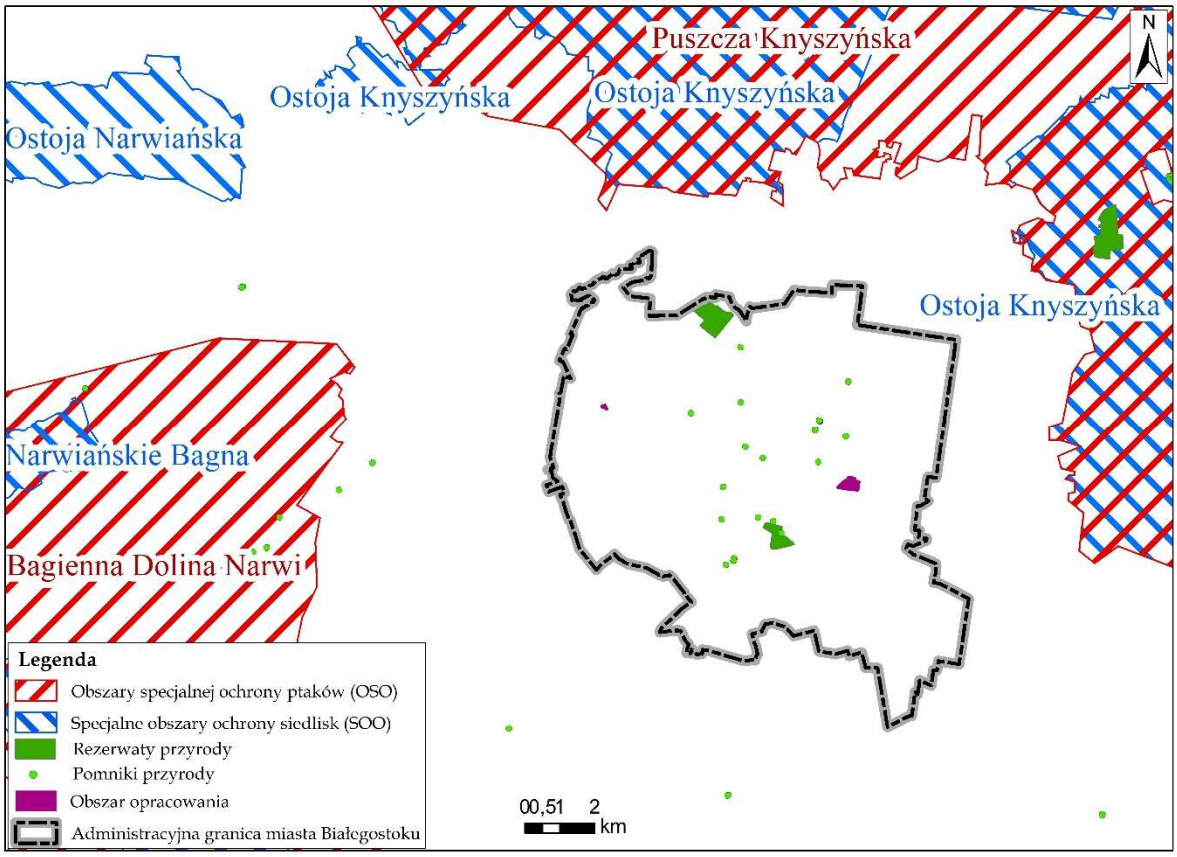
Pozostawienie części terenu dolinnego jako wody powierzchniowe i zieleń urządzona będzie pozytywnie wpływać na lokalny klimat, ograniczy również negatywne skutki susz i powodzi. Zieleń pełni wiele funkcji, w tym przyrodniczą, klimatyczną, hydrologiczną. Zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic, uwzględnienie zieleni wysokiej na parkingach, uwzględnienie istniejących i projektowanych szpalerów drzew będzie wpływać

na lokalny klimat. Rzeźba terenu będzie kształtowana tak, by umożliwić retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności. Ponadto dostosowano ustalenia dotyczące zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i cieplną przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Powyższe ustalenia są zgodne z celami zawartymi w *SPA2030* by uwzględniać zmiany klimatyczne dla miast poprzez m.in. adaptację instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, małą retencję miejską oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymianę szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia terenu opracowania) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską (kod PLB200003) i Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006), ich zadania ochronne, a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje zanieczyszczenia wód, fragmentacji obszarów leśnych oraz przesuszenia terenów podmokłych i zaniku siedlisk łęgowych, torfowiskowych i źródliskowych w obszarze Ostoi Knyszyńskiej jako specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO). Projekt planu nie wpłynie ponadto na zwiększenie presji turystyczno-rekreacyjnej i zanieczyszczenie wód będącymi głównymi zagrożeniami na terenie Puszczy Knyszyńskiej jako obszaru specjalnej ochrony ptaków (OSO), której zadaniem jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, rozumiana głównie poprzez zachowanie krajobrazu leśnego Puszczy Knyszyńskiej oraz zachowanie bądź odtworzenie niektórych elementów tego krajobrazu.

Rysunek 9 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem względem najbliższych form ochrony przyrody

W związku z powyższym, postanowiono przedstawić potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska (tabela 2) w skali lokalnej, który będzie różny w poszczególnych etapach inwestycyjnych.

Tabela 3 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków [1)]
Różnorodność biologiczna	zmiana dużej części istniejących zbiorowisk roślinnych z występującymi gatunkami zwierząt na tereny utwardzone,	- D S B
	zachowanie lokalnego korytarza ekologicznego – doliny Dolistówki,	+ D S B
Ludzie	wprowadzenie klasyfikacji obszarów planistycznych ze względu na dopuszczalny poziom hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami,	+ D S B/P
	emisja zanieczyszczeń z ruchu pojazdów wpływa na powstawanie ozonu troposferycznego oraz zwiększenie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych w powietrzu mających wpływ na zdrowie ludzi,	- D B
	wzrost poziomu hałasu	- D S B
	zapewnienie miejsc do wypoczynku i rekreacji, tereny zieleni wpływają pozytywnie na dobre samopoczucie ludzi,	+ D S B
Zwierzęta	utworzenie niekorzystnych warunków siedliskowych, likwidacja części miejsc żerowania ptactwa,	- D/Ś S B

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków [1)]
	ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny,	- D S B
	zachowanie korytarza migracyjnego dla ptaków, zwierząt wzdłuż doliny Dolistówki	+ D S B
Rośliny	zajęcie wolnej przestrzeni pod zabudowę przyczyni się do likwidacji części drzew, krzewów,	- K/Śr S B
	zmiana i zubożenie typu roślinności i składu gatunkowego, znaczny ubytek terenów biologicznie czynnych,	- K/Śr S B
	przeznaczenie części terenu pod zieleń urządzoną z zachowaniem drzewostanu, roślinności	+ D S B
	kształtowanie zieleni towarzyszącej obiektom mieszkaniowo-usługowym,	+ D S B
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego na terenie planistycznym,	+ D B
Woda	utrzymania drożności przepływu wód oraz utrzymania biologicznej obudowy brzegów cieku,	+ D S B
	spływy i infiltracja zanieczyszczonych wód opadowych z powierzchni utwardzonych, parkingów terenowych,	- D S B/P
	dalsze funkcjonowanie scentralizowanego systemu wodno - kanalizacyjnego,	+ D S B
	zachowanie części obszaru dolinnego, zieleni urządzonej, zapewnienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej ułatwiającej wsiąkanie wód opadowych zapewniającej prawidłowy obieg wody w przyrodzie,	+ D S B
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,	+ D S B
Powietrze	emisja zanieczyszczeń z ruchu pojazdów,	- D/S S/Ch B/P
	kształtowanie zieleni przyulicznej i zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ P D
	zachowanie części terenów zieleni korzystnie wpływa na redukcję dwutlenku węgla i produkcję tlenu,	+ D S B
	zachowanie lokalnego korytarza ekologicznego doliny Dolistówki wpływa na wymianę i cyrkulację mas powietrza, dopływ świeżego powietrza (działa jak naturalny klin napowietrzający i korytarz przewietrzania),	+ D S B
	stosowanie nowoczesnych technologii względem ochrony powietrza, w źródłach ciepła korzystanie z proekologicznych nośników energii lub podłączenie do ogólnomiejskiej sieci cieplnej,	+ D B
Powierzchnia ziemi	kształtowanie powierzchni terenu poprzez zrównania, wykopy, nasypy itp.,	-/+ D/Ś S B
	zajęcie znacznej części terenu pod zabudowę,	- D S B
	ograniczona powierzchnia zabudowy, zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ D S B/P
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,	+ D S B
Krajobraz	zmiana części krajobrazu z otwartego na krajobraz terenów zurbanizowanych	- D S B
Klimat	zmiana klimatu lokalnego wynikająca ze zwiększenia terenów zurbanizowanych,	- D S B

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków [1)]
	zachowanie części doliny Dolistówki wraz z istniejącą roślinnością wywiera korzystny wpływ na kształtowanie mikro- i makroklimatu miejskiego, na higienę atmosfery (napływ mas powietrza doliną do miasta),	+ D S B
	wzmocnienie cech charakterystycznych dla klimatu terenów zurbanizowanych,	- D S B
Zasoby naturalne	zasolenie środowiska wodno-gruntowego w wyniku odladzania jezdni,	- Śr S P
	na znacznej części powierzchni zniszczenie naturalnych utworów glebowych, wyłączenie znacznej części terenu pod zabudowę z powierzchni biologicznie czynnej,	- K/Ś S B
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ S D P
Zabytki	objęcie ochroną nie zabytkowego krzyża w liniach rozgraniczających ulicy mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko,	
Dobra materialne	dostosowanie ustaleń do potrzeb społecznych	+ S B

[1)] Typy oddziaływań na środowisko:
D – długoterminowe, Śr – średnioterminowe, K – krótkoterminowe, Ch - chwilowe, S – stałe, B – bezpośrednie, P – pośrednie, „+" - pozytywne, „-" - negatywne

Oddziaływanie skumulowane na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu wystąpi na etapie inwestycyjnym lokalnie poprzez zwiększenie poziomu hałasu, ilości zanieczyszczeń spalinami oraz zanieczyszczenie gruntu produktami ropopochodnymi z ciężkiego sprzętu budowlanego. Ze względu na proponowany rodzaj i skalę inwestycji zawartą w projekcie planu, uciążliwości te będą krótko- bądź średnioterminowe (prowadzone w ściśle określonym czasie).

Omawiany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. W chwili obecnej niemożliwe jest bardziej szczegółowe określenie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. Wymaga to szerszego rozpatrzenia podczas poddania inwestycji ocenie oddziaływania na środowisko, przy wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Podczas tej procedury uwzględni się wpływ danej inwestycji na poszczególne elementy środowiska i wyeliminowanie zagrożeń. Projekt planu jest w tym względzie zbyt ogólny nie określając bliżej charakteru inwestycji.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, w dalszej części pracy odniesiono się jedynie do środowiska w zasięgu terenu objętego projektem planu.

10.1. Ustalenia projektu planu miejscowego ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie ludzi

w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej, utrzymania powiązań przyrodniczych oraz pośrednio ochrony powietrza, krajobrazu i adaptacji do zmian klimatu:

- ustala się:
  - wkomponowanie istniejacych drzew, w tym owocowych w projektowane zagospodarowanie oraz projektowanych szpalerów drzew oznaczonych odpowiednio na rysunku planu,
  - zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności,
  - kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
  - kształtowanie nawierzchni utwardzonych uwzględniające istniejące i projektowane ciągi piesze oraz pieszo – rowerowe, a także przyległe przestrzenie publiczne,
  - w przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i na terenach komunikacji publicznej) – zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie,
  - uzupełnienie zielenią terenów komunikacji drogowej publicznej z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności; w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych,
  - kształtowanie zagospodarowania z uwzględnieniem zasady ogólnej dostępności oraz ciągłości powiązań przestrzennych z przyległymi przestrzeniami publicznymi i sąsiednimi terenami zieleni urządzonej – z wyłączeniem terenów, których grodzenie wynika z przepisów odrębnych,
- w zakresie zagospodarowania terenów, oznaczonych na rysunku planu jako okresowo podmokłe z wysokim poziomem wód gruntowych:
  - ustala się zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej oraz fragmentów terenów położonych pomiędzy budynkami z usługami co najmniej w parterach a liniami rozgraniczającymi przestrzeni publicznych,
  - zakazuje się lokalizacji kondygnacji podziemnych oraz fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń,
- w zakresie kształtowania przestrzeni publicznych (teren placu lub rynku oznaczony symbolem 1KOR; tereny placu, rynku lub zieleni urządzonej oznaczone symbolami 1KOR-ZP i 2KOR-ZP, teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej oznaczonych symbolem 1WS-ZP) dopuszcza się lokalizację oświetlenia uwzględniającego odpowiednie rozwiązania przeciwdziałające zanieczyszczeniu światłem, m.in. w zakresie konstrukcji opraw świetlnych i systemów regulujących moc oświetlenia oraz ich rozmieszczenie – w sposób niepowodujący nadmiernej emisji światła i uciążliwości dla ludzi i zwierząt,
- w zależności od przeznaczenia terenu w projekcie planu ustala się minmalną powierzchnię biologicznie czynną:

- na terenach o symbolach: 1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U – minimum 30%,
- na terenie o symbolu 8M, na części terenu w liniach wydzielenia wewnetrznego „A" – minimum 60%, na pozostałym terenie – minimum 30%,
- na terenie o symbolu 1UE-US-ZP, na części drogi 2KDD wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A", 1KOR, 1KOR-ZP – minimum 50%,
- na terenie o symbolu 2KOR-ZP – minimum 60%.
- na terenie o symbolu 1WS-ZP – minimum 90%,

- ustala się lokalizację projektowanych szpalerów drzew na terenach 2MW-U, 3MW-U i 5MW-U wzdłuż drogi publicznej 1KDZ, zgodnie z rysunkiem planu,
- na terenie o symbolu 8MW ustala się lokalizację projektowanych szpalerów drzew wzdłuż drogi publicznej 1KDZ, zgodnie z rysunkiem planu,
- ustala się lokalizację projektowanych szpalerów drzew na terenach o symbolach 1KOR-ZP i 2KOR-ZP – zgodnie z rysunkiem planu,
- na terenach o symbolach: 1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U, 8MW, 1UE-US-ZP dopuszcza się zagospodarowanie powierzchni elewacji projektowanych budynków zielenią, np. poprzez zastosowanie pnączy, trejaży lub innych systemów ogrodów wertykalnych oraz zastosowanie dachów zielonych,
- w zakresie zagospodarowania części drogi 2KDD wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A" ustala się:
  - udział powierzchni biologicznie czynnej – minimum 50%,
  - zagospodarowanie zielenią urządzoną,
  - wyróżnienie historycznego przebiegu ul. Wołyńskiej materiałem lub kolorem nawierzchni oraz rozmieszczeniem elementów wyposażenia przestrzeni miejskiej,
  - kompozycje całości wnętrza urbanistycznego, w tym rodzaje nawierzchni, ich kolorystykę i zieleń towarzyszącą jako spójnej przestrzeni pod względem wizualnym i funkcjonalno-przestrzennym,
  - powiązanie z zagospodarowaniem terenu 1KOR oraz części terenu 1WS-ZP w liniach wydzielenia wewnętrznego „A".
- na terenach o symbolach 1KOR-ZP i 2KOR-ZP ustala się zagospodarowanie terenu w sposób uwzględniający:
  a) zasadę ich ogólnej dostępności oraz ciągłości powiązań przestrzennych z przyległymi przestrzeniami publicznymi, w tym terenami komunikacji oraz terenami zieleni urządzonej,
  b) kompozycję całości wnętrza urbanistycznego, w tym rodzaje nawierzchni, ich kolorystykę i zieleń towarzyszącą jako spójnej przestrzeni pod względem wizualnym i funkcjonalno-przestrzennym,
- na terenach o symbolach 1KOR-ZP, 2KOR-ZP zakazuje się m.in.:
  - budowy budynków,
  - lokalizacji miejsc parkingowych,
- na terenie o symbolu 1KOR ustala się kształtowanie zagospodarowania z uwzględnieniem:
  a) zasady ogólnej dostępności terenu oraz ciągłości powiązań przestrzennych z przyległymi przestrzeniami publicznymi, w tym terenami komunikacji, terenami zieleni urządzonej i przystankami komunikacji miejskiej,
  b) maksymalnego wkomponowania istniejących drzew w projektowane zagospodarowanie,
  c) wyróżnienia historycznego przebiegu ul. Wołyńskiej materiałem lub kolorem nawierzchni oraz rozmieszczeniem elementów wyposażenia przestrzeni miejskiej,

d) kompozycji całości wnętrza urbanistycznego, w tym rodzaje nawierzchni, ich kolorystykę i zieleń towarzyszącą jako spójnej przestrzeni pod względem wizualnym i funkcjonalno-przestrzennym,
e) powiązania z zagospodarowaniem części drogi 2KDD wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A" oraz części terenu 1WS-ZP wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A",

- na terenie o symbolu 1KOR dopuszcza się m.in. wycinkę drzew ze względów sanitarnych, zagrożenia ludzi lub mienia, kolidujących z realizacją sieci i elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- na terenie o symbolu 1KOR zakazuje się:
  - budowy budynków i lokalizacji obiektów tymczasowych,
  - lokalizacji miejsc do parkowania,
- teren o symbolu 1WS-ZP wchodzi w skład obszarów wspomagających utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełni funkcję biologiczną, hydrologiczną oraz rekreacyjną,
- w zakresie zagospodarowania terenu o symbolu 1WS-ZP:
  - ustala się kształtowanie zagospodarowania z uwzględnieniem m.in.:
  a) zasady ogólnej dostępności terenu oraz ciągłości powiązań przestrzennych z przyległymi przestrzeniami publicznymi, w tym terenami komunikacji, terenami zieleni urządzonej i przystankami komunikacji miejskiej,
  b) maksymalnego wkomponowania istniejących drzew, w tym owocowych w projektowane zagospodarowanie,
  c) zagospodarowania zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych) z uwzględnieniem warunków siedliskowych,
  d) zachowanie istniejących terenów podmokłych z naturalnymi siedliskami roślinności (łąk i szuwarów) w lokalnych obniżeniach terenu, jako elementów przestrzennych oraz obszarów wchodzących w skład miejskiego systemu terenów aktywnych biologicznie,
  e) kształtowania rzeźby terenu umożliwiającego retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
  f) utrzymania drożności przepływu wód oraz utrzymania biologicznej obudowy brzegów cieku,
  - ustala się ochronę widoku z ulicy 1KDZ na kościół pw. Ducha Świętego (poza granicami planu) oraz podporządkowanie osi kompozycyjnej i widokowej lokalizacji nowych nasadzeń zieleni, elementów wyposażenia przestrzeni miejskiej oraz oświetlenia,
- w zakresie zagospodarowania części terenu o symbolu 1WS-ZP, wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A" ustala się kształtowanie zagospodarowania z uwzględnieniem:
  - wyróżnienia historycznego przebiegu ul. Wołyńskiej materiałem lub kolorem nawierzchni oraz rozmieszczeniem elementów wyposażenia przestrzeni miejskiej,
  - kompozycji całości wnętrza urbanistycznego, w tym rodzaje nawierzchni, ich kolorystykę i zieleń towarzyszącą jako spójnej przestrzeni pod względem wizualnym i funkcjonalno-przestrzennym,
  - powiązania z zagospodarowaniem części drogi 2KDD wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A", 1KOR-ZP oraz 1KOR,
- na terenie o symbolu 1WS-ZP:
  - dopuszcza się:
  a) lokalizację ścieżek spacerowych, głównych ciągów pieszych i pieszo-rowerowych, wskazanych na rysunku planu, z nawierzchni przepuszczalnych wraz z elementami

wyposażenia przestrzeni miejskiej, bez ingerencji w system korzeniowy drzew, np. w formie trapu lub piasku, żwiru, drobnego zagęszczonego tłucznia,

b) kształtowanie ciągów pieszych i pieszo-rowerowych, z uwzględnieniem ustaleń szczegółowych,

c) budowę kładek i mostów z uwzględnieniem maksymalnego poziomu wody oraz z umożliwieniem migracji zwierząt,

d) zmianę linii brzegowej cieku (w tym meandryzację i tworzenie rozlewisk),

e) oświetlenia o zharmonizowanym charakterze, z uwzględnieniem odpowiednich rozwiązań przeciwdziałających zanieczyszczeniu światłem, m.in. w zakresie konstrukcji opraw świetlnych i systemów regulujących moc oświetlenia oraz ich rozmieszczenie – w sposób niepowodujący nadmiernej emisji światła i uciążliwości dla ludzi i zwierząt,

f) wycinkę drzew ze względów sanitarnych, zagrożenia ludzi lub mienia,

- zakazuje się m.in.:

a) budowy budynków i lokalizacji obiektów tymczasowych,

b) przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego,

c) nasadzeń drzew oraz wprowadzania obiektów dysharmonizujących lub przesłaniających – w osi kompozycyjnej i widokowej,

d) lokalizacji miejsc do parkowania oraz dojazdów,

e) przekształceń rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego, z wyłączeniem robót związanych z budową obiektów, które się dopuszcza powyżej, wyłącznie w zakresie niezbędnym do budowy tych obiektów.

w zakresie ochrony wód powierzchniowych, gruntowych i pośrednio podziemnych oraz adaptacji do zmian klimatu:

- ustala się ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę,
- dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z innych systemów wodociągowych, spełniających warunki dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz korzystanie z własnych ujęć wody, zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach Prawa wodnego,
- ustala się ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych,
- dopuszcza się odprowadzenie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych rozwiązań zgodnych z przepisami odrębnymi,
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustala się następujące odbiorniki wód opadowych i roztopowych:
  a) grunt, przy wykorzystaniu systemów retencji wody,
  b) rzekę Białą, zlokalizowaną poza granicami planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych:
  a) do ogólnomiejskiej sieci kanalizacji deszczowej w ul. Piastowskiej (poza granicami planu), ul. mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko, ul. Podlaskiej oraz do innych istniejących i projektowanych ogólnomiejskich sieci kanalizacji deszczowej w sąsiednich ulicach,
  b) do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych,

w zakresie ochrony powietrza i adaptacji do zmian klimatu:

- ustala się stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła wytwarzanego w procesach:
  - przetwarzania energii elektrycznej,
  - odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach),
  - spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych,
  - wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych zlokalizowanych wzdłuż ulicy Piastowskiej (poza granicami planu), ul. mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko, ul. Podlaskiej oraz z istniejących i projektowanych sieci ciepłowniczych w sąsiadujących ulicach,
- dopuszcza się stosowanie innych ogólnomiejskich systemów i czynników służących do przesyłania energii niż ww.

w zakresie ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi:

- ustala się dopuszczalny poziom hałasu w środowisku:
  - na terenach: 1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
  - na terenie 8MW – jak terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
  - na terenach: 1WS-ZP, 1KOR-ZP i 2KOR-ZP – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
  - w przypadku lokalizacji:
    1) usług z zakresu zdrowia i pomocy społecznej oraz edukacji – jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
    2) usług z zakresu sportu i rekreacji – dopuszczalny poziom hałasu w środowisku ustala się jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- w budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu zdrowia i pomocy społecznej oraz edukacji ustala się spełnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych,
- na terenach 1KDZ, 1KDD, 2KDD i 1KOR dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku nie ustala się,
- ustala się obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu – z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach,
- zakazuje się lokalizacji masztów i wież wolno stojących (tj. nie umieszczanych na budynkach), umieszczanych na budynkach położonych bezpośrednio w pierzei dróg publicznych oznaczonych symbolami 1KDZ, 1KDD i 2KDD oraz na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu oznaczonego symbolem 1WS-ZP i 1KOR.

w zakresie gospodarki odpadami:

- ustala się prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami,

- na całym obszarze objętym projektem planu wyklucza się przeznaczenie pod teren gospodarowania odpadami.

Na terenie objętym projektem planu ustala się ograniczenie wysokości budynków, budowli oraz instalacji i urządzeń technicznych, w tym lokalizowanych na dachach budynków – do rzędnej 196 m n.p.m.

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych w projekcie planu rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi

Większość projektu planu, która dotychczas nie została zagospodarowana, lecz w obowiązujących dokumentach planistycznych została już wskazana pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz usługową, projekt planu zakłada utrzymanie przeznaczenia pod zabudowę, której maksymalny zasięg został określony liniami zabudowy. Z lokalizacją nowych inwestycji zawsze wiązać się będzie pochłanianie terenów niezainwestowanych, utracenie części siedlisk otwartych i nieużytków, jednak straty te wynikają z obowiązujących dokumentów planistycznych.

W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska, w związku z ustaleniami przedmiotowego dokumentu wskazano różne zasady i rozwiązania. Korzystnym, z punktu widzenia ochrony środowiska jest przeznaczenie północnej części opracowania i częściowo zachodniej, leżącej w dolinie Dolistówki pod publiczny teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej 1WS-ZP, który będzie służyć mieszkańcom Białegostoku jako teren rekreacji. Teren ten wchodzi w skład obszarów wspomagających utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełni funkcję biologiczną, hydrologiczną oraz rekreacyjną. Obejmuje on cenne przyrodniczo obszary – brzegi Dolistówki, fragmenty szuwarów, wilgotne łąki, zadrzewienia i krzewy – zakładając minimalną ingerencję w zagospodarowanie w celu utrzymania funkcji ekologicznych, retencyjnych oraz siedliskowych dla lokalnej fauny. Na terenie tym ustalono maksymalne wkomponowanie istniejących drzew, w tym owocowych w projektowane zagospodarowanie. Powinny zostać zachowane istniejące tereny podmokłe z naturalnymi siedliskami roślinności (łąk i szuwarów) w lokalnych obniżeniach terenu, jako elementy przestrzenne oraz obszary wchodzące w skład miejskiego systemu terenów aktywnych biologicznie. Zieleń powinna być zagospodarowana w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych) z uwzględnieniem warunków siedliskowych. Wycinkę drzew dopuszczono ze względów sanitarnych, zagrożenie ludzi lub mienia. Dopuszczono lokalizację ścieżek spacerowych, głównych ciągów pieszych i pieszo-rowerowych, wskazanych na rysunku planu, z nawierzchni przepuszczalnych wraz z elementami wyposażenia przestrzeni miejskiej, bez ingerencji w system korzeniowy drzew, np. w formie trapu lub piasku, żwiru, drobnego zagęszczonego tłucznia. Ustalono utrzymanie drożności przepływu wód oraz utrzymania biologicznej obudowy brzegów cieku, a także kształtowanie rzeźby terenu umożliwiającego retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne. Dopuszczono m.in. budowę kładek i mostów z uwzględnieniem maksymalnego poziomu wody oraz z umożliwieniem migracji zwierząt, a także zmianę linii brzegowej cieku (w tym meandryzację i tworzenie rozlewisk). Na terenie tym zakazano budowy budynków i lokalizacji obiektów tymczasowych, lokalizacji miejsc do parkowania oraz dojazdów, przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, a także przekształceń

rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego, z wyłączeniem robót związanych z budową obiektów, które są tam dopuszczone, w zakresie niezbędnym do budowy tych obiektów. Część wyznaczona linią wydzielenia wewnętrznego „A" powinna być kształtowana z uwzględnieniem wyróżnienia historycznego przebiegu/śladu ul. Wołyńskiej materiałem lub kolorem nawierzchni oraz rozmieszczeniem elementów wyposażenia przestrzeni miejskiej. Z zielenią towarzyszącą powinna tworzyć spójną przestrzeń pod względem wizualnym i funkcjonalno-przestrzennym. Zagospodarowanie tego wydzielenia powinno być powiązane z częścią drogi 2KDD wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A", 1KOR-ZP oraz 1KOR.

Historyczny przebieg ulicy Wołyńskiej został również uwzględniony poprzez wyznaczenie publicznego terenu 1KOR, przeznaczonego pod teren placu lub rynku. Na terenie tym ustalono maksymalne wkomponowanie istniejących drzew w projektowane zagospodarowanie. Ich wycinkę dopuszczono ze względów sanitarnych, zagrożenie ludzi lub mienia, oraz kolidujących z realizacją sieci i elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ustalono również wyróżnienie historycznego przebiegu ul. Wołyńskiej materiałem lub kolorem nawierzchni oraz rozmieszczeniem elementów wyposażenia przestrzeni miejskiej. Zagospodarowanie tego terenu powinno być powiązane z częścią drogi 2KDD wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A" oraz częścią terenu 1WS-ZP wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A". Na terenie tym zakazano budowy budynków i lokalizacji obiektów tymczasowych, oraz lokalizacji miejsc do parkowania.

Utrzymanie terenów wyłączonych spod zabudowy, z udziałem zieleni, wpływa korzystnie na termikę otoczenia, wentylację miasta, poprawia jakość i regenerację powietrza, zwiększa zdolność retencyjną zlewni, zabezpiecza przed podtopieniami terenów zabudowanych oraz zabezpiecza przed skutkami nagłych powodzi. Zachowanie pasa zieleni urządzonej wraz z obszarem dolinnym, ciekami pozwoli na ochronę istniejących siedlisk nadwodnych i podmokłych, w tym roślinności szuwarowej, zarośli łęgowych oraz mozaiki siedlisk ruderalnych i trawiastych. Obszar doliny Dolistówki pełni funkcję lokalnego korytarza ekologicznego, wykorzystywanego przez ssaki, ptaki, płazy i owady. Zachowanie tego pasa zieleni utrzyma ciągłość ekologiczno-przestrzenną i funkcjonalność korytarza. Pozwala mieszkańcom terenów zurbanizowanych na szybki i bliski kontakt z naturą, daje możliwość oddechu i odpoczynku od miejskiego zgiełku. Poza walorami ozdobnymi i pozytywnym wpływem na wizerunek osiedli mieszkaniowych rośliny pełnią funkcje zdrowotne i ekologiczne – pomagają oczyszczać poprzez pochłanianie wielu szkodliwych substancji, pobierają dwutlenek węgla, w zamian produkując tlen, poprawiają mikroklimat danego miejsca, zwiększając wilgotność, oraz obniżają temperaturę w upalne dni, dając tak potrzebny cień. Obecność zieleni na obszarach intensywnie zabudowanych sprzyja retencjonowaniu wód opadowych i pozwala odciążyć kanalizację burzową. Korony drzew i krzewów są miejscem bytowania ptaków, gatunki kwitnące wabią owady, co wpływa na podniesienie różnorodności biologicznej. Zbliżają człowieka do przyrody, co jest niezwykle cenne zwłaszcza tam, gdzie dominuje gęsta zabudowa. Odpowiednio ukształtowane nasadzenia mogą sprzyjać ograniczeniu hałasu, jednocześnie wpływając pozytywnie na samopoczucie mieszkańców osiedli. Stanowią atrakcyjną oprawę miejsc wypoczynku, pozwalają na relaks i nawiązywanie kontaktów z innymi ludźmi. Niezastąpione jest terapeutyczne oddziaływanie zieleni na człowieka – obserwacja przyrody sprzyja wyciszeniu, oderwaniu się od uciążliwości życia codziennego, ma działanie uspokajające. Wprowadzanie jej w różnych formach w bezpośrednie otoczenie budynków wielorodzinnych coraz częściej decyduje o powodzeniu inwestycji – budowy.

W centralnej części projektu planu, która to została wskazana pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz usługową wprowadzono dodatkowy element łączący tereny zieleni urządzonej położone w części północnej z terenami przestrzeni publicznych, zapewniający prawidłowe powiązania funkcjonalno-przestrzenne oraz widokowe na kościół pw. Ducha

Świętego w Białymstoku. Ma to na celu zminimalizowanie negatywnych skutków dla przyrody wynikających z realizacji założeń planistycznych, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. We wnętrzach urbanistycznych zostały uwzględnione ogólnodostępne ciągi piesze i pieszo-rowerowe. Na wydzielonych terenach 1KOR-ZP i 2KOR-ZP przeznaczonych pod teren placu lub rynku lub zieleni urządzonej zakazano budowy budynków, wprowadzania obiektów dysharmonizujących lub przesłaniających oś kompozycyjną i widokową, lokalizacji miejsc parkingowych. Na terenach tych oraz na terenach 2MW-U, 3MW-U, 5MW-U i 8MW ustalono lokalizację projektowanych szpalerów drzew. Zieleń taka wpływać będzie na percepcję wizualną przestrzeni, polepszy estetyczne wartości przestrzeni oraz niwelować będzie uciążliwości związane z hałasem i zanieczyszczeniami dla przyszłych mieszkańców od trasy komunikacyjnej.

W zakresie kształtowania zieleni na terenie objętym planem ustalono zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności. Istniejące drzewa, w tym owocowe oraz projektowane szpalery drzew powinny być wkomponowane w projektowane zagospodarowanie.

Ustalenie określające minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, uzyskanie wolnej od uszczelnienia powierzchni biologicznie czynnej, pozwala na utrzymanie powierzchni terenów, w obrębie których możliwe będzie utrzymanie procesów infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. Infiltracja, czyli wsiąkanie wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych. W zakresie kształtowania zieleni ustalono kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne. Również tereny komunikacji drogowej publicznej powinny zostać uzupełnione zielenią z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności, w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych. Zieleń ma kluczowe znaczenie zarówno dla poprawy klimatu miast, gospodarki wodnej i jakości powietrza, ale również dla jakości życia i zdrowia mieszkańców oraz różnorodności biologicznej. Obecność drzew w miastach daje same korzyści. Dbają o nasze zdrowie psychiczne i fizyczne, walczą ze zmianami klimatu, redukując miejskie wyspy ciepła oraz zatrzymują wodę opadową i obniżają spływy powierzchniowe do kanalizacji i cieków wodnych.

W przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i na terenach komunikacji publicznej) ustalono zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni wysokiej w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie. Roślinność wprowadzona na teren parkingu nie tylko zatrzymuje wodę opadową i ma korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, ale też oczyszcza powietrze z kancerogennych produktów spalania paliw, z pyłów i innych zanieczyszczeń. To pierwszy prozdrowotny aspekt roślin na parkingach. Drugi, to pozytywny wpływ na naszą psychikę. Im większa jest utwardzona powierzchnia, tym bardziej nas przytłacza, a odpowiednio rozlokowane rośliny przełamują tę monotonię, dzieląc przestrzeń na mniejsze wnętrza. Stanowią też rodzaj wyróżników, ułatwiajacych orientację w terenie. Poza tym w upalne letnie dni bujna roślinność łagodzi warunki klimatyczne, nawilżając powietrze i rzucając cień.

Ustalono parametry zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenów uwzględniając położenie w sąsiedztwie wartościowego pod względem przyrodniczym fragmentu miasta, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Projekt planu zakłada stopniowanie maksymalnej wysokości zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługo-

wej w przedziale od 25 m do 12 m, obniżając wysokość i intensywność zabudowy w kierunku terenów zieleni urządzonej 1WS-ZP i 1KOR.

Na terenach o symbolach 1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U, 8MW, 1UE-US-ZP dopuszczono zagospodarowanie powierzchni elewacji projektowanych budynków zielenią, np. poprzez zastosowanie pnączy, trejaży lub innych systemów ogrodów wertykalnych oraz zastosowanie dachów zielonych. Niewykorzystana często przestrzeń na dachu to miejsce idealne na wprowadzanie rozwiązań pozwalających odzyskać choć część utraconej w procesie budowalnym przyrody. Zielone dachy czy ściany, odgrywają istotną rolę w łagodzeniu zmian klimatycznych (fale upałów, łagodzenie temperatury w ciągu dnia, zatrzymywanie wilgoci w glebie, kształtowanie specyficznego mikroklimatu), wpływając na poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców miast. Pionowe ściany porośnięte roślinnością stanowią warstwę ochronną powierzchni ściany przed promieniowaniem słonecznym i nadmiernym przegrzaniem, są dodatkowym elementem termoizolacji. Ogród wertykalny to nie tylko element estetyczno-artystyczny, ale również ważny aspekt środowiskowy oraz ekonomiczny.

Dla zapewnienia możliwości właściwego gospodarowania wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami ustalono ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzania ścieków komunalnych. Dopuszczono odprowadzenie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych rozwiązań zgodnych z przepisami odrębnymi. W projekcie planu ustalono także ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę. Dopuszczono także zaopatrzenie w wodę z innych systemów wodociągowych, spełniających warunki dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz korzystanie z własnych ujęć wody, zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach Prawa wodnego. Funkcjonowanie na analizowanym terenie scentralizowanego systemu gospodarki wodno-ściekowej z przeznaczeniem do odprowadzenia ścieków do oczyszczalni miejskiej doprowadzi do zmniejszenia przedostawania się zanieczyszczeń do gleby i wód gruntowych, a w wyniku tego ich migracji do wód powierzchniowych.

Ograniczeniu możliwości wystąpienia szczególnie niekorzystnych zmian w zakresie stanu lokalnych zasobów podziemnych służyć będzie respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp zapisów, dotyczących sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Ustalenia projektu planu przewidują odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do gruntu, przy wykorzystaniu systemów retencji wody oraz rzekę Białą zlokalizowaną poza granicami planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej i rowów. Dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych. Pozostawione wszelkie powierzchnie biologicznie czynne, tereny zieleni, wód będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni. Utrzymanie powierzchni nieuszczelnionych i nieutwardzonych zapewni warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu, przyczyni się do prawidłowego obiegu wody w przyrodzie oraz zasilania zlewni rzeki Białej.

Na terenach oznaczonych jako okresowo podmokłe z wysokim poziomem wód gruntowych ustalono zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej oraz fragmentów terenów położonych pomiędzy budynkami z usługami co najmniej w parterach a liniami rozgraniczającymi przestrzeni publicznych. Prawidłowym zabiegiem na tych terenach jest zakaz fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń oraz lokalizacji kondygnacji podziemnych. Zapis ten zapewnia ochronę przed

potencjalnymi szkodami spowodowanymi podtopieniami oraz niweluje przeszkody spływu wód gruntowych ze zlewni w kierunku rzeki Białej.

Teren objęty opracowaniem podlega ochronie akustycznej. Na obszarach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług przyjęto poziom hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej; na terenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego; na terenie wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej oraz na terenie placu lub rynku lub zieleni urządzonej jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W przypadku lokalizacji usług z zakresu zdrowia i pomocy społecznej oraz edukacji ustalono dopuszczalny poziom hałasu jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, zaś w przypadku lokalizacji usług z zakresu sportu i rekreacji – jak dla terenów rekreacyjno- wypoczynkowych. Dodatkowo w budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu zdrowia i pomocy społecznej oraz edukacji ustalono spełnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi. Podwyższona emisja pól elektromagnetycznych może wystąpić jedynie w przypadku instalowania nadawczych urządzeń telekomunikacyjnych wysokiej mocy w postaci m.in. stacji bazowych telefonii komórkowych, ale wówczas pola elektromagnetyczne są odnotowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludności. Zakazano lokalizacji masztów i wież wolno stojących (tj. nie umieszczanych na budynkach), umieszczanych na budynkach położonych bezpośrednio w pierzei dróg publicznych oznaczonych symbolami 1KDZ, 1KDD i 2KDD oraz na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu oznaczonego symbolem 1WS-ZP i 1KOR.

W celu uniknięcia lub ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustalono stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła wytwarzanego w procesach: przetwarzania energii elektrycznej, odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośniakach), spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych, wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych zlokalizowanych wzdłuż ulicy Piastowskiej (poza granicami planu), ul. mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko, ul. Podlaskiej oraz z istniejących i projektowanych sieci ciepłowniczych w sąsiadujących ulicach. Dopuszczono stosowanie innych ogólnomiejskich systemow i czynników służących do przesyłania energii. Pozostawione tereny zieleni będą wpływać na zatrzymanie i wchłanianie zanieczyszczeń. Emisja zanieczyszczeń powietrza będzie pochodzić tak jak dotychczas głównie z komunikacji samochodowej.

Nie przewiduje się by zamierzenia określone w projekcie planu miejscowego wpłynęły na zmianę klimatu.

W projekcie planu miejscowego wprowadzono ustalenia planistyczne odnoszące się do ograniczenia uciążliwości zanieczyszczenia światłem. W zakresie kształtowania przestrzeni publicznych (tereny placu, rynku lub zieleni urządzonej, teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej oznaczonych symbolem 1WS-ZP) należy uwzględnić odpowiednie rozwiązania przeciwdziałające zanieczyszczeniu światłem, m.in. w zakresie konstrukcji opraw świetlnych i systemów regulujących moc oświetlenia oraz ich rozmieszczenia, w sposób niepowodujący nadmiernej emisji światła i uciążliwości dla ludzi i zwierząt.

Gospodarka odpadami będzie funkcjonowała w oparciu o zorganizowany system odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców miasta z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych. Pozwoli to na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego rosnącym strumieniem odpadów. Dodatkowo na całym obszarze objętym planem wyklucza się przeznaczenie pod teren gospodarowania odpadami.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na zdrowie i życie ludzi.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)

Uwzględniając lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską i Ostoję Knyszyńską, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w projekcie planu rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego, w tym zdrowia i życia ludzi. Szczegółowość dokumentu uzależniona jest od szczegółowości zapisów planu. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej – etap I opracowywano równolegle z projektem planu. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym projektu planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania planistyczne. W wyniku zastosowania takiej metody dla opracowania przyjęto rozwiązania przestrzenne, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Wariant „zerowy”, czyli nie przystąpienie do sporządzenia projektu planu spowoduje, że na terenie tym nadal obowiązywałby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Piastowskiej i Ciołkowskiego), uchwalonego uchwałą Nr VI/37/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 17 stycznia 2011 r., zmienionego uchwałą Nr XIV/202/15 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2015 r.

Brak realizacji projektu planu spowoduje brak weryfikacji zasad obsługi komunikacyjnej obszaru oraz wskaźników miejsc postojowych. Nie zweryfikowane zostałyby zasady kształtowania przestrzeni publicznych, terenów zieleni urządzonej oraz waloryzacja istniejącego drzewostanu. Nie cofnięta zostałaby zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna od przebiegającej za zachodnią granicą planu doliny rzecznej, która to częściowo wchodzi również w granice planu, chroniąc w ten sposób dolinę przed częściową zabudową. Ponadto nie rozszerzone byłoby przeznaczenie terenu usług sportu i rekreacji o symbolu 12.3US m.in. o usługi edukacji lub zieleni urządzonej

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej – etap I wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.). Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych zamierzeń realizacyjnych dokumentu planistycznego.

Teren przedmiotowego projektu planu poddawanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dotyczy części obszaru objętego uchwałą Nr VII/99/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej. Z uwagi na złożoną problematykę opracowania oraz wniosek dotyczący uwzględnienia w Planie ogólnym miasta Białegostoku ustaleń planu obowiązującego, nastąpiła potrzeba etapowania projektu planu. Aktualnie procedowany jest projekt oznaczony jako etap I.

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 13,56 ha, graniczący od północy z terenem parafii rzymskokatolickiej pw. Ducha Świętego w Białymstoku, zabudową mieszkaniową wielorodzinną przy ul. Sybiraków nr 4a i 6, od wschodu z działkami nr ewid. 466/27 i 467, od południa ulicami: Podlaską, mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko oraz ograniczony od zachodu ulicą Wołyńską. Na obszarze objętym planem przeważają tereny otwarte, w tym fragment przebiegającej doliny Dolistówki wraz z ciekiem. Sąsiedztwo omawianego terenu od strony zachodniej stanowi dolina Dolistówki wraz z przepływającym ciekiem. Za wschodnią granicą opracowania znajduje się Rodzinny Ogród Działkowy „Skorupy". Pozostałe sąsiedztwo stanowią tereny zurbanizowane, głównie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Część takiej zabudowy została już zrealizowana we wschodniej części projektu planu.

Na przedmiotowym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Piastowskiej i Ciołkowskiego), uchwalonego uchwałą Nr VI/37/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 17 stycznia 2011 r., zmienionego uchwałą Nr XIV/202/15 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2015 r.

Potrzeba sporządzenia planu wynikała z konieczności ponownego przeanalizowania rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych w kontekście obecnego i projektowanego zagospodarowania terenów sąsiednich, z uwzględnieniem uwarunkowań ekofizjograficznych i położenia w sąsiedztwie cieku Dolistówki. Niezbędna była weryfikacja zapotrzebowania na usługi publiczne, w tym z zakresu edukacji. Konieczne było także określenie zasad kształtowania przestrzeni publicznych, wnętrz urbanistycznych, obsługi komunikacyjnej oraz wskaźników miejsc postojowych, zieleni urządzonej oraz waloryzacja istniejącego drzewostanu i uwzględnienie historycznego przebiegu ulicy Wołyńskiej.

W projekcie planu utrzymano główne przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z minimalnym udziałem usług w parterach budynków od strony przestrzeni publicznych (1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U, 8MW) oraz rozszerzono przeznaczenie terenu usług z zakresu sportu i rekreacji o usługi edukacji (1UE-US-ZP). Równocześnie określono sposób zagospodarowania wnętrz urbanistycznych i terenów zieleni urządzonej (tereny 1KOR, 1KOR-ZP, 2KOR-ZP i 1WS-ZP), z uwzględnieniem osi widokowej na kościół pw. Ducha Świętego w Białymstoku oraz ogólnodostępnych ciągów pieszych i pieszo-rowerowych.

Podczas opracowywania projektu planu wzięto pod uwagę dokumenty o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym (uwzględniające wytyczne międzynarodowe i wspólnoty Unii Europejskiej) odnoszące się do jego zakresu oraz pozostałe dane wynikające z monitoringu środowiskowego, zwłaszcza dotyczące jakości wód i powietrza.

Według ekofizjografii (mapa: Przydatność terenu do funkcji użytkowych) północno-wschodnią część terenu zajmuje dolina rzeczna preferowana do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo- rekreacyjnych. Wyznacza ona maksymalny zasięg terenów budowlanych. Część ten doliny na zachodzie została obecnie zabudowana. Pozostała część terenu to tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. Poza tym na większości omawianego obszaru została zaproponowana forma ochrony przyrody. Zieleń komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się na prawie całym terenie na poziomie od 0-1 m p.p.t. Zaś we wschodniej części poziom ten jest nieco wyższy i wynosi od 1-2 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Na podstawie wykonanej „Inwentaryzacji przyrodniczej w rejonie osiedli Skorupy i Piasta I o pow. ok. 16,2 ha w Białymstoku wraz z wytycznymi do zagospodarowania" terenu wyróżniono kilka obszarów na analizowanym terenie, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze z większą lub mniejszą wartością, ze względu na ich wartość ekologiczno-przyrodniczą oraz potencjał do podtrzymywania bioróżnorodności i ochrony gatunków rzadkich, chronionych i zagrożonych wyginięciem. Najcenniejszymi fragmentami są przede wszystkim wilgotne obniżenia terenu wzdłuż cieku Dolistówka wraz z przyległymi szuwarami trzcinowymi, pasami turzyc i innych roślinności higrofilnej, w tym szpalerami wierzby kruchej i olszy czarnej. Te miejsca tworzą specyficzne siedliska wodno-lądowe, które są istotne dla rozrodu płazów i gadów oraz dla owadów zapylających, w tym trzmieli i pszczół. Kolejnymi obszarami o wysokiej wartości przyrodniczej są fragmenty zadrzewień i krzewów, szczególnie w pobliżu nieużytków i terenów ruderalnych, które pełnią funkcję schronienia i miejsc żerowania dla ptaków lęgowych, nietoperzy oraz drobnych ssaków. Zasadnym jest przyjęcie zróżnicowanego kierunku zagospodarowania przestrzennego, uwzględniającego wyraźny podział terenu na strefy o różnym przeznaczeniu. Obszary o najwyższej wartości przyrodniczej, obejmujące szuwary, fragmenty wilgotnych łąk, pasy zadrzewień przy ciekach wodnych oraz mikrostanowiska roślinności ruderalnej, powinny być pozostawione w stanie naturalnym lub użytkowane w sposób minimalnie ingerujący, pełniąc funkcje przyrodnicze i

retencyjne, wspierając lokalną bioróżnorodność i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. W tych strefach należy całkowicie zaniechać wycinki drzew i krzewów, ograniczyć koszenie do niezbędnego minimum, zachować miejsca lęgowe ptaków i siedliska nietoperzy oraz chronić wilgotne fragmenty terenu i brzegi Dolistówki przed degradacją i zanieczyszczeniem. W pozostałych częściach obszaru, gdzie wartość przyrodnicza jest niższa – czyli na terenach ruderalnych, z dominacją gatunków pospolitych, niską bioróżnorodnością oraz ograniczonym znaczeniem dla migracji gatunków – można rozważyć możliwe inwestycje miejskie, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przykładem takich działań może być częściowa zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, infrastruktura usługowa lub ograniczone formy rekreacji miejskiej. W tych strefach inwestycje powinny być projektowane z uwzględnieniem zieleni towarzyszącej, zachowania korytarzy ekologicznych oraz minimalizacji negatywnego wpływu na sąsiednie tereny o wysokiej wartości przyrodniczej. Konieczne jest także stosowanie barier ekologicznych, takich jak pasy zieleni buforowej wzdłuż cieków wodnych i dróg, aby ograniczyć fragmentację siedlisk i umożliwić przemieszczenie się organizmów miedzy enklawami zieleni.

Ustalenia *Planu ogólnego miasta Białegostoku* są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych. Stanowi on akt prawa miejscowego. W planie ogólnym miasta Białegostoku uchwalonego uchwałą Nr XXVII/453/26 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 2703) na obszarze, na którym opracowywany jest projekt planu wyznaczono następujące strefy planistyczne:
- strefa zieleni i rekreacji (SN),
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW),
- strefa komunikacyjna (SK).

Ponadto w granicy opracowania planu, wskazano jeden obszar uzupełnienia zabudowy. Strefa zieleni i rekreacji (SN) została wyznaczona na terenach współtworzących obszary systemu przyrodniczego miasta o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, rekreacyjnych i estetycznych, w tym wchodzących w skład: ogólnodostępnych terenów zieleni i rekreacji (m.in. parki, zieleń osiedlowa, ogrody zoologiczne, tereny rekreacyjno-sportowe, plaże), zieleni towarzyszącej zabudowie (ogrody przydomowe), rodzinnych ogrodów działkowych, wód powierzchniowych, niewielkich lasów i zadrzewień. To strefa cenna pod względem przyrodniczym na terenie miasta, pełniąca funkcje korytarza ekologicznego, funkcję aerosanitarną, retencyjną, biologiczną, klimatyczną, rekreacyjną. Strefa ta o zalecanym podwyższonym udziale powierzchni biologicznie czynnej utrzymuje powiązania ekologiczne na terenie miasta Białegostoku oraz w obszarze funkcjonalnym miasta. Utrzymanie terenów wyłączonych spod zabudowy, z dużym udziałem zieleni, wpływa korzystnie na termikę otoczenia, wentylację miasta, poprawia jakość i regenerację powietrza, zwiększa zdolność retencyjną zlewni, zabezpiecza przed podtopieniami terenów zabudowanych oraz zabezpiecza przed skutkami nagłych powodzi.

Wyznaczone w projekcie planu tereny są zgodne z profilami funkcjonalnymi odpowiadających im stref, a przyjęte wskaźniki i parametry w zakresie intensywności i powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do poszczególnych terenów są zgodne z ustaleniami planu ogólnego miasta Białegostoku w tym zakresie.

Otwarte tereny dotychczas wolne od zabudowy zostaną zastąpione krajobrazem miejskim. Stopniowo – w miarę realizowania ustaleń planu – pojawi się osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W efekcie, obszary, które mogłyby służyć łagodzeniu warunków termicznych w mieście i ograniczeniu miejskiej wyspy ciepła zostaną bezpowrotnie utracone. Część takiej zabudowy została już zrealizowana we wschodniej części projektu planu. Takie dość znaczące zmiany w środowisku omawianego terenu zostały już przesądzone w obowiązującym na tym terenie planie miejscowym. Wprowadzenie

zainwestowania na tereny do tej pory niezainwestowane wpłynie negatywnie nie tylko na walory krajobrazowe tego terenu, ale również na wiele innych czynników, w tym przyrodniczych, klimatycznych, wodnych. Opracowywany projekt planu weryfikuje niektóre ustalenia, w tym m.in. zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, z uwzględnieniem uwarunkowań ekofizjograficznych i położenia w dolinie Dolistówki, zasady kształtowania przestrzeni publicznych, terenów zieleni urządzonej. W obowiązującym planie historyczny przebieg ulicy Wołyńskiej oraz cześć doliny, wzdłuż ulicy Wołyńskiej została przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, natomiast w projekcie planu zabudowa ta zostaje odsunięta od przebiegającej doliny rzecznej, dzięki czemu zachodnia część doliny pozostaje wolna od zabudowy.

Znajdująca się na obszarze opracowania dolina rzeczna jest lokalnym korytarzem ekologicznym i jako taka powinna funkcjonować. Wskazane jest utrzymanie jej „ekologicznego" charakteru. Jest to korytarz poprzez który następuje ciągła wymiana i uzupełnianie populacji gatunków roślin i zwierząt. Potrzeba ekologicznych połączeń jest fundamentalną zasadą w planowaniu przestrzennym. Występujące na danym terenie zbiorowiska szuwarowe, o wysokiej bioróżnorodności i naturalności wykształcają się na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych. Niebezpieczeństwem dla istnienia tych zbiorowisk jest zmiana stosunków wodnych. Każde znaczniejsze podsuszenie terenu powoduje zanikanie tych zbiorowisk i przekształcanie ich w inne, bardziej suche. Zbiorowiska tego typu stabilizują stosunki wodne i są jednym z elementów decydujących o naturalnej retencji wód. Zachowane tereny zieleni spełniają funkcje hydrologiczne. Są miejscem gromadzenia i magazynowania wody opadowej w czasie deszczy nawalnych, zapobiegając w ten sposób podtopieniom oraz stopniowo uwalniają zasoby wodne w czasie panującej suszy.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywoła zróżnicowane przekształcenia środowiska przyrodniczego, w zależności od aktualnego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakteru zaprojektowanych funkcji. Ocenę zmian w środowisku przyrodniczym (w tym zdrowia ludzi), wywołaną realizacją ustaleń projektu planu dokonano dla wydzielonych w planie terenów różniących się przeznaczeniem, którą przedstawiono poniżej.

Tabela 4 Prognoza w zakresie skutków dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

FUNKCJA TERENU	WPŁYW USTALEŃ PLANISTYCZNYCH NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI
Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług **MW-U** Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW** Teren usług edukacji lub usług: sportu i rekreacji lub zieleni urzą-	- uzupełnienie zabudowy w uporządkowany sposób, - zaspokojenie potrzeb społecznych ludzi, - kształtowanie krajobrazu miejskiego, - wkomponowanie w przyszłe zagospodarowanie terenu istniejących drzew oraz istniejących i projektowanych szpalerów drzew, - wprowadzenie zieleni po obrysie lub w obrębie parkingów, - zabudowa przestrzeni biologicznie czynnych, - ingerencja w podłoże podczas procesów budowlanych, utwardzanie, uszczelnienie powierzchni terenu, - emisja hałasu pochodząca z manewrowania na parkingach, - pobór wody i energii, - wytwarzanie odpadów i ścieków, - podłączenie obiektów do ogólnomiejskiej sieci ciepłowniczej lub korzystanie z proekologicznych nośników energii wpłynie korzystnie na mikro- i topokli-

FUNKCJA TERENU	WPŁYW USTALEŃ PLANISTYCZNYCH NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI
dzonej **UE-US-ZP**	mat oraz jakość powietrza, - scentralizowany układ wodno-kanalizacyjny wpłynie pozytywnie na warunki gruntowo-wodne oraz warunki sanitarne ludności, - gospodarka odpadami oparta o system miejski , - zastosowanie odpowiednich zapisów planistycznych odnośnie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, - zakaz lokalizacji kondygnacji podziemnych na terenach kresowo podmokłych z wysokim poziomem wód gruntowych, - zagospodarowanie powierzchni elewacji budynków zielenią, np. poprzez zastosowanie pnączy, trejaży lub innych systemów ogrodów wertykalnych oraz zastosowanie dachów zielonych,
Teren placu lub rynku lub zieleni urządzonej **KOR-ZP** Teren placu lub rynku **KOR**	- miejsce wypoczynku okolicznych mieszkańców, - wkomponowanie projektowanych szpalerów drzew, - zakaz m.in. budowy budynków, lokalizacji miejsc do parkowania,
Teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej **WS-ZP**	- przystosowanie do rekreacji i wypoczynku, - zachowanie obecnego układu hydrologicznego z naturalnymi siedliskami roślinności, - zachowanie lokalnego korytarza migracyjnego, powiązań przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu, - zachowanie terenu biologicznie aktywnego, - umożliwienie ruchu pieszego i rowerowego z zastosowaniem nawierzchni przepuszczalnych, bez ingerencji w system korzeniowy drzew, - uwzględnienie historycznego przebiegu/śladu ul. Wołyńskiej, - maksymalne wkomponowanie istniejących drzew, skupisk roślinności, - zakaz m.in. budowy budynków przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, przekształceń rzeźby terenu i wymiany gruntu rodzimego,
Teren drogi zbiorczej **KDZ** Teren drogi dojazdowej **KDD**	- realizacja inwestycji celu publicznego; - emisja hałasu; - emisja substancji zanieczyszczających z ruchu samochodowego; - zasolenie gleb wzdłuż dróg podczas odladzania jezdni; - utwardzenie nawierzchni; - zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności.

W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska, w związku z ustaleniami przedmiotowego dokumentu wskazano różne zasady i rozwiązania. Korzystnym, z punktu widzenia ochrony środowiska jest przeznaczenie północnej części opracowania i częściowo zachodniej, leżącej w dolinie Dolistówki pod publiczny teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej 1WS-ZP, który będzie służyć mieszkańcom Białegostoku jako teren rekreacji. Teren ten wchodzi w skład obszarów wspomagających utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełni funkcję biologiczną, hydrologiczną oraz rekreacyjną. Obejmuje on cenne przyrodniczo obszary – brzegi Dolistówki, fragmenty szuwarów, wilgotne łąki, zadrzewienia i krzewy – zakładając minimalną ingerencję w zagospodarowanie w celu utrzymania funkcji ekologicznych, retencyj-

nych oraz siedliskowych dla lokalnej fauny. Część wyznaczona linią wydzielenia wewnętrznego „A" powinna być kształtowana z uwzględnieniem wyróżnienia historycznego przebiegu/śladu ul. Wołyńskiej materiałem lub kolorem nawierzchni oraz rozmieszczeniem elementów wyposażenia przestrzeni miejskiej. Z zielenią towarzyszącą powinna tworzyć spójną przestrzeń pod względem wizualnym i funkcjonalno-przestrzennym. Zagospodarowanie tego wydzielenia powinno być powiązane z częścią drogi 2KDD wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A", 1KOR-ZP oraz 1KOR.

Historyczny przebieg ulicy Wołyńskiej został również uwzględniony poprzez wyznaczenie publicznego terenu 1KOR, przeznaczonego pod teren placu lub rynku. Na terenie tym ustalono maksymalne wkomponowanie istniejących drzew w projektowane zagospodarowanie. Zagospodarowanie tego terenu powinno być powiązane z częścią drogi 2KDD wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A" oraz częścią terenu 1WS-ZP wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego „A". Na terenie tym zakazano budowy budynków i lokalizacji obiektów tymczasowych, oraz lokalizacji miejsc do parkowania.

W centralnej części projektu planu, która to została wskazana pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz usługową wprowadzono dodatkowy element łączący tereny zieleni urządzonej położone w części północnej z terenami przestrzeni publicznych, zapewniający prawidłowe powiązania funkcjonalno-przestrzenne oraz widokowe na kościół pw. Ducha Świętego w Białymstoku. Ma to na celu zminimalizowanie negatywnych skutków dla przyrody wynikających z realizacji założeń planistycznych, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. We wnętrzach urbanistycznych zostały uwzględnione ogólnodostępne ciągi piesze i pieszo-rowerowe.

Ustalenie określające minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, uzyskanie wolnej od uszczelnienia powierzchni biologicznie czynnej, pozwala na utrzymanie powierzchni terenów, w obrębie których możliwe będzie utrzymanie procesów infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. Infiltracja, czyli wsiąkanie wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych.

Ustalono parametry zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenów uwzględniając położenie w sąsiedztwie wartościowego pod względem przyrodniczym fragmentu miasta, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Projekt planu zakłada stopniowanie maksymalnej wysokości zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej w przedziale od 25 m do 12 m, obniżając wysokość i intensywność zabudowy w kierunku terenów zieleni urządzonej 1WS-ZP i 1KOR.

Ponadto zapisy projektu planu ustalają działania i zasady zagospodarowania mające na celu ochronę wód powierzchniowych i gruntowych, ochronę powietrza i klimatu, ochronę przed polami elektromagnetycznymi oraz prawidłową gospodarkę odpadami. Wprowadzone rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi realizacji projektu planu zostały dostosowane do planowanej funkcji oraz sąsiedztwa omawianego terenu.

Nie przewiduje się by zamierzenia określone w projekcie planu miejscowego wpłynęły na zmianę klimatu.

Wariant „zerowy", czyli nie przystąpienie do sporządzenia projektu planu spowoduje, że na terenie tym nadal obowiązywałby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Piastowskiej i Ciołkowskiego), uchwalonego uchwałą Nr VI/37/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 17 stycznia 2011 r., zmienionego uchwałą Nr XIV/202/15 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2015 r. Brak realizacji projektu planu spowoduje brak weryfikacji zasad obsługi komunikacyjnej obszaru oraz wskaźników miejsc postojowych. Nie zweryfikowane zostałyby zasady kształtowania

przestrzeni publicznych, terenów zieleni urządzonej oraz waloryzacja istniejącego drzewostanu. Nie cofnięta zostałaby zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna od przebiegającej za zachodnią granicą planu doliny rzecznej, która to częściowo wchodzi również w granice planu, chroniąc w ten sposób dolinę przed częściową zabudową. Ponadto nie rozszerzone byłoby przeznaczenie terenu usług sportu i rekreacji o symbolu 12.3US m.in. o usługi edukacji lub zieleni urządzonej

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku, zestawienia rozbiórek obiektów oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg.

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia projektu planu) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską i Ostoję Knyszyńską, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg opracowania, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem planu oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733, z późn. zm.);
- Standardowe Formularze Danych Natura 2000: Ostoja Knyszyńska (PLH200006) - aktualizacja w 03.2024 r., Puszcza Knyszyńska (PLB200003) – aktual. w 03.2024 r., Ostoja Narwiańska (PLH200024) – aktual. w 03.2024 r., Bagienna Dolina Narwi (PLB200001) – aktual. w 03.2024 r., Narwiańskie Bagna (PLH200002) – aktual. W 03.2024 r.;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2022 - obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2023 r. (M.P. 2023 r. poz. 503) wraz z wcześniejszymi aktualizacjami KPOŚK;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;

- Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r Nr 14, poz. 98);
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego PGW Wody Polskie, 2015 r. (aktual. w 2020 r.);
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911) wraz z jego aktualizacją przyjętą rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019 r.;
- Krajowa Polityka Miejska 2030 - przyjęta uchwałą Nr 136 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r.;
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok 2020 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, kwiecień 2024 r.;
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, Białystok czerwiec 2018 r.;
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku GIOŚ, Białystok, czerwiec 2024 r.;
- Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej - uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. wraz z jego zmianą – uchwała Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. oraz uchwałą Nr XLIV/610/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG-PIB, Warszawa, listopad 2020 r.;
- 2022 - Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny, marzec 2023 r. (https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html);
- Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego – uchwała Nr LXII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r.;
- Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 – uchwała Nr XXI/323/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r.;
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz.U. 2021 poz. 1615);
- Program przeciwdziałania niedoborowi wody nalata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030 – uchwała Nr 152 Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1119);
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego - uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 2777) zmieniony uchwałą Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 3270);

- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, Białystok 2016 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 - uchwała Nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r.;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik 2013 r.;
- Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 – uchwała Nr XIV/210/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom I Wstęp i diagnoza stanu środowiska przyrodniczego, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2011 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom II Ocena i funkcjonowanie środowiska, uwarunkowania ekofizjograficzne, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2012 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu miasta Białegostoku, Kwiatkowski W., Gajko K., Ksepko M., Miniuk P., Stepaniuk M., Białystok 2004 r.;
- „Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białystok", Mirski P., Płowucha A., Siuchno R., Białystok 2011 r.;
- „Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku", Chętnicki W., Werpachowski C., Łupiński S., Giedrewicz M., Klimczuk P., Gawędzki P., Buńkowski T., Czerniak W., Białystok 2011 r.;
- „Inwentaryzacja przyrodnicza w rejonie osiedli Skorupy i Piasta I o pow. ok. 16,2 ha w Białymstoku wraz z wytycznymi do zagospodarowania terenu", Mięsikowski M., Klugowska M., Folcik Ł., Toruń, grudzień 2025 r.;
- Plan ogólny miasta Białegostoku – uchwała Nr XXVII/453/26 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2026 r.;
- Mały Rocznik Statystyczny Polski 2025, 2026 Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, www.stat.gov.pl;
- Klimat województwa podlaskiego, Górniak A., Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Białystok 2000 r.;
- Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Piastowskiej i Ciołkowskiego) oraz zmiana uchwały Nr XIV/202/15 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2015 r;
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Piastowskiej i Ciołkowskiego);
- Uchwała Nr VII/99/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej;
- Projekt uchwały Rady Miasta Białystok w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej - etap I;
- mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów miasta;
- własne obserwacje w terenie;
- https://natura2000.gdos.gov.pl;
- https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy;
- https://klimada2.ios.gov.pl;
- https://www.gov.pl/web/gios;
- https://isok.gov.pl/hydroportal.html;

- https://wody.gov.pl;
- https://bts.socware.pl;
- https://bialystok.repozytorium.app/index.php/view/map/?repository=rapp&project=Bialystok;
- https://gisbialystok.pl.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Zakres obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i podlaskiej – etap I 5
Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych 10
Rysunek 3 Mapa terenów o różnych walorach przyrodniczych 12
Rysunek 4 Mapa z propozycją pozostawienia terenów zieleni w nieużytku oraz możliwością wprowadzenia inwestycji miejskiej 14
Rysunek 5 Wyrys z Planu ogólnego miasta Białegostoku 16
Rysunek 6 Projekt planu miejscowego na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku 18
Rysunek 7 Przestrzenny rozkład ryzyka związanego z zagrożeniami klimatycznymi w sektorze 21
Rysunek 8 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu 41
Rysunek 9 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem względem najbliższych form ochrony przyrody 54

SPIS TABEL

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku* powiązane z projektem planu miejscowego 20
Tabela 2 Wykaz gatunków zwierząt występujących w obszarze projektu planu, w tym chronionych na podstawie prawa polskiego i Unii Europejskiej 33
Tabela 3 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska 54
Tabela 4 Prognoza w zakresie skutków dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu 71

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Istniejący stan środowiska przyrodniczego w obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej – etap I

Załącznik 2 Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Piasta I i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Piastowskiej i Podlaskiej – etap I

Załącznik 3 Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.)

ZAŁĄCZNIK 3

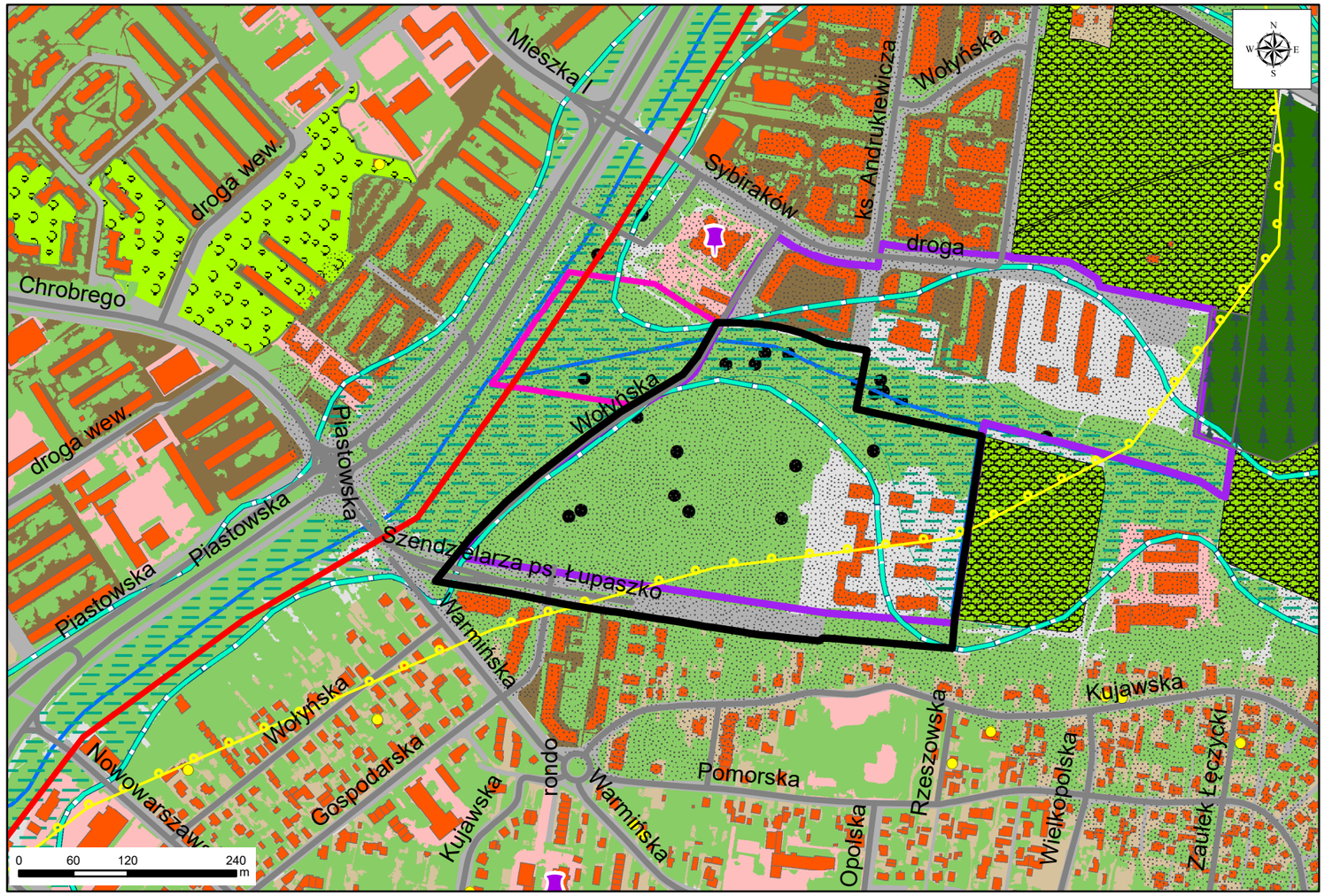
Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.)

Ja, Kamila Misiewicz, będąca autorem prognozy oddziaływania na środowisko oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

STARSZY INSPEKTOR
Kamila Misiewicz
Kamila Misiewicz

ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLI PIASTA I I SKORUPY W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC PIASTOWSKIEJ I PODLASKIEJ - ETAP I - ZAŁĄCZNIK NR 1
SKALA 1 : 6 000

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW I KOLORÓW

Granica opracowania

OBSZARY PRZYRODNICZE ORAZ TERENY AKTYWNE BIOLOGICZNIE - stan istniejący

- Kompleksy leśne oraz większe zbiorowiska leśne
- Grunty leśne wg ewidencji gruntów
- Nawierzchnia trawiasta oraz zieleń towarzysząca zabudowie i użyteczności publicznej
- Ogrody działkowe
- Skwery i zieleńce osiedlowe
- Morfologiczna dolina rzeczna - główny system korytarzy ekologicznych, postulowany maksymalny zasięg terenów zurbanizowanych
- Istniejące zbiorniki wodne, stawy
- Rzeki, cieki, rowy melioracyjne
- Wypływy wód podziemnych: źródła, młaki, wysięki
- Stanowiska chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i grzybów
- Zasięg występowania jeża wschodniego Erinaceus roumanicus

OBIEKTY I OBSZARY POTENCJALNYCH KONFLIKTÓW I ZAGROŻEŃ

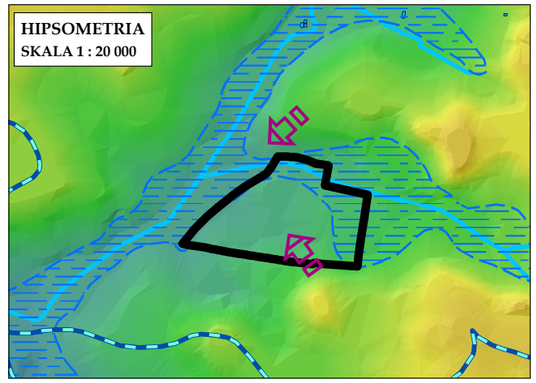
- Grunty dobrze przepuszczalne - gruboziarniste żwiry i piaski
- Tereny nieprzydatne do zabudowy ze względu na występowanie nienośnych gruntów mineralno-organicznych i wysoki poziom wód gruntowych
- Stacja bazowa telefonii komórkowej - potencjalne źródło promieniowania eleketromagnetycznego
- Zbiorniki na nieczystości płynne (tzw. szamba)
- Lej depresyjny spowodowany eksploatacją wód podziemnych
- Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV - źródło promieniowania elektromagnetycznego

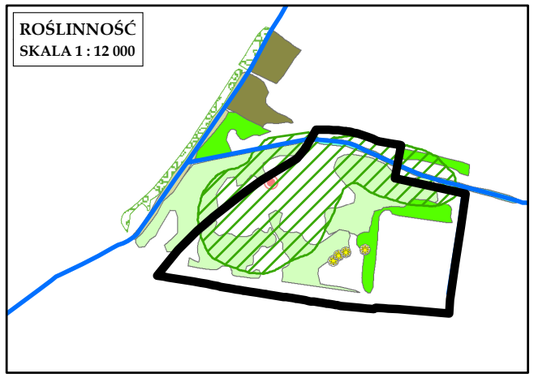
PROPONOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY

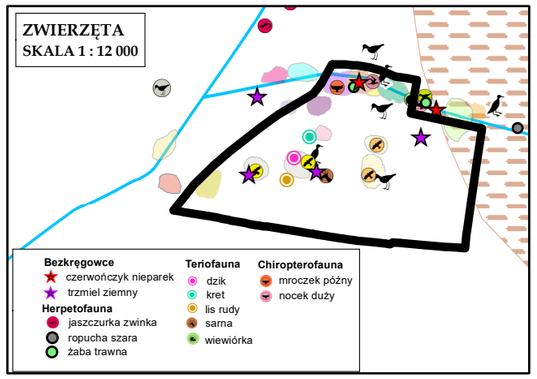
- Użytek ekologiczny florystyczny
- Użytek ekologiczny faunistyczny

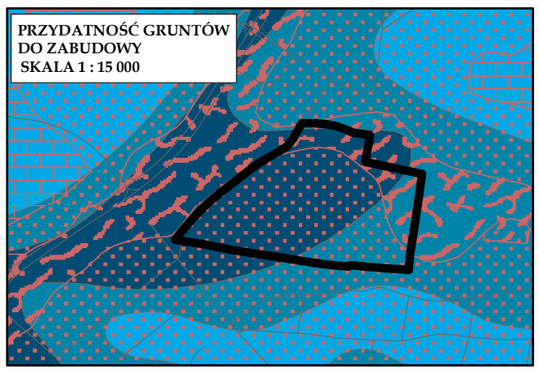
TERENY ZURBANIZOWANE - stan istniejący

- Teren zabudowy usługowej
- Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- Pozostałe tereny zurbanizowane, utwardzone
- Budynki
- Tereny dróg

Wysokość terenu:

- 175 m n.p.m.
- 112 m n.p.m.
- Działy wodne wyznaczające zlewnie topograficzne
- Kierunek spływu wód w przypowierzchniowych warstwach gruntu
- Morfologiczna dolina rzeczna
- Rzeki, cieki, rowy melioracyjne

- Koszona roślinność trawiasta
- Koszone zbiorowiska trawiaste (na skarpie Dolistówki)
- Zarastające zbiorowiska łąkowe
- Zb. szuwarowe/szpaler drzew nad korytem cieku
- Zbiorowiska synantropijne ruderalne
- Zieleń urządzona/koszona roślinność trawiasta
- Rzeki, cieki, rowy melioracyjne
- Grzyb - Fałdówka kędzierzawa
- Rzadkie i chronione gatunki roślin - Kukułka krwista (Dactylorhiza incarnata) - objety ochroną gatunkową ścisłą - dane z Ekofizjografii Białegostoku z 2011 rok
- Proponowane tereny z pozostawieniem dotychczasowego użytkowania

Ornitofauna-żerujące

- bogatka
- cierniówka
- gołąb miejski
- jerzyk
- kos
- kowalik
- mazurek
- modraszka
- muchołówka szara
- pełzacz ogrodowy
- raniuszek
- sierpówka
- sroka
- szpak
- sójka
- wrona siwa
- wróbel

Ornitofauna

- cierniówka
- muchołówka szara
- sierpówka
- sroka
- grzywacz

Dane z Ekofizjografii z 2011 roku

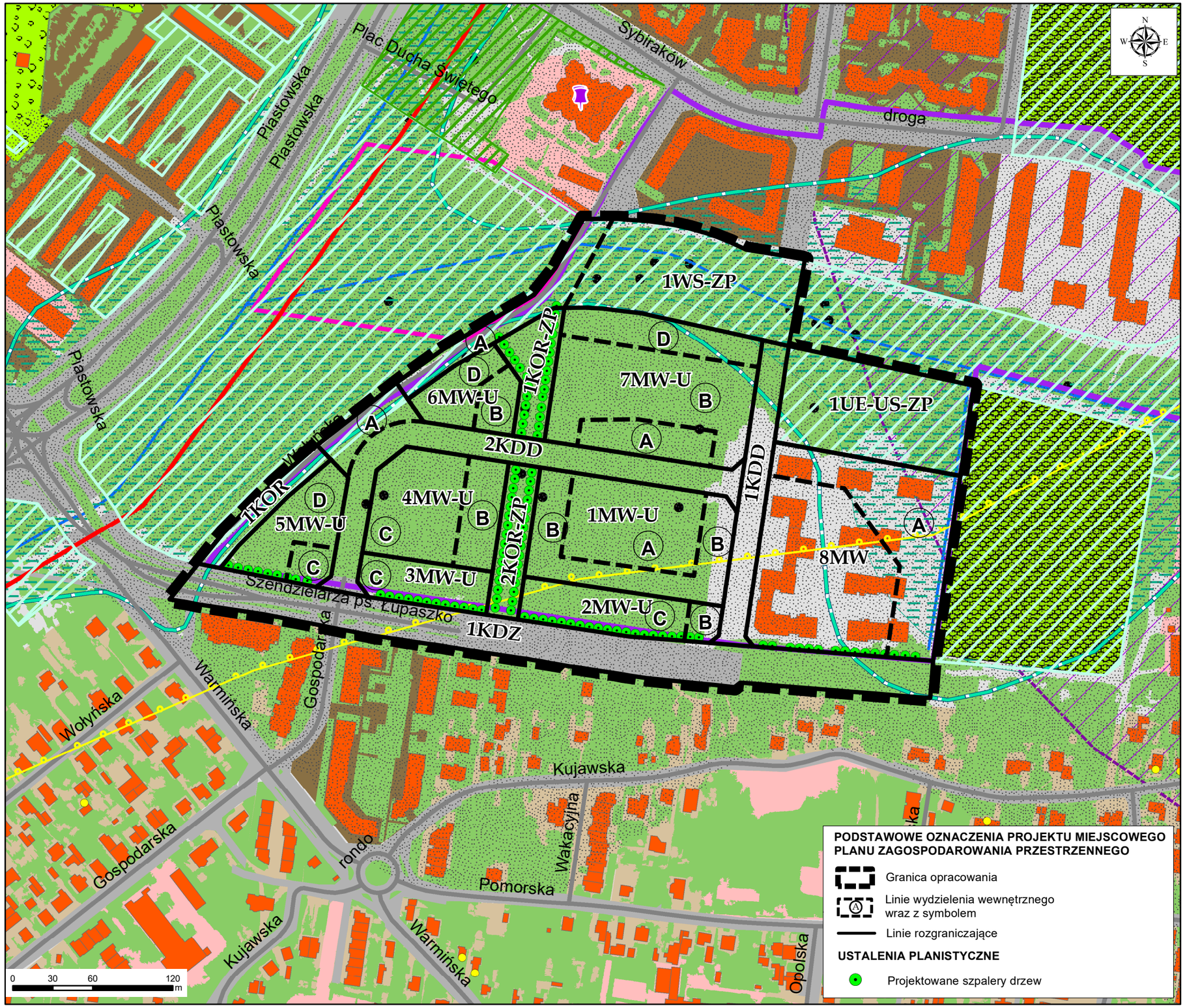
- gąsiorek Lanius collurio (gat. pod. ochr. ścisłą)
- derkacz Crex crex (gat. pod ochr. ścisłą)
- zasięg występowania jeża wschodniego Erinaceus roumanicus

Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu:

- 0 - 1 m
- 1 - 2 m
- 2 - 4 m

- Tereny o dobrych warunkach fizjograficznych do zabudowy
- Tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy
- Tereny o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLI PIASTA I I SKORUPY W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC PIASTOWSKIEJ I PODLASKIEJ - ETAP I - ZAŁĄCZNIK NR 2
SKALA 1 : 3 000

PODSTAWOWE OZNACZENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- Granica opracowania
- Linie wydzielenia wewnętrznego wraz z symbolem
- Linie rozgraniczające

USTALENIA PLANISTYCZNE

- Projektowane szpalery drzew

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW I KOLORÓW

STREFY PLANISTYCZNE PREDYSPONOWANE DO PEŁNIENIA FUNKCJI PRZYRODNICZEJ, TWORZĄCE POWIĄZANIA EKOLOGICZNE W MIEŚCIE, NA PODSTAWIE PLANU OGÓLNEGO

- Strefa zieleni i rekreacji

OBSZARY PRZYRODNICZE ORAZ TERENY AKTYWNE BIOLOGICZNIE - stan istniejący

- Kompleksy leśne oraz większe zbiorowiska leśne
- Grunty leśne wg ewidencji gruntów
- Nawierzchnia trawiasta oraz zieleń towarzysząca zabudowie i użyteczności publicznej
- Drobne powierzchniowo tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną proponuje się do wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej
- Ogrody działkowe
- Skwery i zieleńce osiedlowe
- Teren o wysokiej bioróżnorodności
- Morfologiczna dolina rzeczna - główny system korytarzy ekologicznych, postulowany maksymalny zasięg terenów zurbanizowanych
- Istniejące zbiorniki wodne, stawy
- Rzeki, cieki, rowy melioracyjne
- Wypływy wód podziemnych: źródła, młaki, wysięki
- Stanowiska chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i grzybów
- Zasięg występowania jeża wschodniego Erinaceus roumanicus

OBIEKTY I OBSZARY POTENCJALNYCH KONFLIKTÓW I ZAGROŻEŃ

- Grunty dobrze przepuszczalne - gruboziarniste żwiry i piaski
- Tereny nieprzydatne do zabudowy ze względu na występowanie nienośnych gruntów mineralno-organicznych i wysoki poziom wód gruntowych
- Stacja bazowa telefonii komórkowej - potencjalne źródło promieniowania eleketromagnetycznego
- Zbiorniki na nieczystości płynne (tzw. szamba)
- Lej depresyjny spowodowany eksploatacją wód podziemnych
- Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV - źródło promieniowania elektromagnetycznego

PROPONOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY

- Użytek ekologiczny florystyczny
- Użytek ekologiczny faunistyczny

TERENY ZURBANIZOWANE - stan istniejący

- Teren zabudowy usługowej
- Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- Pozostałe tereny zurbanizowane, utwardzone
- Budynki
- Tereny dróg